

PROGRAM BEZPOŚREDNICH PRZELOTÓW CZARTEROWYCH

DO POLSKI NA SEZON 1991

NOWOCZESNYMI SAMOLOTAMI BOEING 767
POLSKICH LINII LOTNICZYCH LOT

POLISH AIRLINES

TORONTO—WARSZAWA	Ceny w obie strony	
	Dorośli	Dzieci (2-11)
STYCZEŃ 07, 14, 21, 28	899	649
LUTY 04, 11, 18, 25,	899	649
MARZEC 04, 11, 18, 20	949	719
MARZEC 25, 27	979	739
KWIECIEŃ 03, 07, 10, 14, 17, 21, 24, 28	949	719
MAJ 01, 05, 08,	949	719
MAJ 12, 15, 19, 22, 26, 29	1099	779
CZERWIEC 02, 05, 09, 12	1049	779
CZERWIEC 16, 19	1099	829
CZERWIEC 23, 26, 30	1199	849
LIPIEC 03, 07, 10, 14	1199	849
LIPIEC 17, 21, 24, 28, 31	1149	829
SIERPIEŃ 04, 07, 11, 14, 18, 21, 25, 28	1099	779
WRZESIEŃ 01, 04, 08, 11, 15, 18, 22, 25, 29	999	719
PAŹDZIERNIK 02, 06, 09, 13, 16, 20, 23, 27, 30	949	719
LISTOPAD 03, 06, 10, 13, 17, 20, 24, 27	899	649
GRUDZIEŃ 01, 04	899	649
GRUDZIEŃ 08, 11, 15	999	749
GRUDZIEŃ 18, 22	1099	769
STYCZEŃ 05, 08, 12, 15, 19, 22, 26, (1992)	899	649

WARSZAWA—TORONTO (Dowolne Daty Powrotu)

STYCZEŃ 07, 14, 21, 28
LUTY 04, 11, 18, 25,
MARZEC 04, 11, 18, 20, 25, 27
KWIECIEŃ 03, 07, 10, 14, 17, 21, 24, 28
MAJ 01, 05, 08, 12, 15, 19, 22, 26, 29
CZERWIEC 02, 05, 09, 12, 16, 19, 23, 26, 30
LIPIEC 03, 07, 10, 14, 17, 21, 24, 28, 31
SIERPIEŃ 04, 07, 11, 14, 18, 21, 25, 28
WRZESIEŃ 01, 04, 08, 11, 15, 18, 22, 25, 29
PAŹDZIERNIK 02, 06, 09, 13, 16, 20, 23, 27, 30
LISTOPAD 03, 06, 10, 13, 17, 20, 24, 27
GRUDZIEŃ 01, 04, 11, 15, 18, 22
STYCZEŃ 05, 08, 12, 15, 19, 22, 26, (1992)

Uwaga! Prosimy pamiętać, że dzieci poniżej 6 lat mogą podróżować tylko w towarzystwie osoby dorosłej.

Dziecko poniżej 2 lat (INF) podróżujące z jednym z rodziców nie podlega żadnej opłacie. Nie może jednak zajmować osobnego miejsca i mieć bagaż.

WARSZAWA—TORONTO—WARSZAWA

Czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień
Dorośli \$1050 Dzieci \$682 INF \$105

Pozostałe miesiące
Dorośli \$900 Dzieci \$585 INF \$90

Uwaga, wszystkie przedpłaty podlegają podatkowi w wysokości 1% płatnemu w Polsce.

Dodatkowe Koszty

Podatek lotniskowy \$40.00
Ubezpieczenie biletu \$30.00

Lic. No. 2486503

Pekao Travel już dzisiaj czeka na Twoją rezerwację.
Poleć z nami i skorzystaj z wysokiej klasy serwisu pokładowego.

WARUNKI DOKONANIA REZERWACJI:

Zadatek w wysokości \$100.00 plus koszty ubezpieczenia biletu na wypadek choroby musi wpłynąć do Pekao przed upływem 7 dni od zrobienia rezerwacji. Pozostała należność musi wpłynąć do Pekao nie później niż na 21 dni przed datą odlotu.

Prosimy zwrócić uwagę, że zarówno zadatek jak i pozostała należność jest niezwracalna.

Dozwolona ilość bagażu: 64 kilogramy (dwie sztuki) plus podręczny.

Subject to NTA and Government approval.

Uwaga! Ważny paszport i wiza są wymagane do przekroczenia granicy. Osoby podróżujące na paszportach innych niż kanadyjskie muszą posiadać dokumenty pozwalające na wjazd z powrotem do Kanady.

PEKAO TRADING COMPANY (CANADA) LTD.
PEKAO INTERNATIONAL TRAVEL AND TOURS
1610 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
Tel: (416) 588-1988

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

NIE TRACĆ CZASU - CZYTAJ ECHO!

PRAGNIEMY...

Zrobić dla Ciebie
dużo więcej w przyszłości.

PROPONUJEMY...

RRSP dobra inwestycja; korzyść podatkowa;
ubezpieczenie wkładów; spokojna
przyszłość; termin za 1990 rok – 1 marca 1991.

RRIF/60+ możliwości inwestycyjne
i dodatkowy dochód dla emerytów;
wyższe odsetki od wkładów i dodatkowe
udogodnienia dla osób w wieku powyżej 60 lat.

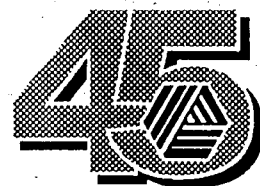
OHOSP fundusz na zakup pierwszego własnego
domu i oszczędność na podatkach.

WSZELKIE INFORMACJE: telefon (416) 537-2181

ST. STANISLAUS - ST. CASIMIR'S POLISH PARISHES
CREDIT UNION LIMITED

220 RONCESVALLES AVE.

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

ECHO schodzi do druku w
środe przed południem.
Ukazuje się w sklepach w środe
lub w czwartek.
Dostarczane na pocztę po se-
lekcji w czwartek.
Numer zamykany jest we
wtorek o godz. 5 po poł.

WYDAWCY:
Grażyna
i Zbigniew
FARMUS
Redaktor
naczelny:
Grażyna
Farmus

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus
Leszek Szaruga
(Niemcy)

Karolina Jankowska

Hania Sokolska
Joanna Schetyńska
dr Krzysztof Ostaszewski
(USA)

dr Lidia Dobosz
Halina Baranowska
Ewa Rewkowska
Elżbieta Wolska
Janusz Pietrus

- Świat, Kanada, Polska
- Z dystansu

- Czytane między...
Lektury nieobojętne
- Emigracja
- Widziane z kanapy
- Pokochać kapitalizm

- Zdrowie
- Życie nie umierać
- Echo poleca, brydż
- Polak nie zginie
- Film

WSPÓŁPRACUJĄ:

Wiesława Czapińska (Polska), Jan Rulewski (Polska),
Ryszard Łada (Polska), Andrzej Kobos,
Andrzej Stawicki, Nina Geysztor-Zawirska,
Maciej Kurowicki (Polska), Wacław Liebert,
Adam Tomaszewski, Iwona Majewska, A. Nike Mineyko,
Wojciech Wojnarowicz, Jerzy Zieleniewski (ZSSR),
Krystyna Niepokólczycka-Weber (Austria, Eur.Zach.),
Kazimierz Wodziński (Egipt, Bliski Wschód),
Kazuko Osumi (Japonia, Daleki Wschód),
Jerzy Skoryna (Meksyk, Ameryka Łacińska),
Marek Janik (RPA, Afryka) Stanisław Dubiski
Typesetting: Olimpia Orlewicz
Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż
Druk: Związkowiec, okładka: Futura Graphics

UWAGA NOWO PRZYBYLI!
W Nowym Roku ECHO oferować będzie nadal
bezpłatnie na zagospodarowanie
trzymiesięczną prenumeratę.
Zgłoszenia przyjmujemy wyłącznie listownie.
Proszę podać imię, nazwisko, adres wraz z
kodem pocztowym i czas pobytu w Kanadzie.
Okres oczekiwania na bezpłatną prenumeratę
wynosi obecnie do 2 miesięcy.

ADRES

51A Thistle Down Blvd., Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada

POCZTOWY:

TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046

ADVERTISEMENTS:

\$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. - 1 1/2 inch.
\$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$150.00, 2 col. - 3 inches \$290.00, photo extra \$5.00.
Full page special rate \$200.00, half page \$130.00, back cover \$450.00, in. cover \$250.
Add 7% GST to all prices.

GST

R120882998

SUBSCRIPTION

PRENUMERATA:

Półroczna \$32 + 7% GST \$2.24 = \$34.24, roczna \$56 + 7% GST \$3.92 = \$59.92,
dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów:
Zagraniczna półroczna \$35 US, roczna \$60 US, lotnicza 100% więcej.
Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek.
Second Class Registration Number 7631 Postage Paid At Toronto

OPERACJA PUSTYNNNA BURZA

STRATY

W ciągu 4 tygodni od początku wojny siły sojusznicze dokonały 65000 misji powietrznych. Według aliantów siły sojusznicze straciły 29 samolotów - 22 w walce, 7 na skutek awarii oraz 6 amerykańskich helikopterów. Zabitych w walkach zostało 30 żołnierzy - 12 Amerykanów i 18 Saudyjczyków. 25 żołnierzy poniosło śmierć na skutek wypadków. 46 żołnierzy jest zaginionych - 28 Amerykanów, 8 Brytyjczyków, 1 Włoch i 9 Saudyjczyków. W niewoli irackiej jest 12 żołnierzy - 8 Amerykanów (w tym 1 kobieta), 2 Brytyjczyków, 1 Włoch i 1 Kuwejtczyk.

Według aliantów do niewoli zostało wziętych 1011 Irakijczyków, zniszczonych zostało 135 irackich samolotów i 3 helikoptery.

Irak twierdzi, że zestrzelił 180 samolotów alianckich, ma 20 jeńców wojennych, zabił 40 żołnierzy sił sojuszniczych. Na skutek nalotów alianckich zginęło 647 cywilów, w walkach poniosło śmierć 90 żołnierzy irackich.

KOSZTY WOJNY

Według różnych szacunków amerykańskiej wojna w Zatoce kosztować może USA od 17 do 86 mld dol. Przewodniczący senackiej

komisji sił zbrojnych, demokrat Sam Nunn twierdzi, że jeśli wojna potrwa trzy miesiące, jej koszt wyniesie do 86 mld dolarów. Biuro budżetowe Kongresu USA oblicza miesięczny koszt wojny na 17 mld dolarów. Raport sporządzony przez prywatny instytut Public Citizen podaje, że półroczna wojna może kosztować USA nawet \$268 mld.

JAKIE SĄ FAKTYCZNE STRATY LUDZKIE IRAKU?

Ci co wiedzą - jeśli rzeczywiście wiedzą - milczą. O stratach ludzkich

nie mówi ani Biały Dom i Pentagon ani Hussein. Uchodźcy z Iraku i Kuwejtu mówią o tysiącach, a nawet dziesiątkach tysięcy zabitych cywilów. Były prokurator generalny USA Ramsey Clark, obecnie pacyfista, który odwiedził kilka dni temu Irak, twierdzi, że w ciągu 3 tygodni wojny poniosło śmierć 7 tys. Irakijczyków - cywilów. Sekretarz generalny ONZ Javier Perez de Cuellar utrzymuje, że w Iraku na masową skalę zniszczone są domy i budynki. Ostrzega również, że zagrożone są miliony cywilów. Iracki minister spraw religijnych Abdullah Fadel powiedział w Bagdadzie, że na skutek bombardowań aliantów śmierć poniosło 15 tys. żołnierzy irackich. Fadel dodał, że zginęły także tysiące cywilów.

KIEDY ATAK LĄDOWY?

W Zatoce Perskiej przebywali w ubiegłym tygodniu amerykański sekretarz obrony Dick Cheney i szef połączonego dowództwa amerykańskich sił zbrojnych generał Colin Powell. Celem ich pobytu było zorientowanie się co do możliwości i terminu przeprowadzenia ataku lądowego na pozycje wojsk irackich. Po ich powrocie do Waszyngtonu prezydent Bush powiedział, że uderzenie wojsk lądowych nie jest rychłe. "Nie nadszedł jeszcze właściwy moment" - podkreślił. Naloty są bardzo skuteczne i potrwają jeszcze przez pewien czas. Prezydent zaznaczył, że o terminie ataku lądowego zdecydują wyłącznie alianty według swego rozeznania, logiki i harmonogramu. Amerykanie martwią się przede wszystkim o swych żołnierzy, o to, aby zginęło ich jak najmniej, a nie o tempo zakończenia wojny.

Prezydent Francji Mitterand powiedział, że ofensywa wojsk lądowych przeciwko Irakowi jest nieuchronna i rozpocznie się w lutym.

Generał Paul Funk, który według źródeł w Zatoce będzie dowodził ofensywą lądową oświadczył, że siły sojusznicze nie są jeszcze do niej gotowe. "Nadal dozbrajamy się i otrzymujemy sprzęt" - powiedział.

Powell, Cheney i Schwarzkopf dyskutują w schronie w Arabii Saudyjskiej nad terminem ataku lądowego.

ILE POTRWA WOJNA?

W tej chwili nikt tego nie wie. Amerykanie mówią o miesiącach, Hussein o latach. Szef Organizacji Wyzwolenia Palestyny Jaser Arafat twierdzi, że wojna potrwa 3 lata.

CZY IRAK MIĘKNIE?

Sądząc po wypowiedziach samego Husseina im większe straty ponosi Irak, tym bardziej staje się zawzięty i pewny ostatecznego zwycięstwa. W tym tygodniu po raz pierwszy pojawił się sygnał, że Irak może podjąć wysiłek wyjścia z opresji na drodze pokojowej: wicepremier Tunezji Tunezji Hammadi powiedział, że Irak rozważy starannie każdą propozycję bezwarunkowego rozejmu.

KIEPSKI SOJUSZNIK

Prezydent Turcji Turgut Ozal powiedział, że jego kraj ma w NATO kiepskich sojuszników, którzy mogą przyczynić mu dużo szkody. Ozal miał na myśli Niemcy, gdzie ponownie rozpoczęła się dyskusja o roli tamtejszych firm w rozbudowie irac-

kiego potencjału raketowego i chemicznego.

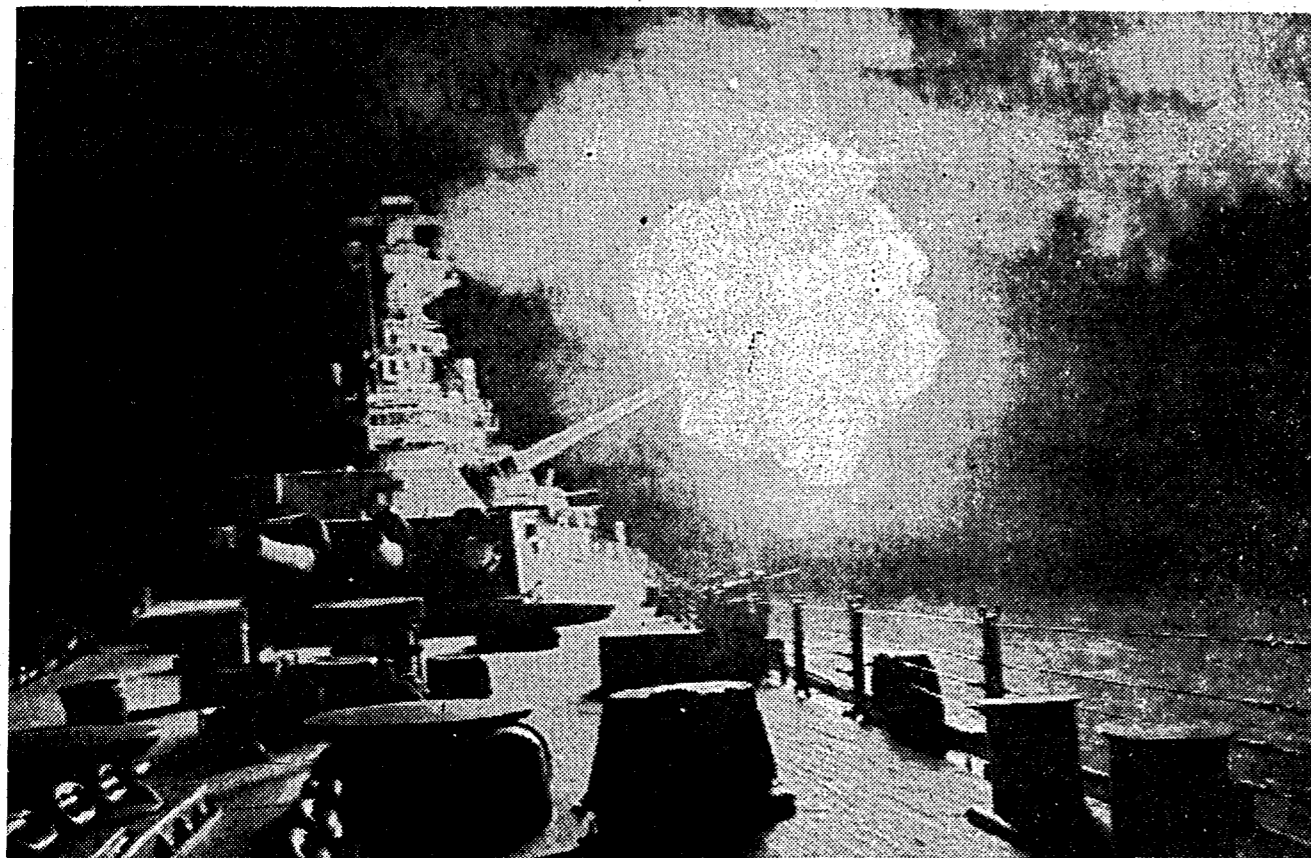
Arend Wellman z berlińskiego Instytutu Berghof twierdzi, że Iracy inżynierowie zdobyli swe umiejętności w fabrykach "Messerschmitta". W latach 1979-85 naukowcy i technicy Iraku, Argentyny, Egiptu i Rumunii pracowali w monachijskich zakładach "Messerschmitta" nad raketą balistyczną o zasięgu 1000 kilometrów.

Ponadto dziewięć firm niemieckich sprzedało Bagdadowi urządzenia do produkcji broni chemicznej.

KIEDY IZRAEL STRACI CIERPLIWOŚĆ?

Irak wystrzelił już około 40 rakiet Scud na Izrael. Minister obrony Arons przypuszcza, że ataki Scudami wkrótce ustaną, gdyż ich skuteczność jest minimalna, a także Irak nie ma dużego ich arsenału. Jednakże, Izrael - podkreślił premier Szamir - wykona bez najmniejszego wahanía uderzenie odwetowe jeżeli zostanie zaatakowany bronią chemiczną bądź biologiczną.

Ciąg dalszy na str. 24

USS Wisconsin ostrzeliwuje ze swych potężnych dział pozycje trackie w Kuwejcie.

• O wojnie z Irakiem piszemy obszernie na innych stronach.

• Na Litwie odbyło się referendum w sprawie niepodległości Litwy. Stali mieszkańcy Litwy odpowiedzieli na pytanie czy chcą aby Litwa była suwerennym, niepodległym państwem. 90.47% głosujących opowiedziało się za niepodległością Litwy. 6.56% było przeciwnych, 2.97% głosujących oddało głosy nieważne. Frekwencja była wysoka. Na 2654097 uprawnionych do głosowania w referendum wzięło udział 84.43% elektoratu. Prezydent Litwy Landsbergis określił wynik głosowania jako zwycięstwo przeciwko kłamstwu i zastraszeniu. Prezydent ZSSR Gorbaczow oświadczył, że referendum jest nielegalne. Przed referendum dowództwo Armii Czerwonej podało, że przeprowadzi 10-dniowe manewry wojskowe na Litwie, Łotwie i Estonii. Prezydent Landsbergis powiedział, że doświadczenie litewskie zachęci Estończyków do przeprowadzenia swego referendum niepodległości zaplanowanego na 3 marca. Wyraził jednocześnie nadzieję, że po referendum Zachód będzie bardziej skłonny do poparcia Litwy. 17 marca odbędzie

Prezydenci:
Landsbergis i Gorbaczow

się w całym ZSSR popierane przez Gorbaczowa referendum federacyjne. W dniu tym obywatele ZSSR odpowiedzą na pytanie: "Czy uważasz za niezbędne zachowanie Związku Socjalistycznych Republik Sowieckich w formie federacji równoprawnych, suwerennych republik, w której w pełnej mierze będzie się gwarantować prawa i swobody obywatelom wszystkich narodowości"? Władze Litwy uznały referendum federacyjne za referendum zagraniczne nie obowiązujące Litwy.

• Prezydent Słowenii Milan Kucan oświadczył, że Słowenia zintensyfikuje swe wysiłki w celu secesji od Jugosławii. Kucan podkreślił, że po niepowodzeniu negocjacji 5 republik dotyczących środków zapobieżenia rozłamowi kraju (w negocjacjach nie wzięła udziału Chorwacja) obecnie nie wydaje mu się możliwe utrzymanie Jugosławii nawet w postaci luźnego związku federacyjnego. Kucan oznajmił, że przedstawi parlamentowi projekt formalnej ustawy o secesji od Jugosławii jeszcze w tym miesiącu i sądzi, że do przyszłego roku Słowenia stanie się niepodległym państwem. Największą republiką jugosłowiańską Serbia rządzona nadal przez komunistów domaga się zachowania Jugosławii w formie federacji kierowanej centralnie i ostrzega pozostałe republiki, że użyje siły, aby nie dopuścić do dezintegracji Jugosławii.

• W latach 1981-1990 zmarło w Stanach Zjednoczonych na AIDS 100 777 osób. 59% zmarłych było mężczyznami-homoseksualistami bądź biseksualistami. 21% zmarłych było narkomanami pici męskiej bądź żeńskiej.

• W Peru w miejscowości Chimbote wystąpiła epidemia cholery. Rozszerzyła się ona na całe wybrzeże Peru. Na cholerę zachorowało ponad 5200 osób. Zmarło co najmniej 51 osób, wiele znajduje się w stanie ciężkim.

• Policja południowoafrykańska zaarrestowała podczas jednej nocy 11 361 poszukiwanych osób. W

akcji wzięło udział ponad 40 tys. policjantów i agentów służby bezpieczeństwa. Minister prawa i porządku RPA Adriaan Vlok powiedział, że ta największa w dziejach RPA operacja zakończyła się niebywałym sukcesem i ostrzegł, że władze RPA nie spoczną dopóki nie doprowadzą przed sąd wszystkich przestępców i podejrzanych. Vlok podkreślił, że operacja nie miała podłoża politycznego, wymierzona była w przestępców i osoby podejrzane o popełnienie przestępstw pospólnych, a nie politycznych.

• Irlandzka Armia Republikańska ostrzelała trzema pociskami moździerzowymi oficjalną rezydencję premiera Wielkiej Brytanii przy 10 Downing St. w Londynie. Podczas ataku w rezydencji trwało posiedzenie gabinetu w sprawie wojny w Zatoce. Jeden z pocisków wybuchł w odległości 5 metrów od rezydencji lekko raniąc trzech policjantów i pracownika rezydencji. Dwa pozostałe pociski nie wybuchły. Pociski zostały wystrzelone z wana zaparkowanego na jednej z ulic w odległości około 90 m od rezydencji. Po wystrzeleniu pocisków widziano dwóch mężczyzn odbiegających od wana, który wkrótce został drogą radiową podpalony. Był to pierwszy atak IRA na rząd brytyjski od 1984 roku, gdy podczas zjazdu Partii Konserwatywnej w Brighton w hotelu, w którym mieszkała ówczesna premier Thatcher wybuchła bomba zabijając 5 ludzi. Sama Thatcher, na krótko przed eksplozją przeszła do innego pokoju, co uratowało jej życie. Premier Wielkiej Brytanii John Major powiedział, że IRA z pewnością chciała zabić jego i członków jego gabinetu. Podkreślił, że akcja IRA budzi w nim najwyższą odrazę i zaznaczył, że terroryzm IRA nie ma żadnej szansy zmniejszenia polityki rządu brytyjskiego. Nawet królowa Wielkiej Brytanii Elżbieta II tradycyjnie powstrzymująca się od wypowiedzi politycznych oświadczyła podczas wystąpienia w londyńskim szpitalu, że terrorystom nie uda zniszczyć się demokratycznego systemu i sposobu życia w Wielkiej Brytanii.

• Ministrowie spraw zagranicznych EWG postanowili w Brukseli znieść wszystkie sankcje wobec RPA z chwilą, gdy prezydent F.W. de Klerk zacznie wcielać w życie kroki znoszące apartheid.

• Przywódca Afrykańskiego Kongresu Narodowego Nelson Mandela zagroził wywołaniem w RPA masowej akcji, która uniemożliwi wszelkie nowe inwestycje, jeśli Stany Zjednoczone i Europa cofną sankcje wobec RPA. Mandelę podkreślił, że EWG popełniło błąd podejmując decyzję o zniesieniu sankcji bez konsultacji z AKN.

• Doroczny raport amerykańskiego Departamentu Stanu o prawach człowieka i obywatela na świecie wymienił m.in. Chiny jako kraj w którym mają miejsce poważne pogwałcenia praw jednostki i obywatela, takie jak tortury, nielegalne aresztowania, nielegalne przetrzymywanie w więzieniu, ograniczenia wolności mowy, religii i podróży. Chiny odrzuciły raport jako brutalne mieszanie się w wewnętrzne sprawy innego państwa.

• Prezydent ZSSR Gorbaczow wygłosił przemówienie do narodu, w którym wezwał wszystkich obywateli do udziału w referendum federacyjnym 17 marca i do opowiedzenia się za utrzymaniem Związku Sowieckiego. Całe moje przekonania opierają się o założenie - podkreślił Gorbaczow - że należy zachować jedność i Związek Sowiecki. Związek Sowiecki jest supermocarstwem. Olbrzymi wysiłek został wykonany, aby uczynić nasz kraj supermocarstwem. Wszystko można utracić błyskawicznie. Secesja będzie katastrofą dla każdej republiki. Należy - zaznaczył Gorbaczow - zachować ZSSR, gdyż ci, którzy się odłączą skazają siebie i swą republikę na klęskę. 5 republik - Litwa, Estonia, Łotwa, Gruzja i Armenia podały, że zbojkotują referendum federacyjne.

• Sekretarz stanu USA James Baker wezwał Kongres do nieratyfikowania układu o redukcji broni konwencjonalnych podpisanego w

listopadzie w Paryżu przez prezydenta USA Busha i prezydenta ZSSR Gorbaczowa oraz 20 przywódców innych państw. Baker powiedział, że ZSSR wyraźnie obszedł postanowienia traktatu reklasifikując niektóre swoje oddziały, co budzi wątpliwości co do wiarygodności i zaufania wobec ZSSR. Baker powiedział także, że Kreml wyraźnie znalazł się na rozdrożu wobec Zachodu. Pierestrojka nie może zwyciężyć pod karabinami. Ostatnie zbrojne akcje oddziałów sowieckich na Litwie i Łotwie pokazują, że ZSSR odchodzi od reform, ale rząd USA nie chce jeszcze wydawać ostatecznego sądu czy Gorbaczow w sposób nieodwracalny odwrócił się od zainicjowanych przez siebie pierestrojki i głośności, wybierając kurs dyktatorski. Baker wyraził się z uznaniem o odwadze mieszkańców republik nadbałtyckich i oznajmił, że Stany Zjednoczone wbrew stanowisku Moskwy zdecydowały się wysłać lekarstwa i środki medyczne do republik nadbałtyckich. Zdaniem obserwatorów ostre stanowisko Bakera wobec ZSSR i Gorbaczowa było wymierzone także w pogłoskę, że rzekomo zgodził się w

tajnym układzie wyciszać amerykańską krytykę wobec polityki ZSSR w republikach nadbałtyckich za cenę poparcia Moskwy dla koalicji alianckiej w wojnie przeciwko Irakowi.

• Prezydent Bush przyznał Mongolii status najwyższego uprzywilejowania w handlu witając z uznaniem reformy gospodarcze i polityczne przeprowadzone w tym kraju. Amerykańska wymiana handlowa z Mongolią wynosiła tylko 2 mln dol. rocznie, ale nowa umowa generalnie obniża opłaty celne na eksport mongolski do najniższego możliwego poziomu.

• Wspólnota Europejska wyda w tym roku 13 mln dol., aby pomóc wietnamskim "ludziom z łodzi" włączyć się w gospodarkę Wietnamu. Fundusze zostaną wydane w ciągu 6 miesięcy poczynając od 1 lutego i mają pomóc w utworzeniu 20 tys. miejsc pracy w kilku miastach wietnamskich. Z ponad 120 tys. Wietnamczyków żyjących w obozach dla uchodźców w południowo-wschodniej Azji, prawie 8 tys. powróciło do kraju od 2 marca 1989 r. w ramach programu ONZ.

WOLNY HANDEL OBEJMIĘ MEKSYK

Kanada, Stany Zjednoczone i Meksyk podały, że w kwietniu br. rozpoczną trójstronne rozmowy w celu zawarcia układu o wolnym handlu. We wspólnym komunikacie podpisanym przez przywódców trzech państw i ogłoszonym w Waszyngtonie strony podkreślają, że negocjacje będą miały na celu stopniowe wyeliminowanie barier na drodze swobodnego przepływu towarów, usług i inwestycji pomiędzy Kanadą, Stanami Zjednoczonymi i Meksykiem. Według powszechnej opinii układ zostanie podpisany do końca br. przed wejściem w życie w 1992 roku układu o wspólnym rynku w krajach Wspólnoty Europejskiej. Minister handlu John Crosbie zaprzeczył, że Kanada, aby przystąpić do trójstronnych negocjacji musiała pójść na ustępstwa. Opozycja utrzymuje, że Kanada zgodziła się na warunek, iż amerykańsko-kanadyjski układ o wolnym handlu nie będzie renegejonowany oraz że Kanada nie sprzeciwi się układowi o wolnym handlu pomiędzy Meksykiem i USA, gdy ewentualnie zdecyduje się nie zawierać trójstronnego układu. Rząd utrzymuje, że głównym powodem przystąpienia Kanady do trójstronnych negocjacji jest ochrona kanadyjskich interesów zagwarantowanych w amerykańsko-kanadyjskim układzie o wolnym handlu. Krytycy twierdzą, że układ o wolnym handlu z Meksykiem spowoduje poważny odpyły byznesu z Kanady i zmniejszenie liczby stanowisk pracy, gdyż wiele przedsiębiorstw przeniesie się

z Kanady do Meksyku, by obniżyć swoje koszty produkcji ze względu na bardzo taną siłę roboczą w tym kraju. James McCambly, przedstawiciel kanadyjskich związków zawodowych oświadczył, że Kanada nie będzie w stanie wytrzymać konkurencji z Meksykiem w sytuacji, gdy przeciętna płaca pracownika w Kanadzie wynosi \$13,50 na godzinę, a w Meksyku \$1.60. Crosbie podkreślił, że w przypadku zawarcia trójstronnego układu o wolnym handlu do amerykańsko-kanadyjskiego układu będą mogły być wprowadzone poprawki. Kanadyjska Izba Handlowa oświadczyła, że z zadowoleniem wita perspektywę zawarcia trójstronnego układu o wolnym handlu, gdyż ze względów ekonomicznych koniecznym jest, aby liberalizacja handlu między USA i Meksykiem mogła być w równej mierze zastosowana do handlu Kanady z Meksykiem. Trójstronny układ o wolnym handlu pomiędzy Kanadą, Stanami Zjednoczonymi i Meksykiem stworzy rynek 360 mln ludzi z roczną produkcją wartości 6 bilionów dol. US. Obroty handlowe pomiędzy Meksykiem i Kanadą wynoszą 2 mld dol. rocznie, obroty między Kanadą i USA 200 mld dol. rocznie. Premier Ontario Bob Rae ostrzegł, że ewentualny trójstronny układ o wolnym handlu spowoduje utratę tysięcy miejsc pracy w prowincji. Według Rae układ leży w interesie wielkich korporacji, które kompletnie zapoznają interesy pracowników. Rae stwierdził, że dla Ontario i dla Kanady wielką katastrofą okazał się obowiązujący od 1 stycznia 1989 roku amerykańsko-kanadyjski układ o wolnym handlu. Jeśli zostanie zawarty układ z Meksykiem - wówczas zdaniem Rae - można będzie mówić o tragedii.

ETNICY CHCĄ BYĆ WYSLUCHIWANI

Przewodniczącą objężdżającego Kanadę Forum Obywatelskiego Keith Spicer spotkał się w Toronto z przedstawicielami kanadyjskich

grup etnicznych. Lewis Chan, przewodniczący Kanadyjskiej Rady Etnokulturowej powiedział Spicerowi, że przez lata Kanadyjczycy-etycy byli wykluczeni z rozmów dotyczących ważnych spraw w Kanadzie. "Społeczności etniczne w Kanadzie chcą mieć rzeczywisty wkład - podkreślił Chan - a nie tylko odgrywać rolę fasady bądź być elementem ćwiczeń z zakresu stosunków publicznych". Poszczególni mówcy podkreślali, że społeczności etniczne nie chcą ograniczyć się wyłącznie do pielęgnowania własnej kultury i obyczajowości. Chciałyby mieć coś do powiedzenia w takich ważnych sprawach jak przyszłość naszego kraju bądź miejsce Quebecu w Kanadzie. Niektórzy mówcy zwrócili uwagę, że chcieliby partycypować np. w debatach konstytucyjnych, ale nie w warunkach, w których ich motywy byłyby kwestionowane ze względu na ich kolor skóry bądź przynależność do rasy. Spicer zgodził się, że w przeszłości wiele grup etnicznych nie było wysłuchiwanym. Ale zadaniem Forum Obywatelskiego jest przełamanie tej złej tradycji i dotarcie do ludzi, którzy nie zawsze czuli się włączeni w proces decyzyjny. Spicer podkreślił, że uważa grupy etniczne - w części ze względu na ich liczebność - za główny nurt społeczeństwa kanadyjskiego. Art Hagopian z Krajowej Federacji Ormian Kanadyjskich powiedział, że Kanada może być wzorem wielokulturowości dla świata. Ze względu na bogactwo i różnorodność grup etnicznych w Kanadzie nasz kraj - podkreślił Hagopian - może przekształcić się w wielkie laboratorium wzorowego rozwiązywania problemów społecznych, kulturowych, etnicznych i rasowych.

BANKI ŻYWNOŚCI KONIECZNE

Kanadyjskie Stowarzyszenie Banków Żywności podało, że w roku ubiegłym liczba osób korzystających z banków żywności wzrosła o 20%. Z banków skorzystało około półtora miliona osób. W samym Toronto miesięcznie korzysta z banków około

90 tys. osób. Coraz częściej słychać opinie, że aczkolwiek banki żywności są konieczne - powinny jednak być traktowane jako rozwiązanie doraźne, natomiast główna pomoc państwa powinna iść na rzecz zapewnienia ludziom korzystającym z banków pracy bądź umożliwienia im zdobycia zawodu.

ŻYWNOŚĆ ZANIECZYSZCZONA CHEMICZNIE

Na Uniwersytecie Guelph w Ontario odbyła się międzynarodowa konferencja dotycząca rolnictwa i środowiska. Toksykolog Doug Hallett wygłosił referat, w którym dowodził, że cała żywność na całym świecie zawiera niepożądane składniki chemiczne. Pestycydy, chemikalia przemysłowe, radioaktywność - są to składniki, które przenikają do środowiska i dokonują skażenia gleby, zwierząt i plonów. Składniki te zostały znalezione w ludziach żyjących we wszystkich miejscach kuli ziemskiej. Znajdują one - zdaniem Halletta - swoje własne drogi przenikania do żywności oraz do człowieka. Jedynym środkiem zapobiegawczym jest - podkreślił Hallett - uniemożliwienie przeniknięcia toksycznych składników chemicznych do środowiska.

JEST NAM CORAZ CIEPLEJ

Profesor David Schindler, ekolog z Uniwersytetu Alberta stwierdził na podstawie wieloletnich badań, że stopniowo rośnie przeciętna temperatura w Kanadzie - wzrost przeciętnej temperatury odnotowano co roku w ciągu ostatnich 20 lat. Są regiony kraju, np. północno-zachodnie Ontario, gdzie przeciętna temperatura wzrosła w ciągu ostatnich kilkunastu lat o 2 stopnie Celsjusza. W najbliższych dekadach przeciętna temperatura w Kanadzie może wzrosnąć nawet o 9 stopni Celsjusza. Wyższym przeciętnym tempera-

turum będzie towarzyszyć spadek opadów deszczu i śniegu, a klimat będzie coraz bardziej suchy. Rolnicy martwią się, ale przemysł turystyczny przewiduje, że wkrótce Kanada może być tak atrakcyjna klimatycznie jak obecnie są południowe stany USA.

BEZROBOCIE W GÓRĘ

Wskaźnik bezrobocia w styczniu wyniósł 9.7% i był najwyższy od 5 lat. W lutym 1986 roku bezrobocie również wynosiło 9.7%. W grudniu ubiegłego roku bezrobocie wynosiło 9.3%. Liczba bezrobotnych w styczniu wyniosła 1 321 000. Najniższe bezrobocie wśród prowincji odnotowano w Saskatchewan - 7%. Następne prowincje: Manitoba - 7.8%, Alberta - 7.9%, Ontario - 8.4%, Brytyjska Kolumbia - 9.6%, Nowa Szkocja - 10.5%, Nowy Brunswik - 11.9%, Quebec - 12%, Wyspa Księcia Edwarda - 16.5%, Nowa Fundlandia - 17%.

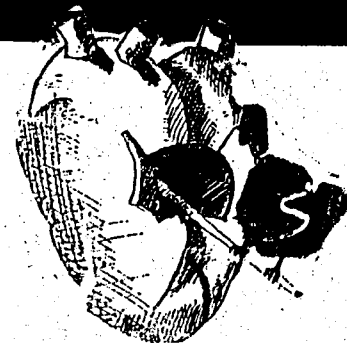
KANADA NIE NARUSZA KONWENCJI WOJENNYCH

Minister spraw zagranicznych Joe Clark spotkał się w Ottawie z wielopartyjną komisją badającą rolę Kanady w wojnie w Zatoce. Clark powiedział, że rola Kanady w nalożach sił sojuszniczych na Irak i związanych z nimi przypadkami śmierci wśród ludności cywilnej nie narusza międzynarodowych konwencji wojennych. Według wszystkich dostępnych informacji - podkreślił Clark - można powiedzieć, że naloty są przeprowadzone z odpowiednią precyzją minimalizującą straty wśród ludności cywilnej. Przyznał jednak, że Kanada faktycznie nie wie jakie są straty cywilne. Dowództwo kanadyjskich sił zbrojnych nie ujawnia jakie obiekty były bombardowane podczas ponad 70 nalożów sojuszniczych z udziałem kanadyjskich samolotów CF-18. Opozycja oskarżyła rząd o odwracanie uwagi kanadyjskiej opinii publicznej od pełnionej

przez CF-18 roli eskortowania amerykańskich bombowców B-52. Liberal Lloyd Axworthy zażądał od Clarka, aby Kanada użyła wszelkich wpływów w celu zapewnienia, że cele cywilne nie podlegają nalotom. Socjalista Svend Robinson domagał się, aby przeprowadzić niezależne studium w zakresie strat cywilnych w Iraku. Robinson podkreślił, że alianci mają strategię zrzucenia tak szybko jak to możliwe jak największej liczby bomb na Irak i Kuwejt, a przy takiej strategii w grę wchodzi jedynie intensywne dywanowe bombardowanie z masowymi stratami wśród ludności cywilnej. Aby próbować zmienić strategię bombardowania Kanada musiałaby - podkreślił Robinson - zrezygnować z roli klakiera USA.

POPIERAJMY NASZE SIŁY ZBROJNE

Premier Mulroney wygłosił przemówienie w Królewskiej Akademii Wojskowej w Kingston. Wezwał wszystkich Kanadyjczyków do poparcia kanadyjskich żołnierzy w Zatoce. "Wojna w Zatoce - powiedział Mulroney - jest wojną, która musi zakończyć się zwycięstwem. I tak się stanie". Kanada - podkreślił premier bierze udział w sprawiedliwej wojnie przeciwko złemu agresorowi. Jednocześnie Mulroney zaznaczył, że już obecnie Kanada prowadzi rozmowy dyplomatyczne, aby po wojnie odegrać na Bliskim Wschodzie tradycyjną rolę siły pokojowej. Premier odnotował obecność przed akademią grupki protestujących pacyfistów. "Polityczne podziały i pacyfistyczne slogany - zauważył - są akceptowane w każdej zdrowej demokracji. Zawsze jednak trzeba pamiętać jak będą interpretowane przez naszych wrogów za granicą". Żołnierze kanadyjscy w Zatoce - podkreślił Mulroney - zasługują na poparcie wszystkich Kanadyjczyków nie tylko dlatego, że spełniają swój obowiązek, ale także dlatego, że walczą o słuszną, sprawiedliwą sprawę w sposób honorowy i godny.

POLITYKA

Rozwiązanie Układu Warszawskiego już w kwietniu?

Prezydent Gorbaczow wystosował list do prezydenta Havla, w którym poinformował, że jest za tym, aby rozwiązać Układ Warszawski jako strukturę militarną od 1 kwietnia br. Gorbaczow proponuje zachowanie UW jako organizacji politycznej oraz zawarcie dwustronnych układów obronnych pomiędzy poszczególnymi członkami Układu Warszawskiego.

Wyszehrad pogrzebie Układ.

Prezydent Czecho-Słowacji Havel poinformował, że spotka się w Wyszehradzie z prezydentami Polski i Węgier. Głównym tematem rozmów - zdaniem Havla - będzie rozwiązanie Układu Warszawskiego jako struktury wojskowej i zawarcie dwustronnych układów obronnych.

Zasady wyprowadzania.

W Warszawie rozpoczęła się czwarta runda rozmów delegacji polskiej i sowieckiej o zasadach wycofania sowieckich sił zbrojnych z Polski. Omówione zostaną także zasady przejazdu przez terytorium Polski do ZSSR wojsk sowieckich wycofanych z Niemiec.

Polacy zbojkotowali.

Polacy na Litwie zbojkotowali w większości referendum w sprawie niepodległości Litwy. Wielu, którzy udali się do urn głosowało przeciw.

W polskim obwodzie sołecznickim frekwencja wyniosła 32%. Podobna była w innych polskich obwodach pomimo apeli, aby głosować za wystosowanych przez wiele polskich organizacji i Kościół. "Donosy" podały, że w telewizji wileńskiej kontrolowanej przez Sowietów wystąpił Aleksander Pruszyński z Toronto (jest wydawcą Expressu polonijnego) i wypowiedział się przeciwko niepodległości Litwy.

Unia, ROAD i Forum zjednoczą się.

Unia Demokratyczna postanowiła zjednoczyć się z ROAD i Forum Prawicy Demokratycznej. Zjazd zjednoczeniowy odbędzie się w marcu bądź kwietniu. Do 18 marca będą trwały wybory delegatów na zjazd.

Katyń wspólną tragedią?

Ks. prałat Henryk Jankowski z parafii św. Brygidy w Gdańsku spotkał się z ambasadorem ZSSR w Polsce Jurijem Kaszlewem, by omówić sprawy związane z przekształceniem Katynia - miejsca, gdzie spoczywają pomordowani polscy i sowieccy obywatele - w pomnik wspólnych tragicznych losów i symbol przebaczenia i pojednania narodów w imię chrześcijańskiej nauki i moralności.

Ks. H.Jankowski otrzymał od amb. J.Kaszlewa podziękowania, przekazane w imieniu prezydenta M.Gorbaczowa, za tę inicjatywę - zgłoszoną przez gdańskiego kapłana w imieniu rodziny katyńskiej.

Został również poinformowany, że strona sowiecka widzi możliwość przeprowadzenia międzynarodowego konkursu na pomnik ku czci pomordowanych w Katyniu.

Protest środowiska katyńskiego.

Niezależny Komitet Historyczny Badań Zbrodni Katyńskiej, a także Stowarzyszenie Rodzin Ofiar Katynia zdecydowanie wypowiedziały się przeciwko inicjatywie ks. Henryka Jankowskiego wybudowania w Katyniu wspólnego pomnika ofiar

polskich i sowieckich - jako symbolu pojednania i przebaczenia. Propozycję taką uważają za przedwczesną, wobec niewyjaśnionych przez stronę sowiecką wszystkich okoliczności zbrodni i jej zadośćuczynienia.

Związek Piłsudczyków w Warszawie.

W Warszawie powstał Związek Piłsudczyków. Organizacja skupia ok. 100 osób, a jej celem jest kultywowanie etosu Marszałka, w sensie historycznym i współczesnym.

Prezydent z Korpusem.

W Zamku Królewskim w Warszawie odbyło się spotkanie prezydenta z Korpusem Dyplomatycznym. Polska utrzymuje obecnie stosunki dyplomatyczne ze 137 krajami. Warszawa jest siedzibą 69 ambasad. Lech Wałęsa wyraził na tym spotkaniu gotowość Polski do współpracy ze światem i do integracji z rodziną państw europejskich.

11 tys. Polaków w Izraelu.

Minister Skubiszewski poinformował, że Polska ma gotowe plany ewakuacji swoich obywateli z rejonu Zatoki Perskiej i Bliskiego Wschodu. Najwięcej Polaków - ok. 11 tys. - przebywa w Izraelu.

Milewski bezpiecznikiem.

Dr. Jerzy Milewski, były wieloletni szef biura zagranicznego Solidarności w Brukseli został mianowany szefem Biura Bezpieczeństwa Narodowego w Radzie Bezpieczeństwa Narodowego.

Konwój przejechał i dojechał.

Sowieci ustąpili i po długich kłótniach wyposażyli samochody z darami z demobilu byłej armii NRD dla cerkwi rosyjskiej w tablice rejestracyjne i dokumenty podróży oraz ubezpieczyli transport, odebrali broń kierowcom jak i przebrali ich w cywilne ubrania. Konwój 200 samo-

chodów ciężarowych przejechał następnie przez Polskę i według informacji z ZSSR dotarł gdzie trzeba.

Komitet Doradców Prezydenta.

Komitet Doradców Prezydenta inauguruje działalność 18 lutego. Będą omawiać przede wszystkim termin wyborów parlamentarnych. Do komitetu należą: Wojciech Wło-

darczyk (sekretarz KO przy Lechu Wałęsie), Lech Kaczyński (wiceprzewodniczący "S"), Andrzej Kostarczyk (Porozumienie Centrum), Stefan Kurowski (PC), Antoni Macierewicz (Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe), Zdzisław Najder (przewodniczący KO), mec. Jan Olszewski (PC i KO) i Jan Winiecki (bezpartyjny). Większość członków jest za wyborami w maju.

obserwator w pracach dwóch zespołów roboczych: transportu i ochrony środowiska. Wystąpiliśmy z prośbą o przyjęcie do czterech następnych.

Na majowe spotkanie ministrów spraw zagranicznych tzw. Pentagonale został zaproszony również polski minister. Zarówno ten fakt, jak i pozytywna ewolucja, jaką można zaobserwować w stosunku niektórych państw-członków grupy do akcesu Polski do ugrupowania pozwalają sądzić, że od sierpnia br. zostaniemy szóstym członkiem "klubu pentagonalnego", który przekształci się tym samym w ugrupowanie liczące sześciu członków.

Przeciętnych Polaków z pewnością najbardziej ucieszy wiadomość, że wraz z przyjęciem naszego kraju do "Pentagonale" automatycznie znikną bariery wizowe w podróży do państw-członków ugrupowania.

Uchodźcy w Polsce.

Jest ich dzisiaj 487. Pozytywną opinię Wysokiego Komisarza ONZ ds. Uchodźców w Genewie otrzymało już 387: czekają teraz na wyznaczenie kraju osiedlenia. (Tylko 2 proc. z nich chce zamieszkać w Polsce). Prośby 34 odrzucono, będą musieli opuścić przeznaczone dla nich ośrodki. Nie jest to jednoznaczne z koniecznością wyjazdu z Polski, mogą starać się o prawo stałego pobytu, 85 nie ma jeszcze odpowiedzi z Genewy.

Działające od początku roku warszawskie Biuro ds. Uchodźców (ul. Koszykowa 16) odwiedza codziennie 20-30 osób. Większość przychodzi jedynie po informacje (można ich zasięgnąć po angielsku, niemiecku, francusku, w językach arabskich, a w razie potrzeby i bałkańskich). Niewielu chce ubiegać się o status uchodźcy politycznego. Dokumenty osób wstępnie zakwalifikowanych przez urzędnika biura (dobrze jest przedstawić potwierdzenie prześladowania na tle politycznym) wysyłane są do Genewy.

Uciekinierzy kierowani są do jednego z sześciu podwarszawskich

Członek Rady Prezydenckiej Zdzisław Najder (po prawej) z Janem Nowakiem-Jeziorskim, byłym dyrektorem Sekcji Polskiej RWE, ostatnio jednym z najbardziej popularnych ludzi w Polsce

Polska już w lecie w "klubie pentagonalnym".

W początkach sierpnia br., po przewidzianym na ten miesiąc szczytle państw członkowskich, Polska prawdopodobnie zostanie przyjęta do grupy pentagonalnej. Ugrupowanie to, skupiające Austrię, Włochy, Jugosławię, Węgry i Czechosłowację formalnie powstało w sierpniu 1990 roku z inicjatywy Włoch w celu rozwoju wszechstronnej współpracy regionalnej. W ramach dzieł grup roboczych - transportu, telekomunikacji, ochrony środowiska, współpracy małych i średnich

przedsiębiorstw, współpracy naukowo-technicznej, kultury i turystyki, informacji, energetyki oraz komisji ds. ludności i imigracji - członkowie tej organizacji koordynują swą politykę i podejmują wspólne inicjatywy.

Polska, leżąc na północ od tak sformowanej grupy, a będąc jednocześnie inicjatorem współpracy bałtyckiej, ma ambicje stworzenia mostu między północą a południem Europy. Od początku też wyrażała zainteresowanie przynależnością do grupy pentagonalnej. Od listopada ub. roku uczestniczymy już jako

ośrodków wypoczynkowych. Oprócz dachu nad głową i wyżywienia dostają kieszonkowe (dorośli 3 tys. zł dziennie, dzieci 1,5 tys.) oraz 20 tys. zł na środki czystości (poza mydłem) i 6 tys. zł na komunikację i pocztę miesięcznie.

Większość zgłaszających się do biura to Litwini, Rosjanie, Bułgarzy. Litwini najczęściej deklarują jedynie chęć pobytu czasowego.

Rzadko pojawiają się Rumuni. Najczęściej pytają o pracę. (Polskie przepisy zezwalają na nią w okresie ważności wizy pod warunkiem uzyskania zgody dyrektora lub właściciela zakładu pracy oraz kierownika rejonowego biura pracy).

Cudzoziemcy trafiają także do Biura ds. Obcokrajowców (ul. Okrzei 13). Zajmuje się ono przedłużaniem wiz (za 264 tys. zł) oraz obsługą prawną obywateli obcych państw, którzy uzyskali prawo stałego pobytu w Polsce.

O prawo stałego pobytu należy się starać w polskich konsulatach za granicą. Jednak w wyjątkowych sytuacjach można je załatwić bezpośrednio w Polsce. Trzeba tylko udokumentować, że ma się gdzie mieszkać i pieniądze na utrzymanie. Gwarantuje to m.in. notarialne zaproszenie wystawione przez Polaka.

GOSPODARKA

Nowe Okęcie w przyszłym roku.

W czerwcu ub. roku, po podpisaniu umowy kredytowej z Citibank Corp., gwarantowanej przez rząd niemiecki, ruszyła budowa Okęcia II - nowoczesnego dworca lotniczego wraz z wytwórnią posiłków pokładowych i dworcem towarowym. Niemiecka firma Hochtief, która wygrała przetarg na budowę, obiecuje, że obiekt będzie gotowy w połowie przyszłego roku. Wygląda na to, że obietnica zostanie skrupulatnie dotrzymana.

Terminal zbudowany na planie trójkąta, nowoczesnie urządzone i wyposażony (klimatyzacja, sklepy, restauracje, bary, kioski, ruhome-

schody itp.), beżowo-szaro-czerwony budynek obliczony jest na 3-3,5 mln pasażerów rocznie i ma możliwość dalszego rozbudowania aż do przepustowości rządu 11 mln pasażerów rocznie (wraz ze starym Okęciem). Część podziemna terminalu to obsługa techniczna i magazyny. Parter - przyloty, pierwsze piętro przeznaczone jest dla pasażerów odlatujących. Będą wychodzili do samolotów przez osiem tzw. rękawów. Oprócz firmy Hochtief pracuje tu Kieleckie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego - i robi to nie gorzej od Niemców. Naprzeciw terminalu "Mostostal" buduje czteropozłomowy parking na 1500 miejsc postojowych. Drugi parking, dla pasażerów odlatujących na dłużej będzie urządzony tuż przy wlocie do MDL-u, na obecnych terenach wojskowych. Poważnie zaawansowana jest również budowa dworca cargo (50 tys. posiłków pokładowych dziennie). Przewidywany koszt obiektów budowanych przez Hochtief (czyli dworzec bez infrastruktury) ma wynieść 2,5-3 bln zł. Warunki kredytowania osłania tajemnica handlowa. Wiadomo tylko, że jest to

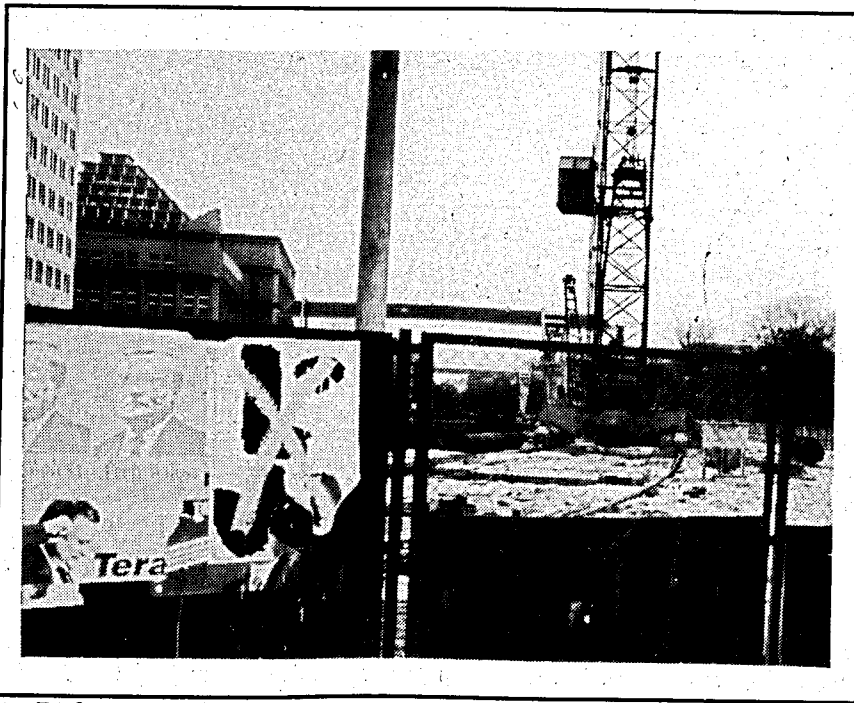
unikalny, samospłacalny kredyt o terminie do 2000 roku.

Na stronie polskiej (PP "Porty Lotnicze" oraz PLL LOT) ciąży obowiązek zbudowania całej tzw. infrastruktury, czyli układów komunikacyjnych, systemów łączności, zasilania w energię, ciepło, itp.

Całe nowe Okęcie - mniej więcej za rok.

Rezerwy banków.

Oficjalne rezerwy finansowe wyniosły na koniec 1990 r. 4,9 mld dolarów i w ciągu roku wzrosły o 2,4 mld dolarów - poinformował prezes NBP Grzegorz Wójtowicz. Pieniędźmi tymi zarządza NBP. Członkowie sejmowej Komisji Budżetu i Finansów dowiedzieli się też od prezesa NBP, że aktywa banków w walutach wymienialnych wyniosły na koniec listopada ub. roku 6,4 mld dolarów. Oznacza to, że w ciągu 11 miesięcy wzrosły o 4,8 mld dol. - mówił prezes NBP. Jest to równowartość 7 miesięcy importu, a dane nie obejmują 1 miliarda dol. Funduszu Stabilizacyjnego. Nadwyżka w handlu z krajami RWPG wyniosła aż 6,4 mld rubli, z czego ok. 6 mld przypada na sam Związek Sowiecki.

Budowa warszawskiego metra. Na razie stol. Nie ma pieniędzy. Często trzeba objeżdżać.

Kooperacja z Niemcami.

Jest szansa, że będziemy mieli wreszcie dobre ciężarówki i autobusy. Jelczańskie Zakłady Samochodowe podpisały porozumienie o współpracy technologicznej i produkcyjnej ze znaną niemiecką firmą "Man" z Monachium.

Gospodarka polska w 1990 r.

Centralny Urząd Planowania opracował informację o przebiegu procesów gospodarczych w 1990 r. Równowaga budżetowa, zrównoważenie rynku praktycznie we wszystkich segmentach, umocnienie złotego i utrzymanie jego wewnętrznej wymiarności - to - jak stwierdza CUP - zeszłoroczne osiągnięcia.

Zgodnie z założeniem - jak się ocenia - udało się silić inflację, choć w 4 kwartale (po podwyżkach cen paliwa i energii) znów nieco wzrosła. Według CUP produkcja przemysłu spadła ogółem o 25 proc. Nie zrekomensował tego 8,5 procentowy wzrost produkcji sektora prywatnego. Jego udział w całej produkcji przemysłowej zwiększył się prawie dwukrotnie. Nadwyżka w obrotach handlu zagranicznego sięgnęła 4,8 mld rubli oraz 3,8 mld dolarów. Znaczący był jednocześnie spadek importu - aż o 16 proc. Przychody realne - jak informuje CUP - spadły w stosunku do roku 1989 średnio o 22,1 proc., a wynagrodzenia jeszcze więcej - o 29,8 proc.

Szybciej niż przewidywano rosło bezrobocie. 31 grudnia liczba osób bez pracy wyniosła 1,126 tys., w tym 164 tys. zeszłorocznych absolwentów. Stopa bezrobocia osiągnęła 6,1 proc.

Dochód narodowy.

W ocenie Centralnego Urzędu Planowania - dochód narodowy wytworzony w ub. roku w przeliczeniu na 1 mieszkańca odpowiada mniej więcej poziomowi z połowy lat 70-tych.

O szansach gospodarczych Polski.

Na ten temat mówi obszernie wicepremier L. Balcerowicz w wywiadzie dla "Życia Warszawy". Powie-

dział on m.in.: tworzymy zupełnie nowy ład ekonomiczny. Rozpoczęliśmy od stabilizowania gospodarki; od grudnia 1989 r. wiele udało się osiągnąć - to prawda, ale też sporo jeszcze przed nami. Sądzę, że aby osiągnąć trwały sukces można i trzeba szybciej zmieniać system gospodarczy. W tym roku kontynuowany będzie wzrost gospodarczy zapoczątkowany w II połowie '90 r. oraz po przejściu przez trudny I kwartał br. - możemy dokończyć dzieła stabilizacji rynku.

Czy ta prognoza się sprawdzi? Zależać będzie jednak od przebiegu konfliktu w Iraku, sytuacji politycznej w ZSSR, no i oczywiście od sytuacji społeczno-politycznej w Polsce.

Ile kosztuje nas wojna?

Wojna nad Zatoką Perską przyniosła polskiej gospodarce straty brutto ok. 2,9 mld dol. - stwierdza w raporcie doc. dr hab. Grażyna Ancyparowicz z Instytutu Gospodarki Narodowej. - Straty te są rozłożone w czasie. W dużej części pod tym pojęciem rozumiane są potencjalne wpływy z eksportu usług budowlanych i towarów.

Znacznie większe straty powstaną na skutek wzrostu światowych

cen ropy. W 1990 r. wydaliśmy dodatkowo z powodu wojny na ropę 1 mld dol. O tegorocznych wydatkach przesądzi wielkość dostaw, poziom cen światowych i geograficzna struktura dostaw. Ocenia się, że przy cenie 175 dol./t wydamy w tym roku o ok. 1 mld dol. więcej niż przed kryzysem. Kolejne zagrożenie, to plany krajów zachodnich, które w 40 proc. będą kompensować wzrost wydatków na ropę - wzrostem wartości eksportu. Polska takiej szansy nie ma. Nawet szeroka wymiana handlowa z ZSSR nie zrekomensowałaby tu wszystkich strat. Możliwe jest także poniesienie pewnych strat w eksporcie. Są także i następstwa rzutujące na wewnętrzną sytuację w kraju. Zapowiadane na ten rok przez rząd ograniczenie dotacji do cen nośników energii spowodować może poważny wzrost kosztów transportu i energii. Wzrost tych kosztów nie będzie możliwy do przeniesienia w całości w ceny. Próby przeciwdziałania dalszemu wzrostowi stopy inflacji przy pomocy rygorystycznych środków fiskalnych - przestrzega IG. - groziłyby falą bankructw i zniweczeniem dotychczasowych osiągnięć stabilizacji polskiej gospodarki.

Rys. Henryk Sawka.

PRZYKRA NIERÓWNOWAGA

Coraz bardziej denerwują mnie młodzi Niemcy obnoszący się z plaketkami typu "żadnej krwi za ropę". Do złudzenia przypomina to powiedzonko Francuzów z roku 1939, gdy ci dzielni wojacy o demokrację powiadali, że nie mają ochoty "umierać za Gdańsk". Hasła takie są głupie i niemoralne z dwóch powodów: po pierwsze dlatego, że mówią oczywistości (że mianowicie nie należy przelewać krwi za byle co), po drugie dlatego, że podstawiłają te nieskomplikowane oczywistości w miejsce bardziej skomplikowanego układu realnego (tu nie chodzi o ropę, podobnie jak dawniej nie chodziło o Gdańsk - kto tego nie widzi, wystawia sobie raczej żalosne świadectwo). Podobnie denerwujące są masowo noszone tu plaketki i wywieszki na ubranie zawierające treść dość nieskomplikowaną: "Powiedz nie". Rzecz w tym, że Niemcy - szczególnie oni, choć nie jest to wyłączną cechą tej właśnie nacji - reagują dość często ze znamennym opóźnieniem: teraz krzyczą by "powiedzieć nie", podczas gdy wówczas, gdy rzeczywiście było o co w ten sposób powalczyć - wtedy, gdy ich przedsięwzięcia, co wcale nie było w końcu tak wielką tajemnicą, zaangażowane były w rozbudowywanie potencjału irackiego bandyty - siedzieli cicho. Niemieckie radio i telewizja komentujące - w porównaniu z radiem polskim, którego tu słucham - wydarzenia z okolic Kuwejtu dość historycznie, nie były w stanie uruchomić wcześniej swych dziennikarzy do tropienia nadużyć rodzimych fabrykantów: ale cóż - dzięki tym nadużyciom i ewidentnym przestępstwom bogaci się w końcu cała społeczność tego kraju, a pieniądze, jak głosi powtarzana głupio maksyma

przodków, ponoć nie śmierdzą. Otóż pieniądze potrafią śmierdzieć, i to bardzo, tylko wielu z nas opanowało do perfekcji sztukę dyskretnego, nie rzucającego się w oczy zatykania nosa czy wręcz chodzenia w niewidocznej masce gazowej.

Na szczęście nie całe społeczeństwo niemieckie dostało bzik antywojennego. Mniej więcej połowa ankietowanych uważa, że wojna jest koniecznością. Z drugiej strony cała tu się rozgrywająca antywojenna histeria ma - w odróżnieniu od wielu innych krajów - swoje "drugie dno", dość chyba interesujące. Chodzi o stały nawyk "prześwietlania" przez społeczeństwo - dziennikarzy, młodą inteligencję - zamierzeń i intencji władz, o stałą ich krytyczną kontrolę. Myślę, że żadna władza na świecie nie jest poddawana tak dokładnemu "prześwietlaniu" jak władze niemieckie. Wynika to, oczywiście z kłopotów, jakie Niemcy mają ze swoją historią najnowszą: nauczani dramatycznymi doświadczeniami, cały czas - szczególnie zaś po odnowicielskim w tym kraju, mimo ostrych przechyłów lewackich, ruchu z roku 1968 - wiele uwagi poświęcają samokontroli siebie jako społeczeństwa. To dość dziwaczna cecha, gdy ją na przykład porównać z totalnym brakiem autokrytycyzmu w społeczeństwie polskim. Niemniej, warto to chyba podkreślić, jak długo Niemcy sami będą mieli problemy ze sobą, tak długo możemy być niemal pewni, że my z nimi kłopotów mieć nie będziemy. Tak przynajmniej wynoszę z moich osobistych doświadczeń i w końcu wieloletniego pobytu w tym kraju, szczególnie w dość dla niego ważnych momentach historycznych. Obserwuję m.in., jak pochłaniane są tu i neutralizowane

wszelkie ekstremizmy: to nie znaczy, że się nie pojawiają, lecz jakoś tak się dzieje - przynajmniej dotychczas - że nie potrafią się na dobre w społeczeństwie zakorzenić. Ta niesłychana wprost elastyczność niemieckiej demokracji (dysponującej jednak, o czym warto pamiętać, także narzędziami dość osobliwymi, jak np. słynny Berufsverbot, czyli zakaz pracy - tylko na stanowiskach państwowych, co bywa często w komentarzach pomijane - dla ekstremistów zarówno z prawicy i lewicy; podobnych narzędzi usankcjonowanych prawnie nie ma chyba w żadnym innym kraju) musi teraz zostać sprawdzona w nowych warunkach, jakie się utworzyły po zjednoczeniu - jak na razie wygląda na to, że proces przebiega prawidłowo.

Tym prawidłowej, że właśnie Niemcy najwcześniej zareagowały na to, co się dzieje ostatnio na podwórku sowieckim nie pozwalając, by sprawa przestępstw popełnianych w krajach bałtyckich pozostawała ukryta w cieniu konfliktu dotyczącego Kuwejtu. Natychmiast po wypadkach na Litwie Genscher powołał w Niemczech odpowiednią komisję do pilnowania tego, co się dzieje w Sowietach. Jednakże z całym należy też odnotować, że o ile rząd dostrzegł niebezpieczeństwo sprawy litewskiej, o tyle tzw. "szeroka publiczność", czyli przede wszystkim młodzież czyniąca na ogół afery wokół spraw politycznych, zajęta jest wyłącznie tym, co się dzieje na Bliskim Wschodzie i patrzy raczej przez palce na to, co się dzieje na wschodzie nieco bliższym. Długo jeszcze zapewne potrwa, zanim młodzi Niemcy nauczą się z prawdziwą uwagą przyglądać temu, co się dzieje w Sowietach - wciąż jeszcze po-

zostają pod nieprzepartym urokiem Gorbaczowa i wierzą w jego zbawczą rolę w świecie, co - przyznam - dość dalekie jest od moich wyobrażeń na temat tego faceta. Może zresztą ja jestem uprzedzony i przesadnie dmucham na zimne, ale raczej chyba mam rację. Z kolei "gorbacz" Niemców ma też swoje uzasadnienie: bez tego człowieka najprawdopodobniej jeszcze by trochę na zjednoczenie swej ojczyzny poczekali, choć też zapewne nie tak długo, jak to się wydaje niektórym "realistycznie myślącym" publicystom - w końcu rozpad Sowietów wydaje się w najbliższej przyszłości zjawiskiem nieuniknionym, zaś kolaps ekonomiczny, jaki niebawem tam ujrzemy, może przypominać najbardziej spektakularne zjawiska astronomiczne. Z tej perspektywy Zachód jakby sobie zdawał sprawę, lecz jednocześnie niezwykle się jej obawia, stąd też podejmowane na wyprzedki inicjatywy zmierzające do "ocalenia" Gorbaczowa i samego Związku Sowieckiego, co by świadczyło o tym, że znaleźliśmy się nagle w epoce jakichś bardzo dziwnych dewiacji życia politycznego. Tak się jednak dzieje, że dla wielu zachodnich polityków rozpad Sowietów kojarzy się raczej z Apokalipsą niż z otwarciem się przestrzeni rzeczywistej wolności politycznej w Europie. Być może dlatego, że politycy ci stracą nagle swój ulubiony przed-

miot troski: coś, co nazywają "równowagą" - gdy Sowietów zabraknie, powstanie rzecz jasna jakaś bardzo przykra nierównowaga.

Zostawmy jednak te żarty na temat polityków i zajmijmy się problemem, który rzeczywiście istnieje, a mianowicie rozwojem stosunków między Polską i Niemcami, gdyż to w dającej się przewidzieć przyszłości może mieć znaczenie nie tylko dla tych dwóch krajów. Problem wydaje się interesujący zwłaszcza w odniesieniu do wstępujących pokoleń. By przybliżyć perspektywę "pojednania", politycy - szczególnie niemieccy, a już najbardziej szczególnie sam kanclerz Kohl - wymyślili grę pod tytułem "wymiana młodzieżowa". Gra polega na tym, że młodzi ludzie z Niemiec mają zacząć jeździć do Polski, zaś młodzi Polacy do Niemiec i w ten sposób uczyć się siebie wzajemem. Pomysł jak pomysł - rzecz w tym, że w momencie, gdy strona niemiecka wreszcie znieśli mur wizowy, taka "wymiana" stanie się rzeczą zupełnie naturalną i nie będzie potrzebowała specjalnego wsparcia ze strony rządów. Cały więc pomysł wygląda na sztucznie nadymany i biurokratycznie - w ramach ulubionych przez większość polityków "akcji" - skomplikowany. Można jednak związać go z życiem i to w sposób atrakcyjny dla samej młodzieży - zarówno polskiej i niemieckiej.

kiej. Otóż w czasie rozmów z jedną z sympatycznych członkiń Towarzystwa Niemiecko-Polskiego (jednego z kilku tu działających) doszliśmy do wniosku, że można problem ustawić zupełnie inaczej. Zasada winna być następująca: czy młodzi Polacy i Niemcy są w stanie wspólnie coś zrobić dla innych? Można na przykład pomyśleć o powołaniu czy zorganizowaniu grup pielęgniarzy i pielęgniarek z obu krajów (przy czym w wypadku Niemiec byłby wskazany wybór młodzieży z dawnej NRD) i wysłaniu ich tam, gdzie tego rodzaju pomoc jest potrzebna, przede wszystkim do krajów Trzeciego Świata. Myślę, że wspólna praca dla dobra innych ludzi bardziej zbliży niż wzajemne odwiedzanie się we własnych krajach. Przykład z pielęgniarzami jest, rzecz jasna, zupełnie przypadkowy: można pomyśleć o zupełnie innych grupach, to tylko sprawa inwencji organizacyjnej. Wówczas też te pieniądze, które mają zostać przeznaczone na "akcję" pt. "wymiana młodzieżowa" znajdą chyba właściwe zastosowanie. Przy okazji też młodzież z Polski i dawnych Niemiec Wschodnich będzie się mogła nauczyć czegoś o innym niż znany im konflikt między Wschodem i Zachodem: o konflikcie Południe-Północ. I na dokładkę dowiedzieć się, co naprawdę we współczesnym świecie oznacza nędza i niedostatek, a to już byłaby bardzo pożyteczna lekcja pokory.

Pomysł jak pomysł - jeden z wielu możliwych. Warto jednak spróbować wcielić go w życie. Rozmawiałem o tym już z wieloma osobami i na ogół rzecz się - zwłaszcza moim niemieckim rozmówcom - bardzo podoba. Myślę, że dobrze będzie, gdy z ideą tą - o co się właśnie zaczynam starać - wystąpi się oficjalnie do panów kanclerza Kohla i prezydenta Wałęsy. Być może taka wspólna praca nie tylko nauczy wzajemnego współzycia tych ludzi, którzy w niej będą brali udział, lecz w dodatku pozwoli lepiej poznać świat i zrozumieć dlaczego posługiwanie się dziś plaketkami "powiedz nie" czy "żadnej krwi za ropę" jest wyrazem naiwności, a nie rozumu.

LESZEK SZARUGA

Połowa wszystkich odrzutowych samolotów pasażerskich na świecie, czyli 4000, to Boeingi. Polska ma 3.

A LOT OF CHANGES

BOEING - NABYTEK ŚWIATOWEJ KLASY

Wszystko zaczęło się w 13 lat po pionierskim locie braci Wright, kiedy to William Boeing i Conrad Westervelt - oficer marynarki w małej wytwórni łodzi koło Seattle zbudowali pierwszy samolot "B and W". W 1915 roku zakład ten zatrudnił 21 pracowników. Dziś jest głównym producentem samolotów pasażerskich. W 1954 roku zakłady Boeinga w Seattle zatrudniają już ponad 50 tys. pracowników przystąpiły do produkcji pierwszego pasażerskiego odrzutowca Boeinga 707. Doczekał się on szeregu wersji pasażerskich i towarowych. Spotykany go jeszcze na niektórych liniach czarterowych. Po raz pierwszy dla pokonania Oceanu Atlantyckiego wystarczyło 8 godzin. Kolejna maszyna w 1966 r. to Boeing 727. Wciąż jeszcze hałaśliwy, wąski i mało komfortowy. W końcu nadszedł czas na samoloty trzeciej generacji - wysoce niezawodne, ciche, oszczędne, sterowane komputerowymi kotłami i lepsze dzięki zastosowaniu kompozytów z tworzyw konstrukcyjnych, czyli szerokokadłubowe 747 Jumbo i 767.

Zakład w Seattle, gdzie rodzą się te olbrzymy, jest największą, jeśli chodzi o kubaturę, budowlą na świecie - 2.6 milionów metrów sześciennych. Aby sobie wyobrazić jej ogrom wystarczy powiedzieć, że z jednej strony hali znajduje się linia montażowa 4 samolotów Jumbo, z drugiej montuje się pięć 767. Mieści się więc w niej i manewruje 9 samolotów.

Praca jest zautomatyzowana. Nitowanie blach wykonują roboty.

Podzespoły i części wykonywane są w innych zakładach. Jest ich blisko 1500 i niektóre z nich znajdują się w Kanadzie. Ostateczny montaż na 3 zmiany. Co 5 dni opuszcza halę jeden samolot, przeprowadzany do hangaru malarskiego, gdzie przez 30 dni pokrywany jest warstwami farb i lakierów. Następnie samolot przechodzi przez 3 loty próbne, przeprowadzane przez pilotów Zarządu Lotnictwa Cywilnego USA. Lot próbny B-4 to test dokonywany przez pilotów linii, która samolot kupiła.

Boeing 767 ma wysoki wskaźnik niezawodności. Na tysiąc rejsów - w dwóch przypadkach samoloty miały awaryjne lądowania lub zawracały. Wskaźnik ten wyraża się liczbą 99.8%. Na dwóch silnikach firmy General Motors można polegać. American Airlines używa Boeingów 767 w 280 rejsach nad Atlantykiem miesięcznie. Polska dwa pierwsze polskie Boeingi Gnieźno i Kraków używa od ponad roku. Wykorzystywane są do oporu. Średnio 14 godzin na dobę są w powietrzu. Inny typ samolotów wyleżałby się pewnie w hali remontowej.

W locie do floty powietrznej LOT doszedł trzeci Boeing "Warszawa".

CO NA SKŁADZIE

Czy LOT stać na Boeinga? Najwyższy czas! W ubiegłym roku PLL LOT zarobił 10 milionów dolarów i 20 miliardów złotych (po podatku). Przewieziono 2 miliony pasażerów. Boeingi spłacać będziemy przez 12 lat. Można też pozwolić sobie na maszyny o średnim zasięgu, na trasy

zachodnioeuropejskie i do Związku Sowieckiego. Do Lwowa, Wilna, Rygi, gdzie Polacy chcą jeździć - choć dziś utrudnia to sytuacja polityczna w tym rejonie.

Flota LOTu jest wciąż mocno zsowietyzowana. Linia ma 44 samoloty, w tym siedem Iluszynów 62, jedenaście Tupolewów 154, sześć Iluszynów 18, - jedenaście Antonowów 24, sześć samolotów których nie identyfikują oficjalne dokumenty i tylko dwa mniejsze Boeingi 767-200 i jeden większy 767-300. Właśnie Warszawę. Linie krajowe i na średnich dystansach zdominowane są przez mocno już przestarzały sowiecki sprzęt. Np. do Kopenhagi wciąż lata samolot z miejscem dla obserwatora w dziobie - i to w czasach komputerowych automatycznych nawigacji. Nie lepiej jest w kraju. We flocie krajowej LOT ma jedenaście starszych Antonowów 24, z których połowa stoi na przegładach technicznych.

Frekwencja na szczęście na liniach krajowych spada. Pasażerowie kalkulują. Przelot z pełną odprawą na trasie Wrocław-Warszawa przeciąga się na ponad 3 godziny. Dochodzi dojazd na lotnisko. Na pociąg można wpaść w ostatniej chwili. Ekspresy kursują regularnie i jak na warunki polskie wyjątkowo punktualnie. Przejazd pociągami z centrum Wrocławia do centrum Warszawy trwa pięć godzin. Nawet po obecnych podwyżkach cen bilet kolejowy z miejscówką w pierwszej klasie kosztuje około 70 tysięcy złotych. Odejmiemy od tego różne wysokie zniżki dla przeróżnych zawodów i wciąż da się przejechać na tej trasie pociągami za 3 amerykańskie dola-

ry. A lotniczy bilet kosztuje wielokrotnie więcej. Przy tym latać na tych Antonowach trochę strach. Nigdy nie zapomnę tego zawracania już znad Warszawy z powodu złych warunków lądowania.

Transport lotniczy po tak małym kraju jak Polska jest wysoce nieopłacalny. Przydałyby się jednak małe i lekkie autobusiki powietrzne na około 40 osób. Na przeloty regularne i czartery. Na spotkaniu z dyrektorem LOT w hotelu Marriott mówiono o potrzebie zakupu taniego w eksploatacji sprzętu. I na zasadzie opłacalności, a nie przymusu, jak to do niedawna bywało. Narazie największe nadzieje pokłada się w wyspecjalizowanym sprzęcie francuskim. Ale skoro Sowieci proponują coś tańszego i lepszego...

Dyrektor naczelny PLL LOT Bronisław Klimaszewski jest zdania, że należy zuniifikować sprzęt. W 81 roku był zwolennikiem zakupu zachodnich samolotów powtarzając jak twierdził to, co doradzali eksperci. W maju 81 roku wygrał konkurs na naczelnego. Kontraktu nie dostał. 7 stycznia 82 zwolniono go z pracy po 10 latach i bez uzasadnienia. Wszędzie wrzało. Wrócił w ubiegłym roku i konsekwentnie realizuje swą menadżerską linię. Ma większe pole manewru niż 10 lat temu, ale zdaje sobie bardziej sprawę z ograniczeń i może też o nich jaśniej mówić. Na spotkaniu z delegacją z Kanady na pytanie, czy łatwo było zrezygnować z Iluszynów na rzecz Boeingów odpowiada, że politycznych nacisków nie było. Natomiast obawia się, że kompletne oderwanie się handlowe Polski od Sowietów mogłoby się dla nas zakończyć wielkim krachem. Są maszyny, jest sprzęt, który jeszcze tylko oni mogą od nas kupić. A w zamian będą chcieli coś sprzedać. Jest jeszcze inny fakt, o którym wspomina, a który nie jest uregulowany. Sowieci używają w celach wojskowych polskiej przestrzeni powietrznej. (A my dopowiadamy, - rezydują w wojskowych bazach lotniczych, przez wiele lat latał w polskich barwach). Oddzielenie lotnictwa cywilnego od wojskowego, demilitaryzacja pasażerskich linii, to bardzo ważna sprawa dla zwią-

szczenia bezpieczeństwa dla polskich samolotów, ale także jasnej budżetowości przedsiębiorstwa. Postęp w tej dziedzinie już się opłaca. LOT z latami tracić będzie opinię przychółku wywiadowczo-wojskowego. Polacy, którzy go bojkotowali w stanie wojennym, kiedy to było źle widziane poruszanie się liniami LOT, podobnie jak spijanie polskiej wódki, mogą zmienić front.

Wiele trzeba jednak zrobić, by popracować nad obrazem linii. Nowy sprzęt z czasem powinien przywrócić linii dobrą reputację. Starym sowieckim maszynom zawdzięczamy, iż pod względem bezpieczeństwa umieszczano nas blisko Sowietów w okolicach szarego końca. O tych niemiłych faktach muszą przede wszystkim zapomnieć pracownicy Lotu. Stewardesy nie mogą się uśmiechać tylko do specjalnych gości klasy biznesowej. Pasażer turystyczny patrząc bowiem na splecione jakąś troską twarze ładnych skądinąd panienek może podejrzewać najgorsze, a zwłaszcza pasażer zachodni, bo polski zna ten wschodnioeuropejski wyraz twarzy. Oblatany zachodniak myśli wówczas, że pionowa zmarszczka na czole

wyraża troskę o uszkodzony silnik, awarię hamulców i Bóg wie co jeszcze. Po wielkich zmianach w sprzęcie, muszą zajść zmiany w samych ludziach. Zamiast sztucznego ożywienia - autentyczne poczucie bezpieczeństwa i komfortu, radość z wykonywanej pracy i służby wobec klienta. I to nie tylko tego z kanadyjskim czy amerykańskim paszportem, ale dla obywatela polskiego, któremu się też komfort i poczucie bezpieczeństwa należy.

Pracownicy LOT są pierwszą wizytówką Polski, a pierwsze wrażenie jak mówią psychologowie jest najważniejsze. Uroda, wdzięk i elegancja kobiet danego kraju, często oceniana jest właśnie na widok stewardes, urzędników odprawy. W klasę biznesu wkroczyły już duże zmiany. Eskortujące wycieczkę z Kanady anglojęzyczne panie były świetną wizytówką swej firmy i kraju. Niektóre pozostałe muszą zapomnieć na czym latały i kto rządził. LOT idzie ku zmianom i my z drugiej strony oceanu możemy mu pomóc.

GRAZYNA FARMUS

PLON WYPRAWY

W dniach 28 stycznia - 4 lutego odbyła się inauguracyjno-promocyjna wycieczka do Polski samolotem Boeing 767. Napisaliśmy o tym krótko w poprzednim numerze. Gośćmi tury byli: Jesse Flis - poseł okręgu High Park, reprezentanci władz RP w Kanadzie ambasador Alojzy Bartoszek, konsul generalny w Toronto Andrzej Brzozowski, radca handlowy w Kanadzie Marian Czakański, przedstawiciele władz miasta Toronto: radny Chris Korwin Kuczyński i Hazel Farley - dyrektor protokularny, przedstawiciele Polonii: ksiądz Zygmunt Musielski z parafii św. Kazimierza i dyrektor Polish Canadian Community Services Elżbieta Wolska, przedstawiciele Canada-Poland Business Council, przewodniczący organizacji Melvin C. Zwaig, zarazem szef Arthur Andersen & Co. in Canada, Zygmunt Przetakiewicz - prezes, Robert Mucha - członek rady dyrektorów, przedstawiciele biznesu prezes Credit Union przy parafii św. Stanisława i św. Kazimierza Tadeusz Gonsik, prezes Noram Capital Management Inc. Andrew Willman, menadżer The Jim Pattison Sign Group George Dybota, adwokat Marek Tuffman, przedstawiciele kanadyjskich mass mediów Sam Pazzano z "Toronto Sun", Jerzy Jastrzębowski CBC, Marek Piekarczyński CTV z Toronto, media polonijne Grażyna Farmus - ECHO, Zbigniew Bełz - GAZETA, Tadeusz Lis - Polish Studio oraz organizatorzy tury Janusz Szatoba - naczelny dyrektor PEKAO Trading Co. oraz Henryk Rosiński - menadżer LOT na Kanadę. Do wycieczki dołączył szef firmy budowlano-urbanistycznej Sofram International Clod Frenette - organizator kanadyjsko-polskiej fundacji budownictwa.

Z niektórymi z wymienionych osób przeprowadziliśmy rozmowę na pokładzie powracającego do kraju samolotu. Wszystkich pytaliśmy o to samo. - Co im przyniosła ta tura, jakie widzą możliwości przyszłego udoskonalenia takich spotkań, jakie są generalne impresje z wizyty w Polsce.

Jako pierwszy mówi organizator wycieczki

Janusz SZATOBA, president Pekao International Travel and Tours.

Każda promocja niesie w sobie jakiś cel. Celem dla Pekao było pokazanie Państwu z różnych środowisk, że jest możliwe, by polecieć do kraju szybko i w komfortowych warunkach. Była okazja do wielu ciekawych spotkań, które pokazują, że można robić w Polsce interesy. Było też podpisanych lub zamkniętych przy okazji tej wizyty szereg porozumień, o których zapewne powiedzą inni rozmówcy.

Z naszej strony jesteśmy w przededniu podpisania porozumień z Orbisem, w celu utworzenia spółki w Toronto Pekao-Orbis. Również są przygotowania do otwarcia spółki akcyjnej w Warszawie z udziałem dwóch poważnych partnerów, spółki która miałaby się podjąć działalność turystycznej, przewozowej, hotelowej pod flagą Pekao. Byłaby to spółka kanadyjska.

• Jak przygotować kolejną taką turę?

Trzeba byłoby zdecydowanie określić skład osobowy. Zgłosiło się wielu chętnych i wielu zasługuje by wziąć udział w takiej turze. Ale ze względu na ograniczoną liczbę miejsc wybraliśmy na pierwszy raz taki właśnie przekrój osób. Chcielibyśmy umożliwić w przyszłości taki

przełot innym. Przedstawicielom polskich organizacji kongresowych i fundacji. Stać nas na jedną taką turę w roku. Choć koszt wycieczki nie był wysoki w stosunku do korzyści jakie powinna nam przynieść ta promocja.

Organizator podziękował też uczestnikom za wspaniałą atmosferę. Podobno strona polska również tak oceniła tę grupę.

**Andrew WILLMAN
Noram Capital Management Inc.**

• Dobrze przygotowana wizyta. Choć w kraju nadal sporo formalizmów. Wciąż polska megalomania. Mało słuchania, dużo gadania. Na to trzeba być przygotowanym i nawiązywać kontakty wbrew temu wszystkiemu. Wizyta umożliwiła ukierunkowanie kolejnych, znacznie bardziej wyspecjalizowanych. Przykładowo, wizyty finansistów, handlarzy nieruchomości, budowniczych.

• Obecna wizyta była niewątpliwie pouczająca i zarazem rozrywkowa, ale do konkretnych rezultatów mogą doprowadzić tylko spotkania ludzi ze zbliżonych branż.

Inna uwaga - w przyszłości, kto chce robić z Polską biznes niech płaci za przełot w biznesowej klasie. Może to być wyprawa częściowo finansowana, ale zawsze określonej instytucji, czy to będzie Izba Handlowa, czy Rada Gospodarcza, i niewielka grupa.

• Ludzie mają niesamowite wyobrażenia co do możliwości zrobienia milionów w Polsce i to bardzo szybko. Zmiany w Polsce postępują rzeczywiście szybko. Jeszcze 6 miesięcy temu wstyd było przynosić tu kogoś na robienie interesów. Jednak konkretnych wyników biznesowych nie

Zwaig Frenette

można się spodziewać szybciej niż za 2 - 3 lata. Z jednej strony Kanada przechodzi ciężką recesję, jeśli nawet nie depresję, co nie sprzyja inwestycyjnym decyzjom. Z drugiej strony system bankowy w Polsce wymaga radykalnych zmian. Wszystko idzie we właściwym kierunku, ale nie tak szybko jakby chcieli optymiści.

**Melvin C. ZWAIG,
Chairman CPBC,
Arthur Andersen & Co.
in Canada**

• To była bardzo udana wizyta ze społecznego punktu widzenia i biznesowego również. Mielśmy okazję zobaczyć jakie postępy zrobiła Polska od czasu wyboru solidarnościowego rządu i naszej ostatniej wizyty. Z punktu widzenia biznesu - udało się skompletować dokumenty umożliwiające ruszenie Canada-Poland Housing Foundation. Ustalono zasady strategii i przygotowano badania pilotażowe pozwalające na ustalenie jakie kroki należy podjąć, by rozpocząć w Polsce budownictwo na masową skalę. Jest szereg pytań, na które trzeba odpowiedzieć, np. jak rząd polski zamierza zreformować system bankowy, by przyswoić sprawdzone w Kanadzie metody finansowania domów i ich spłat.

• Dużym sukcesem tej wyprawy były rozmowy podjęte przez Credit Union z Toronto z przedstawicielami Kościoła i Narodowego Banku Polskiego. Choć czeka nas jeszcze szereg prac organizacyjnych, by polonijne kasy kredytowe mogły funkcjonować w Polsce, jesteśmy przekonani, że rezultatem tej wizyty będzie otwarcie tych kas w ciągu najbliższych 12 miesięcy.

• Dla mnie wizyta ta przyniosła szereg bardzo ważnych dla mnie obserwacji. Jedną z nich jest to, że biznes i spółki z kapitałem zagranicznym nie mogą polegać tylko na prywatyzacji należących do państwa kompanii.

W piątek miałem wykład dla 300 prywatnych polskich przedsiębiorców. Widząc ich sukces w wielu dziedzinach jestem przekonany, że kapitał kanadyjski powinien w nich przede wszystkim szukać partnerów.

• Trudności? Jest ich wiele. Technologiczne, strukturalne, psychologiczne. Myślę jednak, że Polacy mają wielką szansę i narzędzia, by stworzyć pierwszą rzeczywistość postkomunistyczną - demokratyczne i gospodarczo skuteczne społeczeństwo. Już teraz wykazują wielką dojrzałość i cierpliwość. Znoszą z wielkim zrozumieniem i nadzieją obniżkę stopy życiowej i gotowi są ciężko pracować dla przywrócenia normalnej gospodarki. Wierzę w duży ich sukces, po 50 latach komunizmu, w 10 lat.

**Tadeusz GONSIK,
prezes Credit Union parafii
św. Kazimierza
i św. Stanisława**

Spotkaliśmy się z ministrami, z którymi spotkać się należało, z premierem. Otrzymałmy pozytywną odpowiedź. Zgadzą się na otwarcie w Polsce Credit Union. Zaczniemy starania w departamencie przemysłu i handlu w rządzie ontaryjskim. Złożymy podania. Rozmowy o kapitale zakładowym są w toku. Polska jest pierwszym krajem, w którym powstaną takie kasy.

Otwarcie przyparafialnych kas kredytowych w Polsce jako oddziałów Credit Union to duże ułatwienie operacji bankowych - możliwość oszczędzania w Kanadzie, a wydawania pieniędzy w Polsce. Przykładowo, emeryt, który ma u nas konto i oszczędności decyduje się na powrót do kraju. Chce mieć wypłacaną na bieżąco rentę i emeryturę. Chce też pobierać odsetki od nagromadzonych oszczędności nie naruszając kapitału, który pragnie zostawić w Kanadzie. Wydaje wówczas dyspozycje i uzyskuje regularne wypłaty w kraju, w kasie przy swojej parafii. Będzie też mógł dokonywać przelewów, zlecić nam opłatę rachunków. Przy lepszym funkcjonowaniu telefonów operacje finansowe będą trwały 2 dni.

Opracowujemy przepisy dotyczące pożyczek personalnych i biznesowych, które będzie mógł wziąć członek Credit Union w Kanadzie na inwestycje w Polsce gwarantując je tu swoim majątkiem.

Prezes Gonsik pojechał w sprawie kas do Polski pierwszy raz. Za 4 tygodnie spodziewa się, że pojedzie po raz drugi ze szczegółowym projektem.

**Clod FRENETTE
Sofram International
Kanadyjsko-Polska Fundacja
na Rzecz Budownictwa
Mieszkaninowego**

• Uderzyła mnie ogromna wola dokonania zmian w Polsce. Z mojego punktu widzenia. Szansa dla biznesu jest teraz i właśnie teraz, a nie później. Jesteśmy agentami na rzecz tej zmiany i przekształceń, jako pierwsi rozpoznamy zarazem rynek i jego możliwości. Stworzyliśmy konsorcjum, by pomagać w rozkręceniu budownictwa, z uwzględnieniem polskiej specyfiki. Spodziewamy się, że strona polska zrozumie i stworzy możliwości uzyskiwania kredytów na zakup mieszkań i domków. Żeby budować nie trzeba być współczesnie geniuszem. Technologia sprawdzona w USA i w Kanadzie jest prosta, tania i o wysokim standardzie. Nie powinniśmy się jej wstydzic promować w Polsce.

Strona polska gotowa jest słuchać naszych rad i jeżeli będzie jeszcze tak postępować, ruszą w Polsce budowy.

Oto główne wrażenia biznesmenów. A politycy?

W przyszłym tygodniu m. innymi impresje Chrisa Kuczyńskiego, Jesse Flisa i konsula Brzozowskiego.

GRAŻYNA FARMUS

Szatoba

JAZGOT SADDAM

W Jordanii od razu rzucają się w oczy dwie sprawy: rosnąca nienawiść do Amerykanów i ich sojuszników biorących udział w wojnie w Zatoce oraz rosnąca popularność Husseina. W tym ostatnim przypadku kokosy robią handlarze sprzedający zegarki z cyferblatem z twarzą Husseina, koszulki z jego podobizną, różne znaczki, itp. W tym pierwszym przypadku jeśli się jest Amerykaninem lepiej nie wychodzić nocą bądź w zatłoczone miejsca w dzień, lepiej także nie chorować, nie mieć bólu zębów, gdyż nie tylko ulica nienawidzi, nawet profesjonalści, ludzie wykształceni udzielają niestarannej pomocy.

Jordańczycy i Palestyńczycy (którzy stanowią prawie połowę mieszkańców Jordanii) nie odróżniają w ogóle między Amerykanami i Kanadyjczykami. Dla nich są to ludzie z Ameryki - jankesi, po tych samych pieniądzach i kwita. Trudno się zresztą im dziwić. Telewizja jordańska bez przerwy pokazuje "sadyzm" sił alianckich - głównie zniszczone obiekty cywilne i cierpiących cywilów na czele z małymi dziećmi w szpitalach. Komentarz jest zawsze jeden i ten sam: imperialści postanowili zniszczyć Irak, dokonują więc z premedytacją odpowiednich nalotów. Co będzie po Iraku? Przyjdzie kolej na pozostałe państwa

islamskie, nawet te, które obecnie znajdują się w koalicji antyrackiej.

Kult Husseina rozwija się, gdyż widzi się go tutaj jako bohatera, który nie pada na kolana, a przeciwnie w walce z niewiernymi zachowuje twarz i zapowiada ostateczne zwycięstwo. U Arabów taka postawa jest w dużej cenie. Trochę przesadzając można powiedzieć, iż uważają, że lepiej jest przegrać z godnością, niż wygrać bez niej. Hussein ponadto jest tym, który nie boi się, ani nie prowadził konszachtów z Izraelem, lecz przeciwnie wali w niego rakietami. Każda informacja o kolejnym Scudzie wystrzelonym w Izrael budzi

Na zgliszczach domu zbombardowanego podczas nalotu na Nassariyah

ogromną radość i entuzjazm na ulicach Ammanu.

Wojna daje się jednak poważnie we znaki Jordanii. Przede wszystkim ofiarą bombardowań padają kierowcy jordańskich ciężarówek w konwojach jeżdżących do Iraku z dostawami. Po drugie praktycznie zamknięty jest port w Akabie nad Morzem Czerwonym - jordańskie okno na świat. Nadal napływają także do Jordanii uchodźcy z Iraku i Kuwejtu co pogłębia chaos i trudności aprowizacyjne. Ekonomisci szacują, że wskaźnik bezrobocia w Jordanii już wynosi 30%, a pójdzie jeszcze w górę sięgając nawet 40%. W tej sytuacji zrozumieli jest wystąpienie króla Jordanii Husseina, który opowiedział się po stronie Iraku przeciwko koalicji, oskarżając ją o nastawienie się na zniszczenie Iraku. Nawet jeśli Hussein za karę zostanie pozbawiony pomocy amerykańskiej, to z drugiej strony zyska znacznie na popularności, co jest dla niego bardzo ważne, jeśli chce się utrzymać u władzy. W Jordanii można natknąć się na masę hasel i ulotek, w których "nieznane siły" wzywają do rewolucji islamskiej i obalenia wszystkich królów i prezydentów oderwanych od ludu. W Jordanii niemal o obywateli uważa, że Hussein jest oderwany od ludu. Działający tutaj agenci tracy skrzętnie podsycają te nastroje.

O wojnie od strony kuchni można się sporo dowiedzieć od uchodźców, głównie Jordańczyków i Palestyńczyków oraz Egipcjan. Jedna relacja powtarza się z regularnością zegarka: naloty alianckie powodują straszliwe spustoszenie w dzielnicach cywilnych i wśród ludności cywilnej. Nikt nie dysponuje rzeczą jasną pełnym obrazem - jak się wydaje takim pełnym obrazem zniszczeń nie dysponują także, ani Irak, ani alianci - ale liczba zabitych i rannych cywilów według relacji uchodźców przekracza tysiące, a może i nawet dziesiątki tysięcy osób. Oczywiście Jordańczycy nie chcą słyszeć, że bomby spadające na dzielnice cywilne nie są zrzucone z premedytacją, a stanowią po prostu normalne odpadki z bombardowania obiektów wojskowych. Źródła militarne po-

Zranione podczas nalotu niemowlę w szpitalu w Bagdadzie

dają, że dokładność bombardowań alianckich wynosi 60-70%. Jest więc oczywiste, że przy tej ilości nalotów i tonażu zrzuconych bomb - 30-40% to po prostu piekło.

Powszechna jest także relacja, że Irak praktycznie został gospodarczo wyłączony. Nie ma prądu, wody, ciepła, komunikacji, żywności, lekarstw, itp.

Jakie są nastroje ludności? Z relacji uciekinierów wynika, że ludność można podzielić na trzy grupy: fanatyków Husseina, ludzi popierających go umiarkowanie oraz jego przeciwników. Na murach Bagdadu i Basry można już spotkać napisy "Jazgot Saddam" co po arabsku oznacza "Precz z Saddamem". Wielu uciekinierów uważa, że w miarę przeciągania się wojny i związanych z nią trudności liczba przeciwników Husseina oraz ludzi jedynie udają-

cych, iż go popierają będzie rosnać. Niektórzy nie wykluczali nawet zamachu stanu przeprowadzonego przez jakąś zdesperowaną grupę wojskowych. Uchodźcy twierdzą także, że większość Irakijczyków jest obecnie zdania, że Hussein popełnił błąd zajmując Kuwejt, ale teraz nie chce się do tego przyznać i będzie walczył do końca. Czy wygra? On sam zapewnia o zwycięstwie, ale uchodźcy mówią, że przeciętni Irakijczycy jeżeli tylko nie boją się wyjawiać swej opinii są zdania, że Irak w tej wojnie, bez jakiegos potężnego sojusznika jak np. ZSSR, nie ma żadnych szans. Ciekawe jest jednak przekonanie w Iraku, występujące także nagminnie w Jordanii, że Związek Sowiecki faktycznie stoi po stronie Arabów i Iraku, co prędzej bądź później, ale wyjdzie na jaw i jeszcze świat arabski - zada bobu imperialistom i niewiernym.

POMÓŻMY ZROZPACZONYM RODZICOM!

Tow. św. Wincentego przy par. św. Kazimierza w Toronto od paru lat niesie pomoc rodakom w Polsce. Dzięki ofiarności osób dobrej woli i uczestników niedzielnych Mszy św. zebraliśmy w ub. roku ponad \$26 tys. gotówką i ok. 600 kg odzieży. Do Polski wysłano ok. 20 tys. dolarów w formie 411 przekazów pieniężnych i 28 paczek z odzieżą. Pomoc ta nie rozwiązuje wprawdzie wszystkich trudności, ale - sądząc z listów z podziękowaniami - przynosi pewną ulgę i trochę radości, że ktoś o tych rodakach pamięta. Czasami jednak przychodzą listy, w których opisane, i potwierdzone przez proboszczów tamtejszych parafii, sytuacje wymagają znaczniejszej pomocy. Dzięki poparciu "Naszej Credit Union" i prasy polonijnej, kierujemy wówczas specjalne apele. Dotychczas spotykały się one ze zrozumieniem i poparciem.

W ostatnim czasie otrzymaliśmy taki list. Pisze matka 5-letniej Moniki. Dziewczynka, na skutek przedłużenia się II okresu porodu, urodziła się z mózgowym porażeniem dziecięcym. Objawia się to niedowładem wszystkich 4 kończyn, oczopląsem, zezem i ślinotokiem. Badanie EEG mózgu wykazało także możliwość wystąpienia ataków padaczki. Zrozpaczeni rodzice robili wszystko, co leżało w ich możliwościach, aby dziecku pomóc. Wozili je po specjalistach od rehabilitacji. Szukali pomocy w czołowych ośrodkach leczenia tego typu schorzeń w kraju. Za drogie pieniądze sprowadzali leki z Niemiec, Francji i USA. Bez większych rezultatów... W chwili, gdy stracili już nadzieję, dowiedzieli się przypadkowo, iż prof. Glenn Doman z Filadelfii odkrył nową, bezoperacyjną metodę leczenia podobnych dzieci. Nawiazali kontakt z profesorem i zaczęli sami mozolnie, pracochłonne ćwiczenia.

Matka dziewczynki pisze: "Już po miesiącu ćwiczeń córka nie wykonująca dotąd samodzielnie żadnych ruchów pełzała do 50 m dziennie, oparowała potrzeby fizjologiczne, zaczęła spokojnie spać całą noc. Po upływie trzech miesięcy pełzała już

ok. 200 m, poprawił się apetyt, zaczęła powtarzać pojedyncze słowa, a od września łączy już 2-3 wyrazy i mówi coraz wyraźniej (...). Zdecydowani jesteśmy dalej kontynuować tę metodę. Konieczny jest jednak wyjazd do Włoch, gdzie w miejscowości Fanglia otworzono filię Instytutu prof. Domana. Żeby dostać się na intensywny program z dzieckiem, rodzice (jako najlepsi rehabilitanci swoich dzieci) muszą ukończyć kurs "Co robić mając dziecko z uszkodzonym mózgiem?". Opłata za sam kurs wynosi \$1800, intensywny program z dzieckiem dalsze \$2500 (...). Bardzo chcielibyśmy kontynuować naszą pracę, aby pomóc córce stać się normalnie funkcjonującym dzieckiem. Ale nas nie stać. Mąż jest jedynym żywicielem rodziny. Ja w żaden sposób nie mogę pracować. Zwróciliśmy się o pomoc do ludzi dobrej woli w kraju, a obecnie zwracamy się z prośbą o możliwość pomocy do Waszego Towarzystwa".

W czasach kiedy w klinikach aborcyjnych usuwa się setki tysięcy potencjalnie zdrowych dzieci, prośbę rodziców ratujących z takim poświęceniem dziecko niepełnosprawne, zlekceważyć nie można. Towarzystwo św. Wincentego wysłało już przekaz pieniężny. Ale suma ta daleka jest od docelowej. Prosimy więc o pomoc.

Można ją przesłać bezpośrednio do rodziców, na ręce matki: Małgorzata Król, ul. Kowalskiego 13 m 65, 16-400 Suwałki, Polska. Albo za pośrednictwem Towarzystwa św. Wincentego. Informacji udziela p. Józef Spyra - tel. (416) 769-1428.

WYCIECZKI-PIELGRZYMKI NA ROK 91

14 lipca - amerykańska Fatima - \$39
17 lipca - 6 dni - Ottawa - Montreal, Quebec - Sanktuarium Sir Jozefa - Ste Anne De Beaupre - Cape de Madelaine - \$499.00
24 sierpnia - Midland i na 30,000.00 Wysp - \$49.00
5 września - 17 dni - Lourdes - Fatima i Hiszpania - \$2349.00
Blizszych informacji udziela

QUEEN TRAVEL 531-4800

Federacja Polek - Ognio XI

POLSKIE MUZEUM W RAPPERSWIL

Pragnę powiadomić Członków wspierających Polskie Muzeum w Rapperswilu, jak i zainteresowaną Polonię, że w dniu 23 stycznia 1991 roku, przekazałem do Rapperswilu na cele muzeum polskiego sumę siedmiuset dolarów (\$700.00) - numer czeku bankowego: 1243-9341-4.

Wszystkim, którzy pamiętają o Polskim Muzeum w Rapperswilu, jak i tym, którzy wspierają muzeum finansowo - serdecznie dziękuję.

W tej chwili pozostało na koncie muzealnym w Credit Union w Toronto \$20.47 (numer konta: 26139).

Apeluję serdecznie do Polonii w Kanadzie, do Członków wspierających, do Organizacji polonijnych o pamięć o Polskim Muzeum w Rapperswilu.

Rozpoczęliśmy Nowy Rok - niech więc ten 1991 rok będzie obfitszy w donacje - niż poprzedni.

Czeki, względnie M.O. proszę przysyłać na mój nowy adres:
Z.GIERA

**100, Quebec Ave. Suite 1706
Toronto, Ontario M6P 4B8
i wystawiać je na: POLISH
MUZEUM IN RAPPERSWIL.**

Każdy z ofiarodawców otrzymuje pokwitowanie odbioru pieniędzy.

ZBIGNIEW J.GIERA
Delegat Muzeum
na Kanadę

FINANSE

LUDZIE Z MLM

Renomowane firmy Multi-Level Marketing oferują stosunkowo łatwy sposób uzyskiwania ogromnych dochodów przy bardzo małej inwestycji finansowej. Tym niemniej nikt kogo znam z tych biznesów nie powie, że profit przychodzi łatwo, bez poświęcenia czasu i włożenia wysiłku. Czas, energia, entuzjazm, a nie pieniądze są główną inwestycją i kluczem do sukcesu w biznesie Multi-Level Marketing.

Kompanie MLM oferują szansę uczenia się biznesu organizując seminaria, spotkania i szkolenia dla uczestników połączone z pracą dając tym samym szansę na szybki początek dochodów. MLM umożliwia zostanie liderem. Czynniki uczestników "ładko mówiącymi i elegancko ubranymi członkami organizacji marketingowej".

Kompanie MLM oferują ekscytujący skrót do dostatku za młodu. (Jest to wybór pomiędzy \$60/godz. robiąc to co się lubi, a \$10/godz. robiąc nie zawsze to co się lubi).

Multi-Level Marketing stwarza szansę na prowadzenie wygodniejszego sposobu życia, a nawet pracy w domu (dając wybór pomiędzy 30-godzinny tygodniem pracy w domu, a 40+ godz. pracy i walkę z korkami przy powrocie do domu).

Kompanie MLM oferują szansę na wcześniejszy odpoczynek połączony z używaniem życia. Jest to wybór pomiędzy 10 latami wysiłku a 30 latami oczekiwania na emeryturę i złoty zegarek.

Multi-Level Marketing jako metoda zarabiania pieniędzy jest nie tylko legalną i etyczną - jest wręcz fantastyczną. Pozwala ona każdemu mieć szansę uzyskania dochodu proporcjonalnego do jakości i ilości włożonej pracy.

Marketing Plan, lub inaczej mówiąc plan zarabiania...

- opłaca ludzi za to, że rozmawiając z innymi dzieli się z nimi wiadomo-

ściami o kompanii w jakiej pracują;
- nie wymaga nadzwyczajnych kwalifikacji oferując szansę każdemu zainteresowanemu, a nawet stwarzając możliwości uczenia się;

- pozwala uczestnikom zarabiać w proponowany przez nich sposób na dostatek finansowy lub też tylko jako dodatkowy dochód i sposób oszczędzania pieniędzy;

- wynagradza ludzi za to, że pomagają innym osiągnąć sukces w MLM;

- pozwala wszystkim uczestnikom zacząć biznes za sumę przeważnie niższą niż \$100, bez ryzyka utraty dotychczasowego źródła dochodu;
- stwarza wszystkim jednakowe szanse awansu i osiągania sukcesu w ramach Kompanii.

Jeśli w chwili obecnej nie jesteś związany z żadnym planem MLM rozejrzyj się i znajdź coś co by cię interesowało.

ROMUALD BYLIŃSKI

POLSKA SZKOŁA SUKCESU

- prowadzi kursy w zakresie:**
- doskonalenia technik zapamiętywania
 - przyspieszenia tempa czytania
 - import-eksport biznes
 - "pieniądz i Ty"
 - multi-level marketing
 - marketing
 - inne w zależności od potrzeb.
- NASZA DEWIZA: Jestem dobry, ale chcę być jeszcze lepszy.**

Po informacje proszę dzwonić:
(416) 962-0078

MAGICZNE CIASTKA

Zamówienia proszę kierować pod (416) 962-0078 lub 748-7900
Wcześniej zamówisz - dłużej będziesz się nimi delectował.
CIASTKO = PRZYJEMNOŚĆ

6.08 BUBKI

Siergiej Bubka wynikiem 6.08 m ustanowił nowy halowy rekord świata w skoku o tyczce. Bubka pokonał tę wysokość w trzeciej próbie podczas halowych mistrzostw ZSSR w lekkiej atletyce rozgrywanych w Wolgogradzie. Poprzedni rekord świata - 6.05 należał także do Bubki i ustanowiony był w marcu ub.r. Rekord świata ustanowili także chodźciarz Minczanin, który przeszedł 3 km w czasie 18:23.88. Natomiast podczas mityngu w Stuttgarcie Niemka Uta Pippig ustanowiła halowy rekord świata w biegu na 5 km - 15:13.71.

W NARCIARSTWIE
KLASYCZNYM
DOMINUJĄ
SKANDYNAWOWIE

We włoskiej miejscowości Val Di Fiemme odbywają się mistrzostwa świata w narciarstwie klasycznym. Dominują Skandynawowie. Do walki o medale włączają się także Sowieci. 15 km kobiet stylem klasycznym wygrała Szwedka Vjaelbe przed Włódką Belmondo oraz Norweżką Dybendahl. Najlepsza Polka Małgorzata Ruchała zajęła 14 miejsce. 30 km mężczyzn w stylu klasycznym wygrał Szwed Swan, wyprzedzając faworyta i obrońcę tytułu Smirnowa z ZSSR oraz Norwega Ulwanga. Bieg na 10 km w stylu klasycznym stał się popisem Skandynawów. Wygrał Norweg Langli przed Szwedami Majbackem i Mogrenem. Czwarty był Norweg Ulwang, szósty Fin Kirvesniemi, siódmy Szwed Eriksson, a dziewiąty Norweg Dahli. Najlepszy z Kanadyjczyków Al Pilcher z Orangeville w Ontario zajął 16 miejsce. Masson z Hull w Quebecu był 30, Bilodeau z Mont-Ste-Anne w Quebecu 36, a Dustin z Sault Ste-Marie w Ontario 42.

Konkurs skoków na skoczni 90 m wygrał niespodziewanie Jugosłowianin Franci Petek 217,5 pkt

(115.5 m i 117 m). Drugi był Norweg Olijnyk - 216.3 pkt, a trzeci Niemiec Weissflog - 210 pkt. Najlepszy z Kanadyjczyków Bulau z Ottawy zajął 18 miejsce - 174.5 pkt (101.5 i 108.5 m). Richards z Oshawy był 38, Capel 42, a Lockyer 54.

PONAD 21 MLN DOL.
ZA 4 LATA RZUCANIA

23-letni baseballista Roger Clemens z zawodowej drużyny Boston Red Sox podpisał kontrakt opiewający na \$21 521 000 za 4 lata gry poczynając od 1991 roku. Clemens jest pitcherm. Kontrakt Clemensa jest rekordowym kontraktem w baseballu. Po raz pierwszy w historii baseballa za jeden sezon baseballista zarobi ponad 5 mln dol. Poprzedni rekord zarobków należał do Jose Canseco z Oakland Athletics, który w roku ubiegłym podpisał 5-letni kontrakt dający mu przeciętnie 4,7 mln dol. za sezon.

BROWNING
OBRONIŁ TYTUŁ

W Saskatoon odbyły się mistrzostwa Kanady w łyżwiarstwie figurowym. Wśród mężczyzn wygrał obroń-

ca tytułu, mistrz świata Kurt Browning z Caroline w Albercie. Tytuł mistrzowski pań zdobyła Josee Chouinard z Laval w Quebecu, w parach tanecznych triumfowali Michelle McDonald z Abbotsford w Brytyjskiej Kolumbii i Martin Smith z Woodstock w Ontario, a w parach sportowych Isabelle Brasseur z St. Jean-Sur-Richelieu w Quebecu i Lloyd Eisler z Seaforth. W dniach 11-17 marca w Monachium odbędą się mistrzostwa świata. Barw Kanady będą bronić mistrzowie i wicemistrzowie z Saskatoon.

Kurt Browning

JERZY KOPA
O LECHU

"Nie widzę dla siebie miejsca w klubie, w którym nic się nie dzieje" - pod takim tytułem ukazał się w "Gazecie Poznańskiej" obszerny wywiad z menażerem Lecha - Jerzym Kopą, który powrócił z USA.

Spekulowano na temat tego wyjazdu wcześniej. Trener poprosił oprócz urlopu wypoczynkowego o półroczny urlop bezpłatny. W tej sprawie zarząd nie podjął jeszcze decyzji. Mówiono: "Kopa odkuł się na Marsylii, sprzedał do Turcji zawodników, sporo zarobił i teraz ucieka".

Menażer jednak powrócił do kraju i odpowiadając gazecie powiedział: - Żadnego zawodnika nie sprzedałem dla własnego zysku, po prostu nie miałem z tego ani grosza - To może być jednak sklep w Stambule, turecka hurtownia w Poznaniu, czy wczasy w Grecji - próbuje dociec redaktor. - To kolejne bzdury - broni się Kopa, który zapytany czy "szlak turecki" jest korzystny dla naszych zawodników - odpowiedział: - Trzeba zachować "towar" tam gdzie jest popyt. Za trójkę zawodników poznańskich Lech zarobił 700 tys. dolarów, a piłkarz w ciągu miesiąca zarobi w Turcji tyle, ile w Polsce przez dwa lata.

Kopa opisując trudną sytuację w Lechu zastanawia się, jaka byłaby sytuacja klubu, gdyby nie sprzedano tych piłkarzy. Groziłaby upadłość. W najbliższych miesiącach mogą być zaprzepaszczone wszystkie ubiegłoroczne sukcesy.

- Zamiat gonić Europę, dążyć do pełnego profesjonalizmu, w Lechu "rozwalono" ekipę, która do tych sukcesów się przyczyniła...

KRÓTKO:

Wyniki piłkarskich spotkań towarzyskich: Australia - Czechosłowacja 0:2, Anglia - Kamerun 2:0, Szkocja - ZSSR 0:1, Walia - Irlandia 0:3.

Kadra polska przebywa na zgrupowaniu w Wielkiej Brytanii. Rozegrała tam pierwszy mecz w tym sezonie przegrywając 1:3 z Irlandią Północną. Piłkarze polscy zmierzą się jeszcze z Norwegią i którymś z klubów angielskich. Trener Strelau zabrał z sobą następujących piłkarzy: Jarosława Bako (Zagłębie Lubin), Kazimierza Sidorczuka (Lech Poznań); obrońców - Dariusza Kubickiego i Piotra Czachowskiego (oba z Legii), Romana Szewczyka i Andrzeja Lesiaka (GKS Katowice), Piotra Jegora (Górniki Zabrze); pomocników i napastników - Janusza Nawrockiego i Dariusza Grzesiuka (GKS Katowice), Roberta Warzychę i Ryszarda Krausa (oba z Górnika Zabrze), Piotra Soczyńskiego (Olimpia Poznań), Kazimierza Moskala (Lech Poznań),

Tomasza Cebulę (LKS Łódź), Adama Zejera (Zagłębie Lubin), Tomasza Dziubińskiego (Wisła Kraków).

Sprinter kanadyjski Ben Johnson wygrał 60 m na mityngu w Osace. Johnson uzyskał taki sam czas jak Kubańczyk Andres Simon - 6.64, ale sędziowie po półgodzinnej dyskusji doszli do wniosku, że pierwsza Johnsona dosięgła pierwsza mety. Za występ w Osace Johnson otrzymał \$100 tys. dol.

Koszulka, w której występował na Mundialu Salvatore Schillaci - król strzelców turnieju, została sprzedana na specjalnej aukcji za niespełna 50 tys. dolarów. Uzyskane pieniądze przeznaczone na pomoc dla osób dotkniętych atrofią mięśniową. Na pomoc dla pacjentów jednego ze szpitali dziecięcych w Stambule - zostanie przekazany dochód z pożegnania występu byłego reprezentanta RFN Toniego Schumachera. Spotkanie, w którym obecny klub słynnego bramkarza, Benerbahe zmierzy się z Bayernem Monachium, odbędzie się 4 czerwca w Stambule.

Rozegrano mecze trzeciej kolejki półfinałowych rozgrywek o klubowe

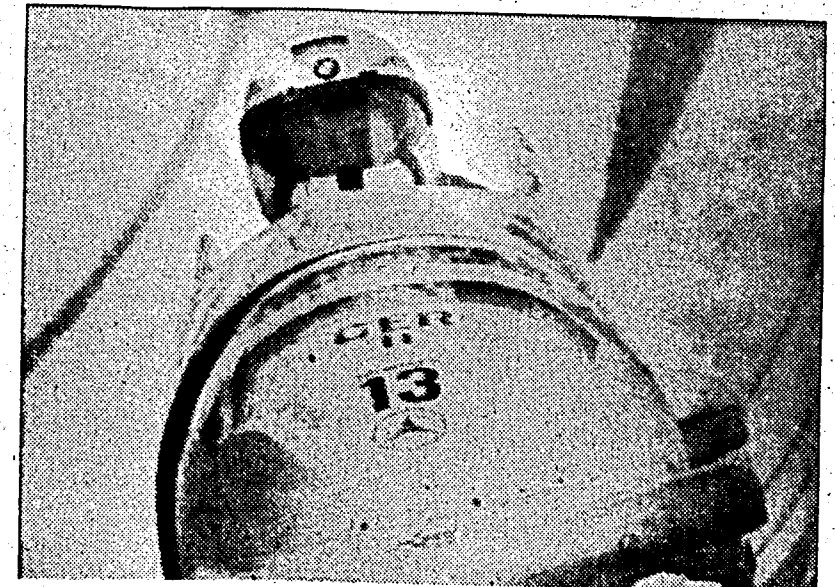
europejskie puchary w siatkówce mężczyzn.

W grupie "A" rozgrywek o Puchar Europy, trzeciej porażki doznał AZS Częstochowa, tym razem z hiszpańską drużyną CV Las Palmas 0:3 (11:15, 8:15, 12:15). Teraz czeka akademików z Częstochowy wyjazdowy mecz z Philipsem Modena oraz dwa mecze na własnym parkiecie z CSKA Moskwa i CV Las Palmas.

CSKA Moskwa pokonało Phillipsa 3:0. Kolejność: 1. CSKA 6 pkt., 2. Phillips 4; 3. Las Palmas 2; 4. AZS Częstochowa 0.

"Sowietskiej Sport": - Jeżeli sytuacja na Litwie, Lotwie i w Estonii nie unormuje się w najbliższym czasie, to czy możliwe jest powtórzenie się 1980 roku, kiedy wiele państw bojkotowało na arenie sportowej ZSSR?

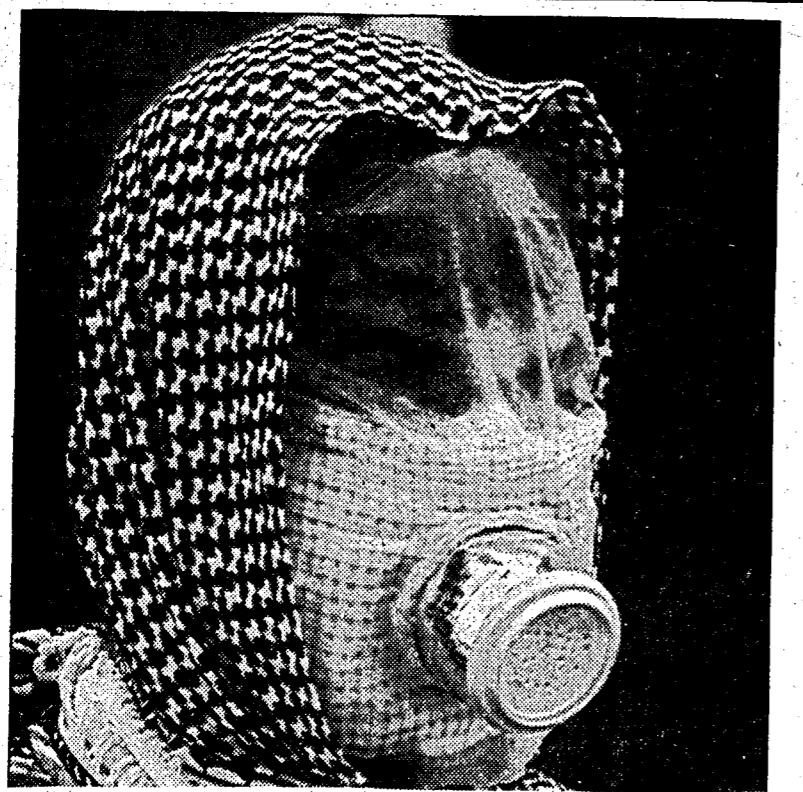
Francois Carrar, dyr. gen. MKOl: - Chciałoby się wierzyć, że do tego nie dojdzie. Ale powtarzam, MKOl. bardzo niepokoi się zaistniałą sytuacją w republikach. Sledzimy wydarzenia, dosłownie z minuty na minutę. Wydarzenia w Zatoce Perskiej i republikach nadbałtyckich wzbudzają niepokój i jaki one będą miały wpływ na ruch olimpijski trudno w tej chwili przewidzieć.

Mistrzostwa świata w bobslejach dwójek rozegranych w Altenbergu wygrała załoga Niemcy II (na zdjęciu) przed Szwajcarią I i Niemcami I. Kanada I - w składzie Greg Haydenluc z Kitchener w Ontario i Chris Farstad z Vancouver - zajęła 4 miejsce.

Patriot nad Tel Awiwem poszukuje Scuda.

Prowizoryczna maska przeciwigazowa z plastikowego worka i puszek po płynie orzeźwiającej.

IRAK ZASTOSUJE BRONĀ CHEMICZNĄ

W chwili rozpoczęcia ofensywy lądowej siły sojusznicze powinny być przygotowane na to, że Irak użyje gazów trujących - ostrzega jeden z belgijskich ekspertów.

"Musimy spodziewać się najgorszego" - twierdzi Aubin Heyndricks, szef instytutu toksykologicznego przy belgijskim Ghent University w wywiadzie dla niemieckiego magazynu "Stern".

Heyndricks twierdzi, iż Irak nie będzie miał żadnych trudności w wyposażeniu posiadanych przez siebie rakiet w głowice wypełnione bronią chemiczną, a doświadczenia z 8-letniej wojny iracko-irańskiej dowodzą, że Bagdad użyje mieszanki różnych gazów, co spowoduje, że leczenie osób porażonych stanie się praktycznie niemożliwe.

Ponadto, ostrzega belgijski ekspert, mieszanka gazów wymieszanych z kwasami w ciągu trzech do czterech minut może zniszczyć filtry masek przeciwigazowych.

MOSAD ZAMIERZA PORWAĆ HUSSEINA

Komandosi Izraelcy planują przedostanie się na terytorium Iraku i porwanie prezydenta Husseina. Jak pisze amerykański dziennik "The New York Post" akcję taką przygotowują izraelskie służby specjalne.

Według przedstawionego scenariusza, specjalna jednostka komandosów, została by spuszczone na spadochronach w pobliżu irackiej stolicy i podjęłyby próbę zdobycia bunkra, w którym często przebywa Hussein. Komandosi mieli by wywieźć prezydenta z Iraku.

Izraelski Mosad uważany jest za jedną z najlepszych, najsprawniej działających służb specjalnych. Wsławił się m.in. przygotowaniem i przeprowadzeniem zniszczenia ośrodka jądrowego w Iraku.

Rzecznik prasowy Białego Domu nie wykluczył możliwości porwania prezydenta i postawienia Husseina przed sądem po zakończeniu wojny.

"The Washington Post" ujawnił, że Amerykanie o mały włos nie zgładzili niedawno Saddama. CIA udało się zlokalizować miejsce pobytu irackiego dyktatora, jednak zła pogoda uniemożliwiła samolotom bombardowanie.

HUSSEIN DZIĘKUJE PAPIEŻOWI

Stolica Apostolska otrzymała list od irackiego przywódcy, Saddama Husseina. Dziękując Papiieżowi za próbę ratowania pokoju w ostatniej chwili (Jan Paweł II skierował do Saddama posłanie na kilka godzin przed upływem terminu ultimatum) iracki prezydent stwierdził, że "podziela papieskie zainteresowanie problemem sprawiedliwości i pokoju".

Ostatnim europejskim dyplomatą, pozostającym jeszcze w Bagdadzie, jest nuncjusz papieski, biskup Marian Oleś.

GORBACZOW OSTRZĘGA ALIANTÓW

Prezydent ZSSR Gorbaczow ostrzegł aliantów przed użyciem broni masowego zniszczenia w celu usunięcia Iraku z Kuwejtu. Gorbaczow podkreślił, że broń masowego rażenia mogłaby wywołać wojnę światową. Gorbaczow skrytykował także siły sojusznicze za to, że bombardując cele cywilne i grożąc użyciem broni chemicznej wykraczają poza rezolucję ONZ uprawniającą do użycia siły w celu usunięcia wojsk irackich z Kuwejtu. Gorbaczow dodał, że wojna budzi olbrzymią troskę w ZSSR zwłaszcza, że toczy się blisko granicy sowieckiej. Zaznaczył, że kluczem do osiągnięcia pokoju na Bliskim Wschodzie jest rozwiązanie kwestii palestyńskiej.

WOJNA IMPERIALISTYCZNA I KOLONIALNA

Michał Kapica były sowiecki wiceminister spraw zagranicznych, a obecnie członek Komitetu Spraw Zagranicznych Rady Najwyższej

ZSSR oświadczył, że wojna w Zatoce jest wojną imperialistyczną i kolonialną oraz skrytykował Kremle za to, że stał się poręczycielem zachodnich interesów na Bliskim Wschodzie.

SOWIECKI GENERAL OBAWIA SIĘ PRZERZUTU WOJNY DO ZSSR

Gen. Siergiej Bogdanow, dyrektor Centrum Badawczego Operacji Sztabu Generalnego, powiedział, że obawia się o rozprzestrzenienie się wojny w Zatoce Perskiej na terytorium Związku Sowieckiego, jeżeli Stany Zjednoczone użyją silniejszej broni przeciwko Irakowi.

Stwierdził on, że kierownictwo sił zbrojnych ZSSR bacznie śledzi rozwój wydarzeń na Bliskim Wschodzie i przypomniał, że Azerbejdżan leży około 150 mil od Iraku.

Bogdanow cytował ekspertów zachodnich, którzy mówili, że dowódcy amerykańscy planowali użycie słabszej broni nuklearnej przeciwko Irakowi, jeżeli Saddam Hussein dokona ataku bronią chemiczną. Zdaniem Bogdanowa Irak dysponuje wystarczająco zasobnym arsenałem, aby wyrządzić swoim wrogom znaczne szkody.

Dowódca sowieckich oddziałów chemicznych, gen. Stanisław Pietrow powiedział, że współpraca militarna Moskwy z Irakiem nie obejmowała broni chemicznej.

Plechota morska w Arabii Saudyjskiej śpi przy samych czołgach.

UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE: jakie i za ile?

Bardzo zainteresował mnie pani artykuł "Polisa na życie". Zamieszkujemy w Kanadzie 2 lata i przyznam się, że nie bardzo wiem jak taką polisę załatwić i z jak dużymi kosztami powinienem się liczyć. Chodzi mi o wykupienie polisy dla męża, który pracuje jako kierowca na własnym wozie ciężarowym. Mąż jeździ po wszystkich stanach USA, jak i również po całej Kanadzie. Bardzo proszę o szczegółowe informacje.

D.A.

Polisę ubezpieczeniową na życie można kupić za pośrednictwem agenta/agentki od ubezpieczeń na życie i zdrowie. Najlepiej wybrać osobę z polecenia przyjaciół, krewnych lub znajomych, lub też poprzez kontakt z miejscowym stowarzyszeniem Life Underwriters Association.

Kompetentny fachowiec od ubezpieczeń pomoże Państwu wybrać stosowny plan ubezpieczenia z uwzględnieniem Państwa potrzeb i możliwości finansowych. Wysokość składki rocznej (można też płacić składki ubezpieczeniowe miesięcznie lub co pół roku) zależą będzie od wielu czynników: 1) Od kwoty ubezpieczenia, np. osoba, która ubezpieczy się na \$100,000 zapłaci proporcjonalnie mniej niż osoba, która ubezpieczy się np. na 500,000. Kwotę ubezpieczenia można wybrać np. w oparciu o wielokrotność zarobków rocznych (np. osoba zarabiająca \$40,000 rocznie i chcąc zapewnić dochód rodzinie na następne pięć lat powinna ubezpieczyć się na \$200,000) lub określenie wysokości kapitału potrzebnego do uzyskania określonego dochodu dla rodziny; 2) Od wieku: co rok składka idzie do góry i np. 30-latek zapłaci o wiele mniej niż 40-latek za tę samą kwotę

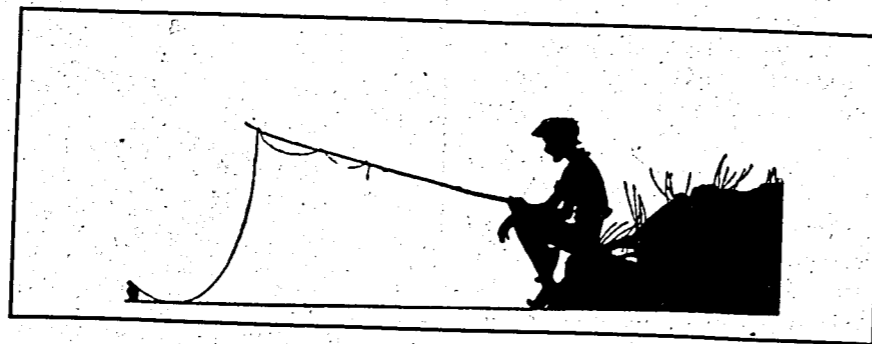
ubezpieczenia. 3) Od płci: kobiety płacą mniej niż mężczyźni w tym samym wieku. 4) Od tego czy się pali, czy nie; palacze płacą średnio nawet do 45% więcej niż niepalący. 5) Od stanu zdrowia: np. jeśli ktoś ma np. podwyższone ciśnienie, firma ubezpieczeniowa może w ogóle odmówić ubezpieczenia lub zaferować ubezpieczenie za dodatkową opłatą. 6) Od rodzaju ubezpieczenia: czy będzie to ubezpieczenie stałe czy tymczasowe; jeśli się wykupi ubezpieczenie tymczasowe (term insurance) początkowe składki mogą być bardzo niskie, np. mężczyzna niepalący w wieku 35 lat może wykupić ubezpieczenie na \$100,000 za około \$15 miesięcznie. Składka za takie samo ubezpieczenie stałe może wynieść od \$45 do nawet \$150 miesięcznie. Nabyć ubezpieczenia tymczasowego jest wskazane w sytuacjach kiedy potrzeby są duże, a możliwości finansowe są małe. Ubezpieczenie to charakteryzuje się tym, że składka wzrasta wraz z wiekiem w określonych odstępach czasu i w pewnym momencie np. w wieku lat 75, wygasa.

Składka za ubezpieczenie stałe jest początkowo wyższa niż za ubezpieczenie tymczasowe, za to nabywca takiej polisy ma szereg korzyści: a) składka za polisę pozostaje na tym samym poziomie niezależnie od upływu lat, początkowa nadpłata

tworzy w polisie rezerwy gotówkowe, z których można korzystać za życia, jeśli zaistnieje potrzeba lub nadarzy się okazja; b) nie ma upływu ważności i można być pewnym, że polisa będzie w mocy kiedy będzie potrzebna; c) można wybrać skrócony okres placenia składek np. od 8 do 18 lat, a polisa będzie na całe życie; d) można użyć nagromadzoną w polisie gotówkę jako fundusz emerytalny. Ponieważ mąż pani znajduje się ciągle w podróży, radziłabym również wziąć pod uwagę ubezpieczenie wypadkowe, które wypłaci odszkodowanie nie tylko w razie śmierci w wypadku, ale także w przypadku kalectwa. Warto też rozważyć zakupienie ubezpieczenia chorobowego, które pokryje utratę zarobków spowodowanych długotrwałą niezdolnością do pracy z powodu choroby lub wypadku.

Na pytania dotyczące planowania finansowego, ubezpieczeń na życie, zdrowie, planów emerytalnych RRSP i RRIF, funduszy szkolnych RESP oraz funduszy inwestycyjnych Mutual Funds odpowiadam na łamach ECHA lub indywidualnie tel: (416) 740-7463 lub (416) 622-1115.

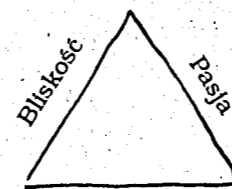
Redaguje:
HALINA BARANOWSKA
M.A. A.I.I.C.

TRÓJKĄT MIŁOSNY

Nieklasyczny nie składa się wcale z pana, pani i tej drugiej. Trójkąt to symbol związku. Im bardziej równoboczny, tym bardziej udany. Wymyślił to sobie dr. Sternberg w celach chyba pogładowych, bo demonstrował plansze z trójkątami zartroskany paniom, które zjawiają się u niego po pomoc terapeutyczną. Robert Sternberg jest profesorem psychologii w Yale i teorie trójkąta wykladał tamtejszym studentom. Jest to, jak bywa zwykle z genialnymi teoriami, koncepcja prosta, niemal banalna, a zarazem bardzo interesująca w swej postaci.

Wyobraźcie sobie miłość w postaci trójkąta. Jeden z jego boków wyznacza "BLISKOŚĆ". Słowo to obejmuje poparcie, potrzebę komunikacji, ciepło emocjonalne, chęć dzielenia się. Drugi bok to "PASJA" - wszystko to, co prowadzi do fizycznego zbliżenia, pożądanie, chęć połączenia się. ODPOWIEDZIALNOŚĆ to poczucie racjonalnego wyboru kochanej osoby i obowiązku utrzymania związku.

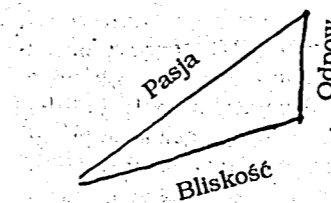

Odpowiedzialność

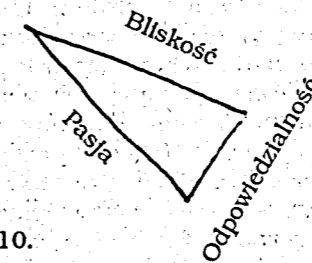
Idealny związek ma wszystkie te elementy zrównoważone, co wyraża trójkąt równoboczny. Ale taki idealny związek istnieje tylko w teorii. Prawdziwa miłość, mówi profesor, zmienia swe proporcje trwając przez lata.

Badając rozwój uczuć u par w różnym wieku, profesor zauważa, że idealnie jest gdy związek budowany jest na uczuciach bliskości, na przyjaźni: Do uczuć tych dołącza się pasja wyrażona pożądaniem i w końcu obowiązkiem...

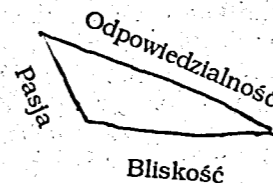
Dynamika jednak typowego związku jest inna. Można ją opisać w każdym kolejnym roku małżeństwa.

Rok 5.

Rok 10.

W pierwszym roku para nie opuszcza syplalni. Trwa to nawet do 3-4 lat małżeństwa, o ile nie przyjdą dzieci. Cięża i macierzyństwo wymusza zmiany relacji. Zdrowy związek przekształca się na rzecz przewagi bliskości. Po 10 latach namiętność ułatwia się powoli, zmniejsza się rola bliskości, w związku dominuje ponury obowiązek, ludzie są ze sobą, a nawet kochają się na swój sposób, przy nieobecności tych trzech elementów.

Ważne jednak, by taki, a nie inny model miłości zadawał ich oboje. Zdarzają się wspaniałe wieloletnie związki oparte tylko o bliskość i zaufanie, itd.

Jak teorię trójkątów zastosować w praktyce dla własnego konkretnego układu?

W przyszłym tygodniu rodzinna psychoterapia we dwoje.

PEDANCIK

BIAŁE SZALEŃSTWO W RÓŻNYCH ODCIENIACH

W czasie niedawnych grudniowych ferii szkolnych, mój wnuczek rozpaczal od rana do wieczora, że śniegu nie ma. Za to mój zięć uśmiechał się pod wąsem. Mój zięć zamiast oczu i okularów ma nie dwa, a cztery kalkulatorki i nic tylko ze skowytem rozkoszy na ustach podliczał, również od rana do wieczora, ile on na tym wybryku natury zdołał dotychczas zaoszczędzić. Nie da się ukryć, że rozmaite karty wstępu, benzyna na dojazd, karnety na wyciągi, góry hamburgerów z frytkami, spłukanych rzeką coli i lemoniadek, czynią niewąsknie spustoszenie w portfelu, niemniej taki koszt powinien być przewidziany kiedy na Gwiazdkę obdarza się dziecko zwirowanie drogim sprzętem narciarskim. Chłopak nie tylko chce się pochwalić przed kolegami owym sprzętem (i bacznie kolorowym ubrankiem, że aż zęby boją), ale chce, przede wszystkim, wypróbować to wszystko hasając na nartowisku. Biedak nudzi się jak mops, kursuje osowiały pomiędzy piwnicą, gdzie gra w Nintendo z samym sobą (a to żadna frajda, jak pamiętamy) a swoim pokojem, gdzie z uporem maniaka wdziewa swój nowy strój, zakłada gogle, buty i narty, po czym z ponurą miną zasuwa po pokojach. Włos na dywanach kładzie się dramatycznie, jakby o pomstę do nieba wołał, chłopak ma trudności z zakrętami i faktycznie od czasu do czasu zwała albo siebie albo jakiś mebelek na ziemię. Tato periodycznie wypada z bawialni, robi krótką awanturę chłopakowi, po czym pędem wraca przed telewizor kontynuować totalną destrukcję chrupkiego cholesterolu w każdej postaci. Od chipsów począwszy, na orzeszkach skończywszy, po czym dostaje histerii, że

znowu przytył. Leży rozwalony, cały w skowronkach, że spędza urlop tak tanio w błogim ciepłku i nie musi wystawać godzinami na zimnie czekając aż dziecko zjedzie z jakiejś górki.

Obserwuję to wszystko z lekkim rozbawieniem i rozmyślam nad tym, jak to w tej mądrej naturze nic a nic się nie zmienia. Od pokoleń to białe szaleństwo jak magnes przyciąga starych i młodych jednakowo, łamie im kości, spala twarze na pleprz, powoduje przeziębienia, obrzuca wargi wrzodami, przyprawia o ból w krzyżach, nogach i karkach, kosztuje majątek, czasem kaleczy na całe życie, a mimo to działa jak narkotyki. A czy ja byłam lepsza? Jeszcze jako miglanc popielaty, gdzieś w podszłym wieku lat 6-ciu, oświadczyłam gromko moim zaskoczonym rodzicom, że jeśli nie dostanę kandaharów na hikorach, to w ogóle jeździć nie będę, bo ani mi się śni być gorzej wyposażona od innych dzieci. Mieszkaliśmy wówczas w Austrii, u stóp samego Grossglocknera, a te inne dzieci jeździły na deskach zanim jeszcze dobrze na nogach stać potrafiły. O ile się w ogóle na tych deskach nie urodziły. Moi rodzice, zamiast mi porządnie skórę przetrzepać, aż do Salzburga po te deski jechali. (Dzisiaj myślę o tym z czułością, bowiem 3 lata później oboje już nie żyli. I nigdy nie widzieli mnie wykonującej zawiłe krystianie i telemarki, tak modne za czasów mojej młodości). A dwadzieścia lat później kto się rozbijał za wiązaniami Markera, chociaż na rynku były tańsze i lepsze? Ale akurat w tym momencie właśnie te były en vogue i tylko te się liczyły. Nikt nie przekrzyczy ilości decybeli zawartych w ostatnim krzyku mody!

Ludzie z Kanady nałogowo wybywają zimą na południe. Może to i fajne, ale mnie akurat nie służy. Widocznie ciągle jeszcze jestem nazbyt zeuropiała, a na to nie wynaleźli jeszcze antybiotyku. Ludzie w ciągu dwóch tygodni usiłują załapać zapas słońca na następne pół roku, więc kiedy wracają cali czarni i nasłonecznieni (drapiąc się namiętnie i łuszcząc) w swoje mroźne, kanadyjskie pielesze - łapią grypę albo inne zżółcie. W rezultacie chwala się swoją opalenizną własnej koldrze i poduszkom. Są też, oczywiście, i tacy, którzy wbrew logice i medycynie, idą na siłę do pracy lub z lubością między zaprzyjaźnionych "szaraków" (z powodu, że szarzy na twarzy) i obficie obdarowują ich swoimi zakłuchanymi (literalnie) zarzaskami. Już taka dziwna jestem, że uważam, że całe ciało powinno się opalać, i owszem, ale latem, w zimie zaś tylko twarz, przy uprawianiu sportów zimowych.

Kiedyś byłam twardą zawodniczką. Dzisiaj, nie te oczy, nie te kości. Po tamtych, dobrych czasach pozostały tylko fotografie. Chcę umilić wnukowi czas, więc wskakuję do wozu (a jakże, to jeszcze potrafię), pędzę do domu i porywam dwa albumy opisane "ZIMA". Wracam z wywieszonym językiem, rozwalamy się na dywanie i co? Jego zainteresowanie babci błyskotliwą karierą narciarską równa się jednemu, wielkiemu zeru. Niemniej aż! dwa razy się ożywił. Zbulwersował go, na przykład, widok tych dwóch tatrzańskich owczarków na Gubalówce, z którymi każdy szanujący się turysta musi być obowiązkowo sfotografowany. Biedne, kanadyjskie dziecko nigdy takich psów na oczy nie widziało i chce wszystko o nich wiedzieć. Sama

nie wiem więc zmyślam jak najęta. Moje wiadomości kynologiczne są dosyć ograniczone - wiem tylko, że babcia musi wszystko wiedzieć!

I myślę jeszcze, że trzeba mieć rzeczywiście zezowate szczęście, aby spośród kilkunastu albumów, wylać akurat te dwa, oba z Zakopanego, gdzie za każdym razem znalazłam się przez przypadek. Brnę bohaterkę dalej. Pokazuję mu śliczny kościółek drewniany, babcię w ramionach brązowego Misia, górali w przepięknych strojach, babcię na leżaku na jakiejś tam hal, babcię wcinającą napoleonki w "Halami", babcię zażerającą się rożkami w "Hortexie", precudne widoki gór i landszafty tatrzańskie, babcię w saniach zaprzęzonych w dwa niezwykle przystojne kasztany (no, nareszcie smarkaczowi załmonowałam) i babcię udrapowaną malowniczo na czyjeś "Hondzie". Dopiero teraz zdaję sobie z tego sprawę, że dawniej wszystko co na "H" ja ogromnie lubiłam, a teraz bardzo miło wspominać.

Zdegustowana brakiem dalszego i należącego zainteresowania babcią, Zakopanem i albumami, wróciłam do domu. A ze mną wróciły wspomnienia. Otworzyłam pierwszy album. No proszę, stoimy z Irką na Krupówkach i mamy tak bezbrzeżnie znużone miny. Skąd ja tu jestem?

Któregoś tam lutego, któregoś tam roku, poleciałam na doroczny bal WAG-u, który miał się odbyć w sobotę, w Pałacu Prymasowskim. "Who is Who" całej Polski zabijał się za zaproszeniami i w konsekwencji biletami, które kosztowały, jak to mówią Anglicy: arm and leg, czyli rękę i nogę, co w sumie oznacza więcej niż majątek. Ja nie miałam tych problemów. Zadzwonił telefon, podniosłam słuchawkę i usłyszałam: cześć, mamy bilety, leć! I to wszystko. Uzbrojona w super elegancką kreację Niny Ricci (zakupioną w tym celu na jesiennych wyprzedazach w Paryżu), bajeczne akcesoria, młodzieńczą arogancję i blogosławieństwo męża, poleciałam zdobywać Warszawę.

Boże! Jaka ja byłam wówczas naiwna! Na swoje usprawiedliwienie

mam tylko to, że nie znalazłam stosunków i warunków krajowych, a także, że nie potrafiłam doceniać przedsiębiorczości moich siostr-Polek. Na przykład, wtedy jeszcze nie wiedziałam, że zanim farba drukarska obeschnie na Vogue czy Burdzie, chociaż fryzjera miałam w walizce kilka gustownych peruk; moje przygotowania do wielkiego wyjścia trwały dokładnie minut dziesięć. Anglicy mówią, że co się straci na huśtawce - zyskuje się na karuzeli. Albo odwrotnie. Co zyskałam na przygotowaniach, straciłam na efekcie. Jako, że na tym balu byłam za Kopciucha. Nie, nie Kopciuszkiem (chciała by dusza do raj). Kopciuchem! A swoją drogą, takiego balu nie powstydzilby się Hollywood. Ani Dallas i Dynasty. Tyle przepięknych Polek naraz, w całym życiu nie widziałam. Toalety i uczesania - marzenie wariata! A zapachy! Perfumy z

wszystko była egzotyka.

ciąg dalszy na str. 48

ANTROPOFAGIA, KANIBALIZM, LUDOŻERSTWO - WCZORAJ I DZIŚ

XVII-wieczny sztych przedstawiający sceny ludożerstwa na wyspie Espanola

DWÓCH POCHWYCIŁ I O ZIEM
CISNĄŁ JAK SZCZENIĘTY
Aż z czaszek mózg na ziemię bryznął
rozprysnął;
On zaś, w sztuki podartszy ciała,
na wieczność
Pozarł je jak lew górski...

Tak opisuje swoje przygody w jaskini Cyklopa Polifema boski Odyseusz... Paskudna Baba Jaga tuczy zamkniętego w klatce Jasła, aby go zjeść... Wilk w przebraniu Babci zjada Czerwonego Kapturka... Robinson Crusoe ratuje Piętaszka przed skonsumowaniem... Przez wiele wieków cywilizacja nasza była zafascynowana tematem ludożerstwa. Być może wynika to z tego, że "kochamy się bać", a straszak ludojada straszy mocniej i lepiej niż inne, pomniejszych, codzienne straszaki. Bajki, jak wiadomo straszą głównie dzieci, a ponieważ dorośli nie chcieli zostać w tyle, pojawiły się specjalne straszaki dla dorosłych w postaci opisów podróży, udokumentowane mrozącymi krew w żyłach ilustracjami. Grecki geograf, Herodot umieszcza Antropofagów w północno-wschodniej Europie, gdzieś w okolicy dzisiejszej Ukrainy. Raporty innych, późniejszych autorów donoszą o ludożerstwie rozpowszechnionym na wyspach karaibskich, praktykowanym przez Azteków w Meksyku, w Afryce, na wyspach Fidżi, Hawajach, Nowej Zelandii i Nowej Gwinei. Problemem kanibalizmu zajęła się w podobnym nowoczesna socjo-antropologia, która stworzyła całe naukowe słownictwo dla lepszego opisu tego zjawiska społeczno-kulturalnego, a miejsca, gdzie stwierdzono kanibalizm naniosła na mapę, w wyniku czego wszystkie kontynenty świata, (z wyjątkiem niezamieszkałej przez ludzi Antarktydy) zostały popstrzone krzyżykami, kółkami i trójkącikami oznaczającymi różne formy tego brzydkiego, acz fascynującego bliźnich zwyczaju.

WYKŁADY BEZ DRESZCZYKA

Wszystko byłoby dobrze, gdyby nie pewien profesor antropologii, a właściwie jego studenci. Pod koniec roku, po zakończeniu cyklu wykładów, słuchacze zapytali go, dlaczego

w swoich wykładach nie wspominał nic o kanibalizmie, tym ciekawym zjawisku, obserwowanym wśród wielu "prymitywnych" ludów. Profesor stwierdził, że w tej dziedzinie jest ignorantem, ale że rzeczywiście sprawa jest ważna i ciekawa i należy poświęcić jej trochę czasu. Będąc prawdziwym uczonym, postanowił zająć się kanibalizmem dogłębnie i dotrzeć do materiałów źródłowych. Aby mieć na to czas, profesor wziął roczny urlop, tak zwany "sabbatical" i zabrał się do dzieła. Niewątpliwie jedną z myśli, jakie mu przyświecały, gdy powziął decyzję rozpoczęcia swoich badań, była perspektywa uatrakcyjnienia swoich wykładów przez zacytowanie kilku "soczystych" opisów tych odrażających praktyk. Niestety, w miarę postępu badań, profesor rozczarowywał się coraz bardziej. Wnioski, do których doszedł były nieoczekiwane i diametralnie różne od dotychczas powszechnie panującej opinii. Wnioski te można streścić w jednym zdaniu: na dobrą sprawę całą kwestię kanibalizmu można włożyć tam, skąd wyszła - a mianowicie między bajki. Owocem badań profesora jest niezwykle interesująca książka. "Mit ludożerstwa - antropologia i antropofagia".

KTO WIDZIAŁ LUDOJADA?

Okazuje się, że z wyjątkiem kilku szesnastowiecznych podróżników - nikt, wiarygodność zaś tych ostatnich pozostawia wiele do życzenia. Na przykład jeden prosty marynarz, który spędził 12 miesięcy wśród karaibskich Indian, prawdopodobnie nigdy nie nauczył się ich języka. Nie przeszkadza mu to w cytowaniu długich rozmów, w których jego gospodarze dyskutowali między sobą najlepszy sposób "przyrządzania" ich gości. Jeżeli zaś byli oni takimi żarłocznymi kanibalami, to w jaki sposób uszedł z życiem? Po szczęśliwym powrocie do Europy napisał książkę, w której opisał swoje przygody. Według wszelkiego prawdopodobieństwa sam był niepiśmienny, a więc książkę chyba napisał ktoś inny przy jego pomocy. Była to zatem koprodukcja komercyjna; ażeby książkę zapewnić zbyt, a wydawcy

XVI-wieczny rysunek wyobrażający mityczny lud Amazonek zamieszkujący Południową Amerykę. Specjalnością Amazonek była wolna miłość i ludożerstwo.

zysk, należało podkolorować nieco opisy przygód podczas dwunastomiesięcznej niewoli... Wszystkie, bardzo nieliczne zresztą, opisy kanibalizmu należą do tej samej, mało wiarygodnej kategorii. Nie przeszkadzało to jednak licznym antropologom brać te opisy za dobrą monetę i cytować je w swych książkach. Cytaty te były z kolei podejmowane przez autorów następnych publikacji; po kilkakrotnym "przeczytaniu" taki opis awansuje do rangi naukowego stwierdzonego faktu. Proces ten przypomina nieco "pranie pieniędzy" przez gangi mafijne. Sam Kolumb, opisując wyspy karaibskie pisze: "napotkałem na ludzi, którzy są ludożercami. Świadczy o tym ich wygląd". Jeżeli sam wygląd wystarczy, aby uznać kogoś za ludożercę, to muszę przestać utrzymywać stosunki z kilkoma znajomymi...

LUDZIE Z OGONAMI W MEKSYKU

W ostatnich kilku dziesięcioleciach dużo napisano o kanibalizmie wśród Azteków zamieszkujących dzisiejszy Meksyk. Jest rzeczą wiadomą i udowodnioną, że Aztecy i inne ludy południowo-amerykańskie bardzo obawiali się, że pewnego dnia

Słońce może przestać świecić. Zapewnić ciągłość światła słonecznego mogły tylko nieustanne ofiary z ludzi. Ofiary takie składano przeważnie z jeńców wojennych: kapłan otwierał nożem obsydianowym klatkę pierśiową i wyrwał nieszczęśnikowi bijące jeszcze serce. Nie bardzo wiadomo, co się potem działo z tymi sercami, noż z ciałami ofiar. Ostatnio "uczeni" antropologowie zaczęli spekulować, że Aztecy, nie hodując bydła ani świń, cierpieli na niedobór białka, który zaspakajali... zjadając ciała ofiarowanych bogu Słońca. Mimo, że podstawy źródłowe na poparcie tych hipotez są zerowe, zaczęły się one cieszyć popularnością, jedni zaczęli cytować drugich - no i ogólnie uwierzyli! Gdy przyjrzeć się bliżej raportom konkwistadorów hiszpańskich, nie można tam znaleźć nic konkretnego. Raporty samego Kolumba i jego podwładnych nie zawierają żadnej wzmianki o ludożerstwie wśród Azteków. Dopiero "na emeryturze", kilkadziesiąt lat po powrocie do Hiszpanii niektórzy z konkwistadorów zaczęli pisać pamiętniki. Znajdujemy tam nie tylko opisy ludożerców, ale również i olbrzymów, Amazonek, ludzi żyjących na drze-

wach, ludzi, którzy używali ryb do polowania na inne ryby oraz ludzi z pokrytymi łuską ogonami. Aby usiąść, stworzył taki musiał wpiąć wykopaną dołek w ziemi, w który następnie wkładał swój ogon. Ciekawe, dlaczego tylko ludożercy trafili do podręczników antropologii, a o tych ogoniastych stworach świat jakoś zapomniał.

LUDOŻERCY - ZAWSZE ZA MIEDZĄ

Ludożerstwo od wieków służyło jako etykieta dzikości i braku kultury: Grek Strabon przycepił ją Irlandczykom, starożytni Rzymianie oskarżają o picie ludzkiej krwi pierwszych chrześcijan, a chrześcijanie - z kolei - Żydów. Niektórzy z nas pamiętają, jak gazety pisały, że Idi Amin, okrutny dyktator Ugandy, trzymał u siebie w pałacu, w lodówce ludzką wątrobę i od czasu do czasu się nią raczył.

Dziwienstwo podróżnicy po Czarnym Łądzie - Afryce, byli zafascynowani tematem ludożerstwa. Gdy pytali się o kanibalizm, z reguły otrzymywali odpowiedź: "Ludożercy? O, tak! Nasi sąsiedzi, to straszne dzikusy, oni jedzą ludzi, ale my nie!". Często oskarżenia o ludożerstwo padały ze strony arabskich handlarzy niewolników, którym zależało, aby Europejczycy trzymali się z dala od okolic, z których handlarze zagarniali swój towar. Badaczowi i misjonarzowi, doktorowi Livingstone, który przemierzył Afrykę wzdłuż i wszerz, w ciągu kilkunastu lat nie spadł włos z głowy. Livingstone zawsze opisywał "tubylców" jako względnie łagodnych i nigdy nie natrafił na ślad ludożerstwa. Natomiast dziennikarz Amerykanin Stanley, który wyruszył "na ratunek" Livingstone, podróżując przez te same tereny, opisuje miejscowe szczepy jako groźne, wojownicze i klasyfikuje je jako ludożerców. Zwykle robi to na podstawie opinii ich sąsiadów, a czasem - samego ich wyglądu. Pewnego dnia Stanley schwycił trzech tubylców, o których twierdził, że byli niewątpliwymi kanibalami: przewodnicy Stanleya powiedział mu, że schwycił śmierdzą ludzkim mięsem... Tymczasem niektóre szczepy

afrykańskie, zamieszkujące właśnie te tereny, które Stanley opisywał jako siedliska kanibalizmu, wręcz wzdrygały się przed jedzeniem nawet mięsa pawianów, gdyż zwierzęta te zbyt przypominały im ludzi. Stanleyowi nie można się zresztą za bardzo dziwić, bo będąc dziennikarzem musiał przecież dostarczać swoim czytelnikom coraz to nowych reportaży "z dreszczykiem"... Co jest jednak ciekawe, to to, że w pułapkę "ludożerstwa za miedzą" łapali się także i bardziej współcześni badacze, uczeni socjoantropologowie, którzy brali za dobrą monetę i publikowali wszystko, co miejscowi powiedzieli im o swoich sąsiadach.

Z tego wszystkiego można wysnuć wnioski, że to nie ludożerstwo, ale obawa przed nim była i jest cechą wielu ludów na różnych stopniach cywilizacji i w różnych okresach historycznych. U wielu ludów, nawet tych "dzikich", ciało ludzkie jest czymś nietykalnym, do pewnego stopnia świętym, a zatem tylko jednostka lub grupa, która stoi poniżej człowieczeństwa może skalać się ludożerstwem. Wobec tego najlepszym sposobem do poniżenia kogoś w oczach podróżnika lub antropologa jest oskarżenie go o kanibalizm. W wielu wypadkach ludom, które oskarża się o ludożerstwo, przypisuje się również kazirodstwo - tak, ażeby nie zostawić ani cienia wątpliwości co do stopnia dzikości oskarżonych i wyższości cywilizacyjnej oskarżających. Chrześcijanie i Arabowie od średniowiecza, aż po wiek dziewiętnasty, a następnie uczeni antropologowie wieku dwudziestego wykazują dziwną fascynację tematem kanibalizmu i gotowi są uwierzyć w najbardziej fantastyczne opowieści i oskarżenia. Murzyni afrykańscy okazali się zresztą równie łatwowierni: podczas drugiej wojny światowej w jednej z brytyjskich kolonii w Afryce ludność była przekonana, że król angielski pije ludzką krew. W miejscowym szpitalu rzekomo pobierano zwabionym tam nieszczęśliwcom krew i wysyłano ją samolotem do Anglii, dla króla. Oczywiście większość tak potraktowanych biedaków wkrótce umierała. Jeden z kacyków został zaproszony na przyjęcie do gubernatora. Był

przekonany, że wybiła jego ostatnia godzina i, że w pałacu gubernatora wyciągną z niego ostatnią kroplę krwi, co oczywiście spowoduje jego natychmiastową śmierć.

INDIANIE W BRYTYJSKIEJ KOLUMBII BAWIĄ SIĘ W LUDOŻERCÓW

Ciekawą zabawę wymyślili Indianie Kwakiutle z północno-zachodniego wybrzeża Pacyfiku. Podczas miesięcy zimowych, życie członków tego szczepu koncentrowało się wokół kilku "tajnych" organizacji, z których jedną była organizacja "kanibali", hamats'a. Organizacja była o tyle tajna, że członkowie jej musieli przejść rytuał wtajemniczenia. Trwało to zwykle 4 dni, podczas których ćwiczyli pieśni i tańce. Przez ten czas ich "sponsorzy", przeważnie ojcowie, przygotowywali ucztę dla współczłonków organizacji. Po 4 dniach prób, wywiczeni nowicjusze przebrali się w kostiumy i wkładali olbrzymie "straszne" maski. Tak przebrani odbywali grupowe tańce rytualne, podczas których wpadali w coraz to większe podniecenie, udawali, że gryzą widzów i współtowarzyszy, a w końcu dawali się uspokoić przez starszych członków stowarzyszenia. Coś w rodzaju grupowej, aczkolwiek zupełnie niewinnej zabawy w wilka i Czerwonego Kapurka.

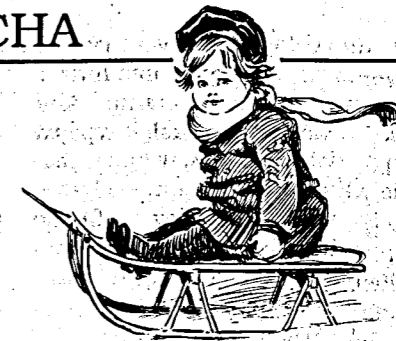
S.D.

ciąg dalszy
w następnym numerze

"Kanbale" w Kanadzie. Indianin Kwakiutl w masce "ludożercy".

KALENDARZYK ECHA

Jak rozpoznawano zmiany pogody przed pięćdziesięciu laty

Jeśli w ciągu kilku dni z rzędu wieje ciągle z jednej i tej samej strony świata, a potem nagle zmienia kierunek — świadczy to, iż pogoda ulegnie radykalnej zmianie.

Jeżeli barometr spada przez kilka godzin, a wiatr wzmaga się, lecz nie zmienia kierunku — oznacza to, że należy oczekiwać deszczu lub (zimą) śniegu z silnym wiatrem, potem przez pewien czas ciszy, a następnie znów silnego wiatru, wiejącego w kierunku wprost przeciwnym.

Jeśli wiatr wieje w tym samym kierunku, w którym płyną chmury, świadczy to o zbliżającej się pogodzie bezchmurnej i suchej.

Jeśli chmury na niebie płyną w poprzek kierunku wiatru albo w kierunku wprost przeciwnym — jest to zapowiedź pogody dżdżystej i wietrznej.

Jeśli noc jest bezwietrzna, a w godzinach rannych (8—9) zaczyna dąć lekki wietrzyk, który wzmaga się do południa, lecz ku wieczorowi cichnie — jest to cechą ustalającej się pogody bezchmurnej i suchej.

Jeśli wiatr pod wieczór nie cichnie, lecz na odwrót wzmaga się — świadczy to o zbliżającej się pogodzie dżdżystej i wietrznej.

Jeśli rankiem w letniej połowie roku jest pogodnie, a następnie w ciągu dnia pojawiają się na niebie chmury kłębiaste, które jednak pod wieczór znikają, to następny dzień będzie pogodny.

Jeśli w ciągu dnia jest pogodnie, a pod wieczór zachmurzenie wzrasta, sygnalizuje to pogodę dżdżystą i wietrzną.

Jeśli dzień jest pochmurny, a pod wieczór na zachodniej stronie nieba pojawia się pas jasny (bezchmurny), świadczy to, że następny dzień będzie pogodny.

Jeśli w pogodny letni wieczór jest chłodno i występuje silna rosa, a nad nizinami, mokrymi łąkami itp. ukazują się mgły — zwiastuje to dobrą pogodę.

Jaskrawoczerwony zachód słońca, albo jaskrawoczerwone zorze i silne migotanie gwiazd zwiastują niepogodę.

Jeśli rankiem rosa długo nie wysycha, to po południu możliwa jest burza.

Jeśli ranek jest ciepły, a rosy nie ma — to można oczekiwać deszczu i wiatru.

Jeśli do południa tworzą się chmury kłębiaste w postaci potężnych słupów, to po południu prawdopodobnie będzie burza.

Jeśli w wieczór ciepły i duszny niebo się zaciąga powłoką chmur — to w nocy można oczekiwać burzy.

Kiedy podczas pogody dżdżystej następuje ochłodzenie — należy oczekiwać polepszenia stanu pogody.

Jeśli natomiast podczas pogody dżdżystej następuje ocieplenie — to można oczekiwać, że deszcz się wzmoże, a nawet możliwa jest burza.

Jeśli przez dłuższy czas trwa dżdżysta pogoda, to polepszenia się stanu pogody można oczekiwać tylko wtedy, gdy na to wskazują wyraźne cechy, jak: barometr idzie do góry, następuje oziębienie, dość silne wiatry chłodne, stopniowe wypogodzenie się nieba.

Z „Kalendarza Spółdzielczego na Rok Pański 1939” — Wydawnictwo Związku Polaków w Niemczech. Druk „Nowiny” w Opolu.

14 lutego, CZWARTEK
Liliany, Walentego, Niemira
15 lutego, PIĄTEK
Jowity, Faustyna, Józefa
16 lutego, SOBOTA
Daniela, Danuty, Juliana, Julianny, Milada i Ludana
17 lutego, NIEDZIELA
Aleksy, Donata, Juliana, Łukasza, Sylwina i Zbigniewa
18 lutego, PONIEDZIAŁEK
Bernadetty, Flawiana, Konstancji, Maksyma, Symeona i Władysława
19 lutego, WTOREK
Arnolda, Czcisława, Gabinusa, Konrada, Mansweta, Marceli i Piotra
20 lutego, SRODA
Eustachego, Leona, Leoncjusza, Leontyna, Ludomiły i Zenobiusza

Miało być o sałatkach, więc po przerwie nawróć do tematu.

PLAKIJA (sałatka) Z FASOLI (bułgarska)

40 dag suchej fasoli, pół szklanki oleju, pół kilo pomidorów, mały seler, 6-8 ząbków czosnku, 2-3 marchewki, cytryna lub 2 łyżki soku cytrynowego, łyżeczka mielonej papryki, pęczek natki pietruszki, pęczek mięty lub 2 łyżki suszu miętowego, sól i pieprz.

Umytą i wymoczoną przez 5-6 godzin fasolę ugotować w tej samej wodzie do miękkości. Drobnopokrojony seler, marchew i cebulę podusić w tłuszczu z dodatkiem wody. Dodać połowę pomidorów pokrojonych w ósemki (bez skórek) i całość jeszcze trochę podusić. Do brytfanki lub naczynia do zapiekania włożyć ugotowaną, odcedzoną fasolę, a na wierzch warzywa wymieszane z posiekaną natką, miętą oraz solą i pieprzem do smaku. Całość przykryć resztą pomidorów i plasterkami cytryny, ewentualnie pokropić sokiem cytrynowym. Posać olejem, posypać papryką i zapiekać w średnio gorącym piekarniku. Plakiję podaje się na zimno.

Horoskop tygodnia

14 - 20 lutego

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia

Obiecujący, sympatyczny tydzień, ale prawdopodobnie trzeba będzie podjąć wiazącą decyzję i to zarówno w życiu prywatnym jak i zawodowym. A więc wskazana jest rozważa i zastanowienie. W pracy duży wysiłek. Jeśli zorganizujesz się metodycznie, pokonasz wszelkie trudności i zasłużysz na słowa uznania. Znak miły - Lew, Unikaj Barana. Dzień ważny - czwartek, liczba szczęśliwa - 8.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja

Właśnie w tym tygodniu trzeba się będzie zająć własnymi, osobistymi problemami. Warto zrobić użytek ze zdolności dyplomatycznych. W pracy nadrobienie zaległości. Nowe twarze? Nie uprzedzaj się i nie wygłaszaj swoich opinii, gdy Cię o to nie proszą. Znak przychylny - Panna, unikaj Wodnika. Dzień miły - środa, liczba szczęśliwa - 4.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca

Przed wieloma bliźniętami otwierają się zupełnie nowe możliwości. Zapowiada się klimat łagodzenia sporów w miłej, przedwiosennej scenarii. Nowe, frapujące znajomości. W pracy etap inicjatyw. Bardzo duża operatywność. Znakomita pora na podpisywanie długofalowych umów. Nie wolno zaprzepaścić takiej szansy. Znak miły - Waga, unikaj drugiego Raka. Dzień ważny - sobota, liczba szczęśliwa - 6.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca

Sporo czynników wskazuje na to, że Raki odniosą sukces wielkiego formatu. Gratulacje, komplementy. Szukuje się zjazd rodzinny z okazji niecodziennego wydarzenia. Sporo będzie zachodu, ale nie ma na to żadnej rady. W pracy zdwojone tempo. Zaskakujące oferty. Znak sprzyjający - Ryby, unikaj konfliktów ze Skorpionem. Dzień miły - piątek, liczba - 3.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia

Udany tydzień. Zwalazcza Lewy samotne mają szansę na długie oczekiwany renesans związku. Nie bój się tego i nie trać wiary w swoją szczęśliwą gwiazdę. W pracy trudny wybór. Albo lepsza sytuacja materialna i mniej frapujące stanowisko, albo mało płatne, ale ambitne przedsięwzięcie. Znak zyciowy - Baran, unikaj za wszelką cenę Ryb. Dzień miły - poniedziałek, liczba - 2.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września

Cały nadchodzący tydzień wymaga dużej dojrzałości i rozważa. Przyda się talent wytrawnego dyplomaty oraz umiejętność prowadzenia sporów lub, innymi słowy, ich unikania. Nowe, interesujące kontakty. Barwne, intrygujące spotkania na prywatnym i służbowym gruncie. W pracy musisz być dyspozycyjny i operatywny. Znak sprzyjający - Lew, unikaj Raka. Dzień miły - sobota, liczba - 6.

WAGA: 23 września - 23 października

Niezadowolone. Konfliktowe nastroje. Niektórzy mogą w wyniku przedziwnego splotu wydarzeń obrazić nawet bliską i życzliwą osobę. Warto od ręki wyjaśnić przyczynę sporu. Oby przeważyły szlachetne intencje. W pracy ambitne inicjatywy, ale na razie mały oddźwięk. Znak pobłażliwy dla Ciebie - Bliźnięta, unikaj Wodnika. Dzień miły - środa, liczba - 8.

SKORPION: 24 października - 22 listopada

Niecierpliwosć. Politykowanie. Sam prowokujesz niezręczne, kłopotliwe sytuacje. Słomiany zapal do nowych projektów. Niewielkie, ale kłopotliwe straty materialne. Uwaga: pewna sprawa wymaga natychmiastowej interwencji. Zapowiadają się ciekawe perspektywy. Uważaj na dzieci. Znak życzliwy Skorpion, unikaj Byka. Dzień miły - czwartek, liczba - 3.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia

Bardzo sympatyczny tydzień zwłaszcza dla roztropnych i energicznych, takich, którzy nie zmarują żadnej szansy. W wyniku zastępstwa obsadzony zostanie w pierwszoplanowej roli i zagrasz ją błyskotliwie. Przełożeni patrzą na Ciebie z uznaniem, myśląc o awansie. Znak przychylny - Lew, unikaj Panny. Dzień miły - wtorek, liczba - 5.

KOZIOROZEC: 22 grudnia - 20 stycznia

Nie jeden Koziorożec uwikła się w intrygującą historię miłosną. Możesz liczyć wyłącznie na własną intuicję. Idziesz wyłączenie za głosem serca, nie słuchając rad nawet osób obdarzonych wielkim autorytetem. Kłopoty ze zdrowiem domowników mogą mniej odpornych wybić z normalnego rytmu pracy. Pozytywnie nastawiony do Ciebie - Skorpion. Unikaj Raka. Dzień miły - sobota, liczba szczęśliwa - 8.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego

Nielatwe decyzje natury osobistej. Ostatnio bowiem dryfujesz na niebezpiecznych wodach... Na szczęście dochodzi do głosu zdrowy rozsądek i wówczas żałujesz pochopnych postanowień. Warto wtedy uświadomić sobie własne błędy, aby szybko podjąć akcję "pojednanie". Nie unos się fałszywą ambicją. Koziorożec Ci sprzyja, ale unikaj Strzelca. Dzień ważny - poniedziałek, liczba szczęśliwa - 9.

W wojennym zamieszaniu ciężko zapracowana malutka nasza redakcja zapomniała o rocznym horoskopie dla RYB i WODNIKA, które nie zmieściły się w pierwszych numerach 91 roku. Wodniki i Ryby przepraszamy. Oto wróżba dla Wodnika na 91 rok.

WODNIK

20 stycznia - 18 lutego

W tym roku położysz solidniejsze podwaliny pod przyszłe plany. Czekaj Cię praca i wiele spraw, które trzeba będzie wziąć pod uwagę. Nie uda Ci się zlecić wszystkich spraw innym. Tylko Ty orientujesz się, jak należy postąpić w kluczowych kwestiach. Idź krok za krokiem, a będą efekty. Odczujesz pokusę, żeby się wyrwać, postawić na swobodę i przygodę. Upewnij się najpierw, że praca została zakończona, a podwaliny będą stabilne. Kluczem do pokonywania przeszkód w 1991 roku będzie wyostrzona intuicja. Niektórym wydasz się "jasnowidzem" dzięki swoim zaskakującym odpowiedziom przychodzącym niewiadomo skąd. Zdasz sobie jednak sprawę, że Twoja wiedza w znacznym stopniu płynie z wysiłków czynionych w przeszłości, ze zdolności wczuwania się w innych i z wyjątkowości Wodników.

W życiu uczuciowym złączysz się z kimś z Twojego znaku lub znaku Lwa. Ktoś o naturze ciepłej i kochającej szczególnie wysunie się na plan pierwszy w Twoim życiu w okresie od stycznia do połowy września. Przez pozostałą część roku korzystać będziesz z zasobów innych ludzi. Może wygrasz konkurs lub dostaniesz podwyżkę albo prezent.

W styczniu zajdzie wiele zmian "za sceną". W lutym znajdziesz się "na środku sceny", czerpiąc zadowolenie ze spotkań rodzinnych; możliwe, że będzie to wesel. Marzec sprzyjać będzie sprawom natury duchowej lub artystycznej. Jak też da szansę krótkiego odpoczynku.

Natchnienie, jakiego doznasz dobrze będzie spożytkować w praktyczny sposób w kwietniu, miesiącu ważnym dla interesów. W maju trzeba będzie poświęcić więcej uwagi sprawom "szerszym", a zwłaszcza dotyczącym nieruchomości. Uda Ci się skupić wszystkie wątki w jedną całość.

Czerwiec sprzyja miłości, sukcesom, pieniądзом i pobudzającym do myślenia nowym problemom. Czekaj Cię w tym miesiącu gorący romans; poczujesz, że jesteście dla siebie stworzeni. W lipcu gorączkowe tempo nieco zelżeje, zastanawiać się będziesz nad sprawami zawodowymi. Twoja intuicja okaże się pomocna.

W sierpniu życie towarzyskie rozwinię się, nęcąc Cię do brania na siebie nadmiernych zobowiązań. Nie tuszuj ważnych szczegółów. We wrześniu wzniecone przez Ciebie trwałe podstawy okrzepną. Przygotuj się na nagrodę. Ulotnij się na wspaniałe wakacje w październiku, a w listopadzie spędzaj więcej czasu z rodziną. Twoja strona duchowa mocniej zaakcentuje w grudniu.

POZIOMO:

- 1 Cykl posiedzeń
- 4 Futerał na górą kończy się
- 7 Muchy w nosie
- 9 W 1494, przy okazji odkrycia Jamajki, odkrył go Kolumb
- 10 Wodny lej
- 11 Trzeciego wyjścia nie ma
- 15 Orne
- 17 Longa, skąd mieli pochodzić założyciele Rzymu
- 19 Zajazd, restauracja
- 21 Tylny odcinek ciała krzyżaka
- 22 Uczuciowe poczucie
- 24 Arnold, znany dyrektor, organizator odbudowy warszawskiego Teatru Wielkiego
- 25 Mysie przemówienie
- 27 Cukierek - "mordoklejk"
- 30 Sztuka pstrykania
- 33 Szczyt upadku
- 34 Z wysokimi stołkami
- 35 Zartobliwie korektor
- 36 Rzeka z zamkami - Francja
- 37 Już przekwitły

PIONOWO:

- 1 Nad głową
- 2 Zargonowo duża forsa
- 3 Kamień półszlachetny
- 4 2499 m w Tatrach
- 5 Żaba mu nogę podstawiła
- 6 Rokiem 1444 pamiętna
- 8 Z jego bulw mamy tapiokę
- 12 Misiowy tapczan
- 13 Splot nieszczęśliwych okoliczności
- 14 Gdzie uprawiamy jarzyny
- 16 Wiejskie parkany
- 18 Wiązanki kwiatów
- 20 Kiermaszowy kram

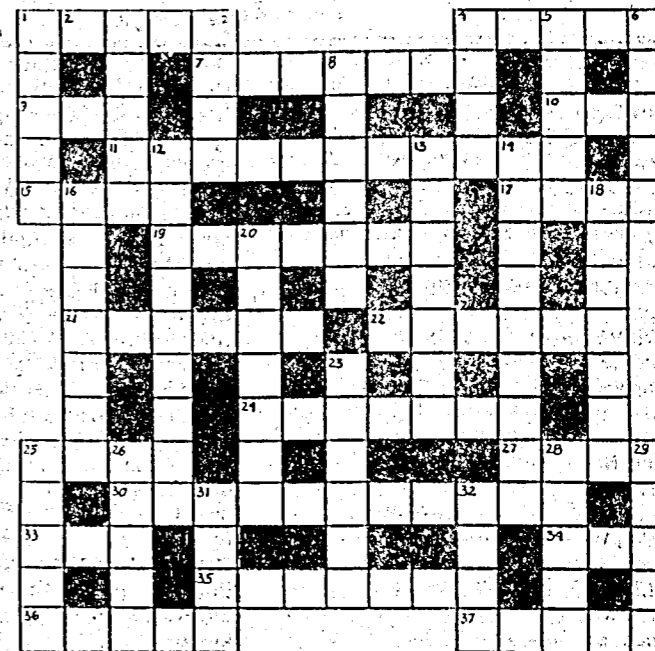
UWAGA CZŁONKOWIE I SYMPATYCY POLISH CANADIAN ACITON GROUP

ORGANIZACJI POPIERAJĄCEJ PRZEZ OSTATNIE DZIESIĘĆ LAT DZIAŁANIA NA RZECZ NIEPODLEGŁOŚCI I DEMOKRACJI W POLSCE!!!

ZBLIŻAMY SIĘ DO CELU. Warto się zastanowić nad przyszłością naszej organizacji i nowymi celami ewentualnej dalszej działalności.

Zbliżają się pierwsze wolne wybory do Sejmu i Senatu w Polsce. Czy możemy w nich pomóc? POROZMAWIAJMY!

Zebrań dawnych, obecnych członków i zainteresowanych - **24 lutego, niedziela, po Mszy św. za Ojczyznę, w kościele św. Teresy przy 10th Str. (Lakeshore Blvd. West) o godzinie 1:30.** Będzie czynna kawiarnia.

Rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru

POZIOMO: eksponat, ślad, Ateneum, szwadron, idea, donos, Reduta, kartusz, nomnat, swaty, pniak, Polonia, premier, plafon, walor, funt, Warszawa, uciecha, szum, latanina. PIONOWO: ekspres, Szwed, Norman, tandem, Leon, sensat, śmietanka, aneksja, okapi, ultimatum, obora, wirtuoz, kantata, pewnik, narwał, aparat, flaki, loch.

ZE ŚMIECHEM NIE MA ŻARTÓW

Nawet mrówki przestaną pracować, gdy dostaną skrzydła.

Karol Bunsch

Najpewniejszy sposób, aby być oszukany, to uważać się za sprytniejszego od innych.

La Rochefoucauld

W krytycznym położeniu trzeba się chwycić ryzykownych środków.

Seneka

Gdy nie potrafi się atakować myśli, atakuje się jej autora.

Paul Valery

Jeśli strach sam w sobie nie może być uważany za wiedzę, to nie ulega przecież wątpliwości, że jest techniką.

Albert Camus

Tak ustanowiła natura, że cokolwiek urosło na cudzym strachu, samo nie jest odeń wolne.

Seneka

POLAK NIE ZGINIĘ

**POLISH
CANADIAN
COMMUNITY
SERVICES**

1579 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A6
TEL. (416) 533-9471
Fax (416) 533-4074

...

W ramach programu "ZDROWIE POLSKIEJ SPOŁECZNOŚCI" Polish Canadian Community Services zaprasza, jak każdej soboty, do Howard School, 30 Marmaduke Park Ave., godz. 1:00 (skrzyżowanie Roncesvalles Av. i Howard) w dniu 23.02.1991.

Jak wykorzystać naturę do tego, by zachować zdrowie, młodość i energię.

Jak zdrowo odżywiać się?

Jakich środków naturalnych użyć do zapobiegania chorobom i ich leczeniu?

Na te i wszystkie inne pytania odpowie dr Lidia Dobosz, lekarz naturopata na spotkaniu nt. "LECZENIE METODAMI NATURALNYMI".

W dniu 16 lutego, o godz. 10:0 w tym samym miejscu dr Halina Sroczynska MD (P), ND poprowadzi spotkanie nt. DIETA, ZIOŁA i inne metody leczenia naturalnego. Wstęp wolny.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

Polish Canadian Community Services organizuje kolejne spotkanie z cyklu o charakterze informacyjnym. Tym razem zapraszamy na spotkanie nt. "ADAPTACJA DO ŻYCIA W KANADZIE" - Przystosowanie się do życia w nowym kraju. Podobieństwa i różnice mieszkańia w Kanadzie i w Polsce.

Spotkanie odbędzie się w sali parafialnej kościoła św. Kazimierza, 156 Roncesvalles Ave., 14 lutego, o godzinie 18:30.

Wszystkich serdecznie zapraszamy.

PODZIĘKOWANIE

28 stycznia 1991 r. Polskie Linie Lotnicze LOT otworzyły nowe połączenie lotnicze między Toronto a Warszawą. Na trasie tej kursować będzie teraz wysoce nowoczesny i wygodny Boeing 767.

Z okazji inauguracji tej nowej inicjatywy PEKAO Trading Company Ltd. zaprosiło grupę kanadyjskich i kanadyjsko-polskich polityków, biznesmenów oraz przedstawicieli prasy i środowisk polskich w Kanadzie do wzięcia udziału w pierwszym locie, zapewniając im tygodniowy pobyt w Warszawie, uświetniony interesującymi spotkaniami, konferencjami i konfrontacjami.

W grupie zaproszonych gości znalazła się Elżbieta Wolska - dyrektor Polish Canadian Community Services, która w imieniu własnym i prowadzonego przez siebie biura

pragnie tą drogą podziękować dyrekcji PEKAO za zaproszenie i wyróżnienie, o którym to zaproszeniu świadczy.

KOMUNIKATY

Rexdale Women's Centre wraz z Etobicoke Board of Education zapraszają na KURSY JEZYKA ANGIELSKIEGO w północnym i południowym Etobicoke. Informacji udziela Susana, Rexdale Women's Centre, tel. 745-0062.

Nowo otwarte klasy języka polskiego przy szkole św. Augustyna, okolica Jane/Steeles rozpoczęły swą działalność (9 lutego). Zapraszamy wszystkie polskie dzieci. Zapisy w sobotę, w szkole, od godz. 9 do 12. Adres: St. Augustine, 98 Shoreham Dr., Toronto, M3N 1S9 lub telefon 222-8282 wew. 2491, prosić panią Martek.

IMIGRACJA

Pytanie: Sponsorowałem przez Kongres mego kuzyna z rodziną. Już przeszli dawno "interview". Mają już wize - ale nie mogą przylecieć. Powiedziano im, że muszą czekać, bo nie ma pieniędzy, aby im dać pozyczkę na samolot. Tyle ludzi przyjechało bez problemu. Dlaczego ich wstrzymują?

Odpowiedź: Rząd kanadyjski ma pewną kwotę pieniędzy przeznaczoną na ten cel. Kwoty nie można przekroczyć. Są na to legalne przepisy ustalone przez parlament. Im szybciej ludzie spłacają swoje pożyczki, tym szybciej inni czekający mogą pożyczkę uzyskać. Kongres ma setki próśb od rządu, aby osoby przez Kongres sponsorowane zaczęły spłacać pożyczki. Będą wtedy pieniądze dla naszych rodaków czekających na przyjazd. Jeśli Panu zależy, żeby kuzyn od razu przyjechał, może Pan mu wysłać opłacony bilet.

Pytanie: Złożyłem podanie o stały pobyt przez Buffalo. Dostałem teraz list, że mogę mieć "interview"

dopiero za 19 miesięcy. Czy mogę wrócić do Polski i tam czekać na "interview"?

Odpowiedź: Nie. Program "Self-Exiled" (zamknięty 31.08.90), ma warunek. Program ten był zorganizowany w czasach kiedy jeszcze był komunizm w Polsce. Osoby zarejestrowane pod tym programem twierdziły, że nie chcą lub nie mogą wrócić do swojego kraju. Powrót do Polski automatycznie wykreśla daną osobę z tego programu. W ogóle w dzisiejszych czasach cały program jest pod znakiem zapytania. Cel programu już nie istnieje, bo w Polsce jest demokracja. To nie znaczy, że w Polsce jest dobrze (ekonomicznie). Ciągłe nie wiadomo jak długo biura imigracyjne będą tolerować przedłużanie wiz "turystycznych" w Kanadzie dla osób starających się o stały pobyt przez jakiś konsulat w USA. Komu nie zostanie przedłużona wiza, niech się zgłosi do Kongresu.

**HANIA SOKOLSKA
766-4779**

ZDROWIE

ANTYBIOTYKI I BAKTERIE

Część 2

W pierwszej części przedstawiłam podstawowe własności i specyfikę działania antybiotyków. Jest ogromnie ważne, aby antybiotyków nie nadużywać. Zbyt częste lub nieprawidłowe ich stosowanie zwiększa podatność organizmu na infekcje bakteryjne. Prowadzi również do uodpornienia bakterii chorobowych na działanie antybiotyków. Co w rezultacie może postawić chorego w sytuacji braku skutecznego leku. Są jednak sytuacje, że nie można uniknąć leczenia antybiotykowego. Ważne jest wtedy przestrzeganie pewnych zasad, które pozwolą zminimalizować niekorzystne skutki uboczne tych leków.

Co każdy powinien wiedzieć o leczeniu antybiotykami?

Zaleconego przez lekarza leczenia antybiotykem należy dokładnie przestrzegać. Z reguły poprawa zdrowia następuje wkrótce po zastosowaniu antybiotyku, niemniej pozostały antybiotyk należy użyć do końca. Jest to niezwykle ważne, ponieważ bakterie chorobowe mogą nie być zniszczone przez mniejszą dawkę antybiotyku, a jedynie osłabione. Mogą więc one ponownie zaatakować organizm stając się jednocześnie bakteriami uodpornionymi na stosowanie danego leku. Nie należy również pozostawiać części antybiotyku na inne "okazje" dla użytku innych domowników.

Czasami przerwanie leczenia antybiotykowego może być konieczne w przypadku kiedy zaobserwuje się wyraźne objawy uczuleniowe. Koniecznie należy wtedy zawiadomić lekarza. Jeśli ma się nowego lekarza należy poinformować go o uczuleniu na dany antybiotyk, jeśli tak było w przeszłości. Wtedy inny rodzaj leku może być zastosowany.

Jak już pisałam w poprzednim odcinku ZDROWIA, antybiotyki zakłócają drastycznie stan niezbędnej dla zdrowia flory bakteryjnej. Dlatego w okresie brania antybiotyku i jakiś czas potem wskazane jest spożywanie jogurtu rozcieńczonego niewielką ilością wody. Jogurt zawiera naturalną kulturę bakteryjną, która pomaga przywrócić prawidłową równowagę bakteryjną w organizmie. Można również przyjmować po dwie kapsułki raz dziennie zawierające kulturę bakterii jogurtu (*Lactobacillus acidophilus*). W tym samym czasie należy unikać słodkich pokarmów, mleka, a także ciężko strawnych potraw. Dla wzmocnienia funkcji odpornościowych organizmu zaleca się zażywanie multiwitamin (1 tabletkę raz dziennie). Szczególnie istotne są witaminy C, E i grupy B.

Po zakończeniu leczenia antybiotykami jesteśmy osłabieni i podatni

na powtórne zachorowanie. Warto więc jak najszybciej przywrócić nasz organizm do dobrej kondycji. W tym celu musimy zwrócić uwagę na odżywianie bogate w witaminy i minerały oraz istotne kwasy tłuszczowe takie jak Omega 3 i 6. Stopniowo wprowadzić regularne ćwiczenia. Trzy razy na tydzień po 20 minut spacerów, pływania czy innego ulubionego, ale i nie forsującego sportu. Trzeba również unikać papierosów i alkoholu.

W kolejnym odcinku przedstawię alternatywne antybiotyki naturalne, które, o ile zastosowane w odpowiednim stadium choroby, leczą skutecznie nie powodując efektów ubocznych.

**DR. LIDIA DOBOSZ
TEL. 534-0050**

Poszukuje partnerów do nawiązania współpracy. Firma nasza podejmuje się pośrednictwa handlowego na rynki krajów skandynawskich. Szczególnie zainteresowani jesteśmy działalnością w zakresie artykułów gospodarstwa domowego, artykułów wyposażenia dla gastronomii oraz wyposażenia wnętrz. Rozpatrzmy wszelkie propozycje.

Prosimy o kontakt:
**SWEDEN, tel. (0) 40-79908, (0) 40-81636
fax (0) 40-81636**
Adres: SWEDPOL BOX 18176 S-20032 MALMO

Wszystkie naprawy samochodowe

Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29,95
Hamulce tylne - \$59,95
Hamulce przednie - \$84,95
Trumiki od \$40,05
(Installed, Lifetime Guaranty)

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwkorozyjna
- Większość napraw w 30 minut

Bezpłatna Inspekcja

251-2203, po polsku 274-8229

Thruway Muffler & Brakes Centre

3090 Lakeshore Blvd. W. Toronto

Druga lokalizacja w SCARBOROUGH - TEL. 297-4800

Islington

CHRYSLER PLYMOUTH

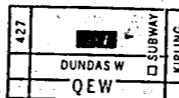
5476 Dundas Str. West, Islington, Ont. M9B 1B6

TEL. biuro: 239-3541, dom: 429-5494

ADAM MEDYNA

Sales & Leasing Consultant

Sprzedaz i leasing samochodów nowych i używanych
Golf, Dodge - Plymouth, samochody osobowe, vany, pick-ups

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

Inż. **ANDRZEJ BOGUCKI**

ANDRZEJ KOZIARSKI

Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców (przód lub tył) + części **\$49.99**

Wymiana oleju + filtra (do 5 litrów oleju) **\$24.99**

w tym tygodniu **POLECAMY:** miłą, fachową i szybką obsługę

1541 - A The Queensway,
Toronto, Ontario M8Z 1T8

252-0226

Najlepiej zadzwoń o silnik - używając

KAPITALNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem

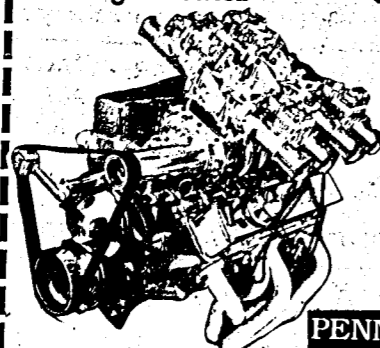
objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowych i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazjna sprzedaż części zamiennych do silników

PENNZOIL ZABEZPIECZY TWÓJ MOTOR

537-2529

483 DUPONT STREET (przy Bathurst)

537-5857

SOUTH ETOBICOKE COMMUNITY LEGAL SERVICES

udziela porad prawnych po polsku, wyłącznie w czwartki od godz. 14:00 do 16:00 dla osób mogących wykazać się niskimi dochodami

- sprawy emigracyjne • problemy z właścicielami domów • sprawy związane z zasiłkiem dla bezrobotnych • zasiłek społeczny i rodzinny • emerytura

Usługi przysługują jedynie mieszkańcom Południowego Etobicoke

TEL. 252-7218

2970 Lakeshore Blvd. W. # 303 (Blisko Islington)

U W A G A

Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO) CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej strony budynku)

Tel. 762-9523

otwarta

codziennie od 10:00 po poł. i od 7:30 - 9:00 wiecz., we wtorki tylko od 10:00 - 2:30 po poł., soboty od 10:30-12:30 po poł.

PLANUJ NA PRZYSZŁOŚĆ

i

OSZCZĘDŹ NA "INCOME TAX"

WPLAĆ TERAZ

NA

REJESTROWANY

FUNDUSZ EMERYTALNY

RRSP 10 1/2% ROCZNIE

UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

- naprawy powypadkowe • prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją
- Bezpłatne kosztorysy napraw • rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi
- Holowanie • samochody zastępcze
- Kompletnie malowanie TYLKO \$ 600

Południowe Etobicoke, 81 Shorncliffe Rd.,
TEL. (416) 239-7377

465 PHILLIP STREET
WATERLOO, ONTARIO
N2L 6C7

REALTY LTD. REALTOR

MARIOLA BRODA

- oferuje usługi w okręgu Kitchener, Waterloo
 - KUPNO-SPRZEDAŻ • WYCENA NIERUCHOMOŚCI
 - POMOC W FINANSOWANIU
- Dom. (519) 725-1821 Biuro (519) 746-8086

BIURO PODRÓŻY

AUTORYZOWANY DEALER

SAVE-O-WAY

OVERSEAS SERVICES

A division of 547319 Ontario Ltd.

WORLD WIDE TRAVEL

331 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. Canada M6R 2M8
TEL. (416) 532-3042, 532-3794 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)
720 Burnhamthorpe Rd. W., Unit 17, Mississauga, Ont., Canada L5C 2R9
TEL. (416) 896-2832, Fax 273-5993 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)

Każdy klient kupujący bilet lotniczy o wartości powyżej \$500 może wysłać bezpłatnie paczkę morską o wadze do 10 kg do Polski lub innego kraju na świecie!

Już z górą 9 lat firma Save-O-Way wysyła co tydzień regularnie kontenery z paczkami do Polski.

- BILETY LOTNICZE DO POLSKI I INNYCH KRAJÓW • PRZELOTY CZARTEROWE DO POLSKI SAMOLOTAMI LOT • ZAPROSZENIA I NAJTAŃSZE UBEZPIECZENIA DLA OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH KANADĘ
- WYSYLKA SAMOCHODÓW • SŁONECZNE WAKACJE W CIEPŁYCH KRAJACH

PACZKI DO POLSKI LISTA TERENOWYCH PRZEDSTAWICIELI SAVE-O-WAY

Kitchener, Ont. Kazan Overseas Parcels 83 Shanley St. Tel. 743-7653	Woodstock, Ont. Holy Cross Church 169 Ingersoll Rd. Tel. 539-1050	Delhi, Ont. Aleksander Rożek R.R. 1, Delhi Tel. 582-1058	Brantford, Ont. Polonaise Deli 24 Dalhousie St. Tel. 753-7550	Sault Ste Marie, Ont. Edward Glowik 324 Whitney Ave. Tel. (705) 253-7240
DANA PARCEL 55 Thornhill Dr. Guelph, Ont. N1H 8C7 Tel. 836-4672	Oshawa, Ont. Barbara Rzeźniczek 869 Capri Court Tel. 435-0600	Hamilton, Ont. Save O Way 747 Barton St. E. Tel. 545-6788	Thunder Bay, Ont. Frank Customs 519 Simson St. Tel. 622-3885	St. Catharines, Ont. St. Joseph's Bakery 53 Facer St. Tel. 937-4411

Mississauga, Ont. L4Y 4H4
POLMAR TRAVEL INC.
3615 Dixie Rd., Unit 11
Arkadiusz Grabara
Tel. (416) 238-6683
Fax 238-6763

GRAND FLOORS

Solidne układanie, cyklinowanie, lakierowanie (Stain) podłóg drewnianych po niskich cenach. NAJLEPSZA JAKOŚĆ, darmowa wycena.

GRZEGORZ - BARRIE (705) 721-6852

ZESPÓŁ BIOENERGO-TERAPEUTÓW

oferuje bioenergetyczną diagnozę i pomoc w zakłóceniach układu krążenia i przewodów pokarmowego, migrenach, nerwobólach, reumatyzmie i niedomaganiach kręgosłupa, chorobach lokomocji, usuwa drętwienie i niedowład kończyn, etc.

TEL. 234-9692

MANICURE, PEDICURE, MAKE UP ARTYSTYCZNY w Twoim lub moim domu TEL. 766-3664

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wykładziny, kafelki, wykańczanie piwnic BEZPŁATNA WYCENA 249-5212 lub 742-1302

PROFESJONALNE PRZYGOTOWANIE RESUME, OFICJALNYCH URZĘDOWYCH PISM, WYPELNIANIE WSZELKIEGO RODZAJU PODAŃ I APLIKACJI (np. na pobyt stały) PO BARDZO PRZYSTĘPNYCH CENACH. TEL.: 251-1800 codziennie po godz. 19:30, w soboty od godz. 10:00-16:00 lub proszę zostawić wiadomość na maszynie

WRÓŻENIE Z KART 925-5990

JERZY SZEPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Halina Baranowska MA, A.I.C. Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe The Prudential Assurance Co. Ltd. Suite 625, 21 Four Seasons Place ETOBICOKE ONT. M9B 6J8 TEL. 740-7463

MUTUAL FUNDS

Mutual of Omaha Insurance Company na życie • biznesu UBEZPIECZENIA dla odwiedzających w razie choroby lub wypadku plany finansowe zabezpieczające dzieci plany emerytalne RRSP

Jerzy Majewski, M.Sc. Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO Planowanie finansowe i ubezpieczenia • LIFE INSURANCE - na życie • DISABILITY - chorobowe • MORTGAGE - hipoteczne • GROUP, BUSINESS - handlowe • RRSP, ANNUITY - emerytalne • VISITORS - dla odwiedzających Po bliższe informacje proszę dzwonić Biuro: 226-6525 Dom: 858-0129

Andrzej Krysiak

WYCIECZKI ZAPROSZENIA WIZY

WYMIANA PASZPORTÓW UBEZPIECZENIA SZPITALNE DLA ODWIEDZAJĄCYCH - 100 dni TYLKO \$ 135.00 BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL 185 Roncesvalles Ave. TEL.: 588 - 0039

AUTHORIZED DEALER

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. TEL.: 531 - 4647 FAX: 531 - 2396

INSURANCE NA: DOMY SAMOCHODY KOMERCYJNE SKLEPY

PROFESSIONAL RESUME WRITING Piszę resume i cover letter. Przygotowuję do interwiew. EWA DUBISKA TEL. 925-8128

Dr. JOLANTA JASTRZEBSKA LEKARZ OGÓLNY • Choroby skóry • Choroby dzieci Przyjmuje w poniedziałki i czwartki w g. 10 - 18, wtorki, środy, piątki w g. 10 - 20, w soboty w g. 9 - 13 (Pierwsza i trzecia sobota miesiąca gabinet nieczynny) TEL. 588-7878 2333 Dundas St. W. 404

KLUB TOWARZYSKI POZNAJMY SIĘ Poland • Canada • USA • Australia PRAGNIESZ NOWEJ ZNAJOMOŚCI, PRZYJAZNI... MIŁOŚCI? Przyślij zaadresowaną do siebie kopertę ze znaczkiem, a dyskretnie otrzymasz bezpłatne informacje, które mogą zmienić Twoje życie. 1540 Bloor St. W., Suite 100(C) Toronto, Ont. M6P 1W7

ARNOLD PENK

GOLD MASTER SALESMAN

SALES & LEASING FINANSOWANIE NA WSZYSTKIE MODELE SAMOCHODÓW!

- ARNOLD PENK jest przedstawicielem firmy sprzedającej samochody produkcji GENERAL MOTORS znajdującej się w tym samym miejscu od 1932 roku.
- Szeroki wybór nowych i używanych samochodów.
 - Nowe samochody roczniki 1990/1991 posiadają gwarancję na wszystko przez 3 lata lub na 80 tys. km jak również bezpłatną gwarancję antykorozyjną na 6 lat lub 160.000 km.
 - Bezpłatna klimatyzacja na niektóre modele.
 - Na używane samochody można nabyć roczną lub dwuletnią gwarancję.

ARNOLD PENK specjalizuje się w sprzedaży i finansowaniu samochodów już od 20 lat. Jest jednym z najlepszych w Kanadzie w swej dziedzinie. Zwracając się do PENKA możesz liczyć na pomoc w znalezieniu najlepszego samochodu dla siebie i swojej rodziny. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki kupna i finansowania samochodu: załatwiająca na miejscu sprzedaż, pożyczkę i pomoc w znalezieniu taniego ubezpieczenia. Osobista opieka pana PENKA przez cały okres posiadania samochodu. ARNOLD PENK został odznaczony przez G.M. jako GOLD SALESMAN. A także jest znany jako społecznik. Czy jeszcze ktoś może tyle zaoferować? Pamiętaj! Zakup samochodu jest poważną transakcją, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. Doświadczenie, wiedza i uczciwość jest podstawą biznesu ARNOLDA PENKA.

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 770-6595, podając nazwisko i numer telefonu. 832 Bay St., Toronto Ont. (przy College St.)

Zbigniew Obrębski Artysta- fotograf. Współpracownik ECHA Wykonuje na zamówienie zdjęcia portretowe oraz ślubne tel (416) 694-3792

LOTUS 1-2-3 oraz Word Perfect niezbędne w pracy biurowej programy komputerowe POZNASZ na KURSACH PROWADZONYCH PO POLSKU Adres: Arkadia Training Centre 1600 Bloor St. West TEL. 533-8011

LOGO PROJEKT ZNAKU FIRMOWEGO (Graficzna kombinacja liter)

PIECZATKA (4 linijki) \$499 + GST PST

NAPIS NA SAMOCHÓD (40 samoprzyl. winyl. 4" liter-dowolny kolor)

5000 ulotek kolorowa farba biały papier

500 wizytówek (Logo, kolorowa farba)

500 kopert (z nadrukiem i logo, kolorowa farba)

500 papierów listowych (z nadrukiem i logo, kolorowa farba)

100 rachunków bezkalkulacyjnych, 2 częściowych

100 formularzy do wycen bezkalkulacyjnych, 2 częściowych

200 nalepek adresowych

Business Starter Special

761 9659

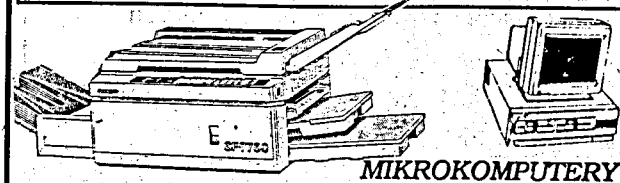
Master Printing Inc., 2965 dundas St. W. Fax 761 9933 8AM-6PM M-F

WRÓŻENIE Z KART TAROT drogą korespondencyjną. Prześlij \$24.00 Money Order i wyraźnie napisz kilka pytań, swój wiek i pleć do: AN'S TAROT READINGS (g) P.O. BOX 1323 NORTH BAY, ONT. P1B 8K5 161-169

TIPS Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (całą dobę)
FAX 890-6092

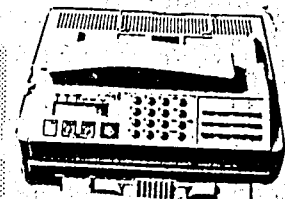
Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do Waszych potrzeb biurowy sprzęt elektroniczny klasy światowej

MIKROKOMPUTERY

KOPIARKI

- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

FAXY

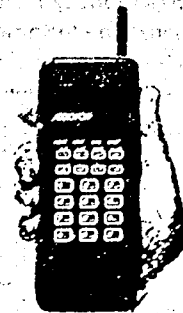
SHARP

TIPS Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (całą dobę)
FAX 890-6092

Oferujemy pełny wybór telefonów przenośnych i samochodowych najlepszych światowych firm!

- 5-letnia gwarancja na wybrane modele
- gwarantowane najlepsze ceny i serwis
- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe (Trade in)
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI!

CANTEL APPROVED AGENT

WRÓŻENIE Z KART

Masz problem?
Nie wiesz jak go rozwiązać?
Może pomoże Ci wróżba z kart.
TEL. 925-5990

2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

Lech Prusiński
NAJSTARSZE
POLONIJNE
BIURO POMOCY
IMIGRACYJNEJ

W związku ze zmianami kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie — niezależnie od ich obecnego statusu — że nasze biuro udziela bezpłatnie porad w wtorki w godzinach 12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

ADWOKACI

MALICKI and MALICKI
Marek S. Malicki

Adwokat
3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279 - 6250

Załatwia sprawy:
- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy matrymonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki

... przychodzi z pomocą każdemu, kto ma problemy z prawem karnym
Auto - 580-6445

adwokat
KRZYSZTOF PREOBRAŻENSKI
dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:
99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

FIRMA ADWOKACKA
MICHAEL CZUMA ASSOCIATES

Oferuje doświadczenie i efektywną pomoc w sprawach **KARNYCH**

- Prowadzenia samochodu w stanie nietrzeźwym (impaired driving)
- Napaści (assaults) • Kradzież (theft)
- oraz we wszelkich sprawach podlegających kodeksowi karnemu, włączając sprawy sądowe i apelacje na wszystkich szczeblach sądownictwa

Mec. Michał Czuma, L.L.B.
599 - 5799

481 University Ave., Suite 502
Toronto, Ontario M5G 2E9

UWAGA POLSCY IMIGRANCY!

OSOBY ZAINTERESOWANE NAUKĄ JĘZYKA ANGIELSKIEGO, KTÓRE NIE MOGĄ KORZYSTAĆ Z OBECNIE ISTNIEJĄCYCH KURSÓW

Ośrodek Pomocy Polakom Imigrantom w kooperacji z Ministerstwem Imigracji i wydziałami Oświaty organizuje dodatkowe kursy języka angielskiego (English as a second Language) z opieką nad dziećmi poniżej lat 5. Utworzone też będą osobne klasy dla osób starszych z programem dostosowanym do ich potrzeb. Lokalizacje i godziny będą podane po zarejestrowaniu się telefonicznie lub osobiście w Ośrodku, 206 Beverley Str., Toronto, tel. 979-2017, 979-8756 w godz. 10:00 - 4:00 od pon. do czwartku. Możliwość subsydiowania kosztów przejazdu.

J.GASZYŃSKA, dyrektor

DR. M.J. CELIŃSKI

Registered Psychologist

Usługi w języku polskim.

Badania powypadkowe dla sądu (urazy głowy, zaburzenia emocjonalne, psychoterapia rodzinna i indywidualna, bóle głowy i zaburzenia psychosomatyczne, terapia relaksująca i hipnoza (fobie, leczenie odwykowe palaczy i osób z nadwagą)
Badania inteligencji dzieci i dorosłych

TEL. 226-6397

344 Sheppard Ave. East. Willowdale, Ont. M2N 3B4

METRO TORONTO

Sprzedaz - kupno - wynajem domów, interesów i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w załatwianiu formalności prawnych i finansowych

Kamil KOWALCZYK

TEL. biuro: 536-5000, dom: 247-2658

- Cawthra Rd./Queensway - 4-sypialniowy, bardzo duży "semi backsplit", \$30 tys. wpłaty.
- Mississauga - 3-sypialniowy "free hold townhouse", zredukowana cena do \$199,000.
- Hamburger Restaurant - znakomity punkt biznesowy, cena tylko \$119,000.
- Dixie Rd./Rathburn - 5-letni, wolno stojący dom z 3-syp. apart. Tylko \$255,000.
- Roncesvalles Ave. - "POWER OF SALE" 3 apart. dom do kapitalnego remontu, niska wpłata.
- Eglinton/Scarlett Rd. - 3-sypialniowe Condominium, wymagane \$20 tys. wpłaty.

ZAOPIEKUJE się dzieckiem powyżej 2 lat u siebie w domu. Okolice Royal York i Evans. TEL. 255-4219

MEZCZYZNA pilnie poszukuje pracy. TEL. 920-5085 lub 238-0654

POSZUKUJE pracy. TEL. 238-4028

Elżbieta

CZY chcesz mieć satysfakcję ze swojej pracy i być niezależny finansowo. Jeżeli tak, mam dla Ciebie propozycję podjęcia pracy w marketingu. TEL. (416) 508-0812

WYKORZYSTAJ swoją szansę na niezależność materialną pracując dla siebie w domu. Catalog Shopping, bez sprzedaży oraz inwestycji, angielski niewymagany. TEL. 796-0699 Krzysztof

JEŻELI lubisz handel w podróży - zadzwon. TEL. 615-9949 Andy

POSZUKUJE ludzi chcących zarobić, język angielski przydatny, ale niekonieczny, zapewniam bezpłatne przeszkolenie. TEL. 890-9984 Krzysztof

PRACA chałupnicza, doświadczenie niepotrzebne, nie ma znaczenia, gdzie mieszkać. Po informacji wyślij zaadresowaną kopertę ze znaczkiem na adres: Lesdar Marketing, P.O.Box 47530, Centre Mall, Hamilton, Ont. L8H 7B7

POTRZEBNA opiekunka do 5-letniej dziewczynki na pół etatu (godz. popoł.) w okolicy stacji Finch. TEL. 229-0837

POTRZEBNA pani w starszym wieku zamieszkanem od 15 lutego do dziecka, pracy domowej i gotowania. Polska rodzina. TEL. 769-9630 po godz. 18.

OPIEKUNKA do dziecka - odprowadzanie do przedszkola, ugotowanie obiadu, lekkie prace domowe, z zamieszkanem na miejscu. TEL. 567-4511 po godz. 19.

MIESZKANIE do wynajęcia, pokój z kuchnią, Bathurst-Sheppard, \$250 - dla samotnego mężczyzny, aktualnie od 1 lutego. TEL. 633-5237

UMEBLOWANY pokój do wynajęcia w bardzo ładnym kondominium. Mississauga, Hurontario i Dundas. TEL. 270-0576

POKÓJ z kuchnią i łazienką do wynajęcia, okolice Dundas W. i Bloor. TEL. 536-6680

MEZCZYZNA do wspólnego apartamentu, Lawrence i Bathurst. TEL. 231-5404

NOWY, 2-sypialniowy apartament do spółki z mężczyzną od zaraz, tanio. TEL. 289-7029

\$ KORPORACJE **\$ PROFESJONALIŚCI** **\$ OSOBY INDYWIDUALNE**

26 GLENADEN AVE. EAST, TORONTO, ONT. M8Y 2L3
\$ Skorzystaj z wypróbowanych wieloletnich strategii odpisów podatkowych
\$ Zaoszczędź setki dolarów dzięki naszym mało znanym technikom planowania podatkowego
\$ Nie trać czasu na zapoznanie się z przewodnikiem Urzędu Podatkowego, który nie ujmuje wielu dozwolonych odpisów
Zdaj się na fachowe i dyskretne usługi firmy Piotra Chwalisz.

CHWALISZ TAX & BUSINESS CONSULTING INC.

\$ Stosujemy przepisy prawa podatkowego na korzyść Klienta!
\$ NIE ZWLEKAJ - ZADZWOŃ DZISIAJ!
TEL. (416) 233 - 2804 FAX: (416) 233 - 3583

\$ PROWADZENIE KSIĄG **\$ PRZYGOTOWYWANIE SPRAWOZDAŃ**

INCOME TAX CONSULTANT
Członek Kanadyjskiej Federacji Konsultantów Podatkowych
CZESŁAW KĘPA

1768 Pagehurst Ave.
Mississauga, Ont.
TEL. 238-0447

	Burnhamthorpe Rd.E.	
Dixie Rd.	Havenwood Dr.	Pagehurst Ave.
	Fielgate Dr.	1768

Prowadzi jedną z najdłuższych istniejących w Ontario i najsprawniej działających polskich firm konsultacji podatkowych. Dokonujemy usług w zakresie: sporządzania zeznań podatkowych i księgowości, odwołań do Ministerstwa Finansów, listów i sprawozdań finansowych, otwierania, kupowania i sprzedaży biznesów, całoroczne konsultacje z prawa podatkowego.

BLOOR NATUROPATHIC CLINIC

Leczenie środkami naturalnymi:
zioła, akupunktura, homeopatia, hydroterapia, komputerowa analiza diety
Lidia Dobosz, M.D.(P), N.D.
Halina Sroczyńska, M.D.(P), N.D.

1595 Bloor St.W.,
Toronto, Ontario M6P 1A6
TEL. 534-0050

DR. TERESA MIRECKA
DERMATOLOG Z POLSKI

Uprzejmie informuje o otwarciu gabinetu kosmetyki leczniczej i elektrolizy w Mississauga
2155 Cawthra Rd. (pomiędzy Queensway i Q.E.W.)
TEL. 949-8461

DESKTOP PUBLISHING

Specjalista/Konsultant projektuje i wykonuje przy zastosowaniu wysokiej klasy technologii laserowej:
■ ULOTKI REKLAMOWE ■ GAZETY ■ RAPORTY
■ ZESTAWY PROMOCYJNE ■ BROSZURY ■ FORMY
■ KATALOGI ■ Publikacje z LOTUS i Dbase
Udziela porad w zakresie elektronicznych publikacji
Andrew Janikowski TEL. (416) 455-2088
FAX

KINGSWAY MEAT PRODUCTS & DELICATESSEN LTD.
Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej produkcji, wyrobionych przez wysoko wykwalifikowanych polskich rzeźników według tradycyjnych polskich receptur

CENY KONKURENCYJNE

Wszystko na temat emigracji do Kanady w książce **Janusza Zalewskiego**

JAK EMIGROWAĆ DO KANADY?

- wszystkie, uaktualnione sposoby pozostania w Kanadzie;
- rodzaje wiz i kategorie kandydatów;
- system punktowy i listy zawodów preferowanych;
- tymczasowe zezwolenie o pracę i naukę;
- jak zostać obywatelem Kanady

Stron 152, cena \$13.50 plus \$1.50 porto
Universal Publishing Company
P.O. BOX 1916, EDMONTON, ALBERTA T5J 2C3

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

HENRY A. RASTON

Biuro: 588-8950 Dom: 767-4022
1600 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A7

Złe sypiaś, masz bóle głowy,
może Twoje mieszkanie jest w strefie działania
tzw. żył wodnych?
USŁUGI RADIESTEZYJNE, ZABEZPIECZANIE MIESZKAN
PRZED SZKODLIWYM PROMIENIOWANIEM
TEL. 925-5990

Polska księgarnia
ARKADIA

oferuje książki, kasety do nauki angielskiego, czytelnice czasopism oraz wypożyczalnię polskich filmów video
• Prowadzimy sprzedaż wysyłkową •
1600 Bloor St.W.
Toronto, M6P 1A7
TEL. 533-8011

Ogłoszenia drobne
ciąg dalszy

WYKONAM tapetowanie, malowanie, mam doświadczenie kanadyjskie. Edward. TEL. 232-9501
167-169
STOLARZ z wieloletnim doświadczeniem posiadający SIN podejmie każdą pracę. TEL. 503-4477
167-169
WYKONAM drobne prace remontowo-budowlane, malarskie, tapetowanie i inne. Posiadam doświadczenie. Również w godzinach nocnych, wiązaniami ze sprzątaniami. TEL. 279-9844
167-169
SZUKAM mieszkania (pokoju) na weekendy w zamian za sprzątanie, pranie i prasowanie. Od 1 marca. TEL. 752-1785
167-169
MŁODE małżeństwo prosi o pomoc w znalezieniu taniego 2-sypialniowego apartamentu w zachodnim Toronto. TEL. 438-1089
167-169
MŁODE bezdzietne spokojne małżeństwo poszukuje 2-sypialniowego mieszkania, w północnym lub zachodnim Toronto. TEL. 949-0605
167-169
SZUKAM niedrogiego pokoju. Proszę Jolę. TEL. 532-4133
167-169
1-POKÓJ do wynajęcia, w Scarborough, dla 1 osoby lub pary. TEL. 289-7029
167-169
DO WYNAJĘCIA kawalerka w domu jednorodzinnym, z osobnym wejściem. TEL. 255-7554
167-169
POSZUKUJĘ dziewczyny do zamieszkania w apartamencie. Okolice Eglington Ave. E. i Markham Rd. Cena \$250 miesięcznie. TEL. 267-4677 po g. 21
167-169
1-, 2-, 3-sypialniowe mieszkania do wynajęcia w Mississauga, w godzinach 9-12, 18-20, sobota 13-17. TEL. 856-7714
167-169
DUŻY, samodzielny umeblowany pokój z oddzielną łazienką i wejściem do wynajęcia na Scarborough. Okolice Lawrence i Markham Rd. TEL. 438-0894
167-169
BASEMENT do wynajęcia w Mississauga. Cawthra i Dundas. \$470 miesięcznie. TEL. 896-3629
167-169
POKÓJ do wynajęcia w świetle odremontowanym "basemencie" z używalnością kuchni i łazienki. Okolice Jane i Bloor. TEL. 768-9879
167-169
Z ZAANGAŻOWANIEM zaopiekuję się ruchomością pozostawioną w kraju, głównie w Krakowie i okolicy. Bożena Pęczak, Kraków 30-408, ul. Odrzańska 9/103.
SPRZEDAM Forda Escord 85, w bardzo dobrym stanie, 73 tys. km przebiegu. \$2200. TEL. 439-5745
167-169
FORD Escord, 83 rok, ze wspomaganym układem kierowniczym i hamulcowego. \$2100. TEL. 542-3748
167-169
SPRZEDAM Hyundai Pony, przebieg 66 tys. km, kolor czerwony, w dobrym stanie. Cena \$2500. TEL. 602-0359
167-169
SPRZEDAM wózek dziecięcy i kasety z 42 grammi do Nintendo. TEL. 467-7670
167-169
SPRZEDAM 10-czeczko dziecięce i młodzieżowe z srufladami. Cena do ustalenia. TEL. 423-4236
167-169
W ZWIĄZKU z przeprowadzką sprzedam wszystkie artykuły domowe, meble oraz odzież damską, rozmiar 9 - niedrogo. Ottawa, 820-9722
167-169
SPRZEDAM b. tanio kanapę oraz fotel. Proszę dzwonić 630-2942
167-169
SPRZEDAM lub wynajmę dwa wózki do hot dogów z licencjami, miejscami do sprzedaży. Sprzedam też wana i przyczepę. TEL. (613) 737-0547
167-169
KUPIĘ podręcznik do angielskiego (Toefla) i maszynę do szycia. TEL. 242-8243 wieczorem
167-169
SPRZEDAM bilety lotnicze na trasie Toronto-Warszawa, ważne do 20 października 1991 roku. TEL. 232-1857
167-169
WAKACJE! Floryda-Orlando od 6 do 20 kwietnia. Dysponuję 2 wolnymi miejscami w nowym pięknie położonym rezerwie wypoczynkowym, obok Disneylandu. Cena \$40 dziennie od osoby + śniadanie. Anna. TEL. (613) 837-7744
167-169
JAK płacić mniej za ubezpieczenie samochodu? JAK legalnie ukryć rzeczywiste dochody? JAK uzyskać wszystkie karty kredytowe? JAK odkupić biznes bez gotówki? Odpowiedzi z "pierwszej ręki" na 95 najgorętszych tematów trapiących każdego Polaka na emigracji! TEL. (807) 577-3815 wieczorem
167-169
Korespondencyjny Klub Towarzystwa POZNAJMY SIĘ
Polska • Canada • USA • Australia
Szczegółowe oraz obszerny fotokatalog, dyskretnie otrzymasz przysyłając krótką informację o sobie oraz \$5 (cash) na korespondencję: 1540 Bloor St.W., Suite 100 (C), Toronto, Ont. M6P 1W7, Canada
167-169
PODEJMIĘ pracę w ciągu całego tygodnia, najchętniej sprzątanie. TEL. 539-0306
165-167
STOLARZ meblowy podejmie pracę. SIN. TEL. 604-0242
165-167
RATOWNIK wodny poszukuje pracy. TEL. 421-0628
165-167
MŁODY chłopak poszukuje pracy, najchętniej na noc. TEL. 271-4250
165-167
POLKA w średnim wieku zaopiekuję się dzieckiem w swoim domu. Okolice Truscott na Mississauga. Chętnie posprząta w godzinach popołudniowych bądź w weekend. Zaopiekuję się dzieckiem w nocy. TEL. 855-3887
165-167
MEŻCZYŻNA i kobieta poszukują pracy w jakimkolwiek zawodzie, pobyty stały, pozwolenie na pracę. TEL. 233-2791
165-167
PIEKARZ z kanadyjskim doświadczeniem poszukuje pracy. Mirek TEL. 760-0818
165-167
POSIADAM SIN, samochód i maszynę do cyklizowania. Oczekuję propozycji. TEL. 338-1881
165-167
JEDNA lub dwie młode kobiety podejmą jakąkolwiek pracę w Windsor lub okolicach. TEL. (519) 971-8229
165-167

PACZKI do POLSKI

- Można dowolnie zestawiać skład paczki.
- Dostawa bezpośrednio do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kilogramów.
- Ceny w dolarach kanadyjskich.
- Czas dostawy - około 14 dni od daty otrzymania zamówienia.

Nazwa towaru Jednostka Ilość C\$ Razem

Pomarańcze.....	1 kg	@ 2.90 =
Cytryny.....	1 kg	@ 2.90 =
Grejpfruty.....	1 kg	@ 2.90 =
Banany.....	1 kg	@ 3.40 =
Mandarynki *.....	1 kg	@ 3.40 =
Ananas.....	1 szt.	@ 2.90 =
Orzech kokosowy.....	1 szt.	@ 2.90 =
Kiwi.....	1 szt.	@ 0.80 =
Czekolada orzechowa	100 g	@ 1.30 =
Czekolada mleczna.....	100 g	@ 1.30 =
Czekolada gorzka.....	100 g	@ 1.30 =
Guma do zucia 20szt	125 g	@ 1.80 =
Chalwa.....	1 kg	@ 11.20 =
Miód -Dziki Kwiat.....	500 g	@ 2.40 =
Kawa ziarnista.....	250 g	@ 4.00 =
Kawa Nescafe.....	100 g	@ 4.40 =
Herbata sypka.....	250 g	@ 4.80 =
Herbata ekspresowa	100 szt.	@ 4.80 =
Czekolada w proszku	800 g	@ 6.40 =
Rodzynki.....	250 g	@ 1.60 =
Figi.....	200 g	@ 2.20 =
Migdały.....	200 g	@ 2.20 =
Wiórki kokosowe.....	200 g	@ 2.20 =
Pasta "Nutella"	450 g	@ 3.20 =
Kabanosy.....	1 kg	@ 12.00 =
Poledwica wedzona.....	1 kg	@ 14.00 =
Baleron.....	1 kg	@ 12.00 =
Szynka w puszcze.....	454 g	@ 4.80 =
Szynka mielona.....	340 g	@ 2.60 =
Dostawa do domu i ubezpieczenie		C\$ 5.50
Zalaczam: ... Czek ... Money Order Total C\$.....		

* Od 1 czerwca do 30 września mandarynek nie wysyłamy.
Nadawca :
Adres :

EuroPak International®
1547 Merivale Road, Merivale Depot, Box 5554
Ottawa, Ontario K2C 3M1 Tel.: (613) 722 2767

PANI w średnim wieku zaopiekuję się dziećmi w weekendy. Mississauga. TEL. 507-1827
166-168
MALARZ - 2 lata doświadczenia w Kanadzie, prawo jazdy szuka jakiegokolwiek pracy. TEL. 661-8838 Zbyszek
165-167
KOBIETA do prac domowych potrzebna od 7 rano na 2-3 godziny od poniedziałku do piątku. Mississauga, Dixie & Bloor. TEL. 625-5285 po godz. 18
165-167
ECHO

MŁODA dziewczyna potrzebna do pomocy w restauracji. Powinna znać rosyjski. Lunch time. Wilson/Bathurst. TEL. 398-2108

POTRZEBNA baby-sitter, Bathurst/Finch. TEL. 398-6917

FULL service gas station required gas bartender for full time. Must speak basic English. Dufferin/Wilson area. TEL. 638-4654

NOWY w Kanadzie najszyciej dotychczas rosnący multi-level marketing. Nie ma przymusu kupowania lub sprzedawania. Potrzebny 1 dzień pracy, by zarobić pierwsze pieniądze. Oparty na katalogach. TEL. (519) 743-4249

POTRZEBNI dystrybutorzy do najświetlejszej rozwijającej się branży. Świetny produkt, codzienny dopływ gotówki. Dovolny czas pracy, stały pobył, angielski, samochód wymagane. Jolanta. TEL. 748-7900 lub 251-3892

POTRZEBNI pracownicy na budowę. TEL. 532-7273

POTRZEBNI dystrybutorzy do sprzedaży balonów. TEL. 398-2572

MOŻLIWOŚĆ dodatkowego zarobku na part time dla przedsiębiorczych osób. Darek. TEL. (403) 468-0100

POSZUKUJĘ energicznych i chętnych z angielskim. Dystrybucja towarów w nowej, już dobrze prosperującej firmie. TEL. 274-8973 Ania

POTRZEBNY cyklizant do parkietów. TEL. 338-1881

UWAGA inżynierowie i technicy. Jeśli chcesz znaleźć pracę w swoim zawodzie powołanem do AUTOCAD. Nauka nawet w Twoim domu. Po informacji zadzwoń do St. Catherines 1-416-687-3595

POSZUKUJĘ wspólnika do nowego motelu, 3 km od Warszawy, trasa E8-Berlin-Warszawa. Może być współpraca lub nie. Bardzo intratny interes, dobra lokata, gwarancja na hipotecę. TEL. (613) 737-0547

MŁODY, silny, mówiący po angielsku, posiadający SIN poszukuje pracy wczorami i w weekendy. Marcin. TEL. 748-4827

STARSA nauczycielka z Polski, niepaląca, zajmie się dziećmi i domem. TEL. 253-0863

OCZEKUJĄCA na pobył stały poszukuje jakiegokolwiek pracy. Anna. TEL. 503-3014

MEZCZYZNA lat 28, elektryk, poszukuje pracy w zawodzie lub innej. Posiadam SIN, sławek. TEL. 272-0371

PANI lat 33, SIN, podstawowy angielski, podejmie jakiegokolwiek pracę w godz. wieczornych lub nocnych. Ma samochód, może podjąć się również rozwożenia w godz. popołudniowych lub nocnych. TEL. 252-8780

ASYSTENKA dentyściska, język angielski, doświadczenie w USA, podejmie pracę. TEL. 538-8577

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem powyżej 3 lat u siebie w domu. Bloor/Islington. TEL. 232-1857

STAŻ pracy 15 lat w Polsce, rok w Australii. Posiadam SIN. TEL. 368-5797

WSZYSTKIE DROBNE OGŁOSZENIA dotyczące pracy, mieszkań i sprzedaży są bezpłatne.

Przyjmujemy je do wtorku, do g. 5 po poł. Proszę dzwonić 747-6034 i zostawić dokładną treść ogłoszenia na maszynie, powtórzyć nr telefonu

MURARZ, tynkarz z długoletnim stażem i SIN poszukuje pracy. TEL. 256-9944

ELEKTRYK z doświadczeniem, SIN, samochód, podejmie pracę w zawodzie lub innej. Janusz. TEL. 949-9467

MEZCZYZNA po 40 poszukuje pracy ślusarsko spawalniczej lub każdą inną. TEL. 630-9217

POSZUKUJĘ pracy przy robieniu lub naprawie gitar elektrycznych lub rezonansowych wszystkich marek. Posiadam 4-letnie doświadczenie, SIN i pobył stały. TEL. 747-1345 Waterloo

TRZECH młodych niewyżitych poszukuje zajęcia od zaraz. TEL. 636-5541

TAKSÓWKARZ poszukuje pracy na full time. Prywatny samochód. TEL. 251-1609

KREŚLARKA-geodetka podejmie pracę. Niekoniecznie w zawodzie. TEL. 650-9889

GRAM na instrumentach klawiszowych, gitarze basowej, rytmicznej. Oczekuje propozycji. Janek. TEL. 681-2158

PRACOWNIA, uczciwa, lubiąca dzieci, niepaląca, w średnim wieku, podejmie każdą pracę. TEL. 251-0769

PANI w średnim wieku uczciwa, pracownia, lubiąca dzieci, niepaląca, podejmie każdą pracę. TEL. 255-3529

MŁODY, nie bojący się żadnej pracy, mechanik samochodowy z Polski, podejmie się każdej pracy. Najchętniej na budowie. TEL. 441-0381 Zbyszek

30-LETNI energiczny mężczyzna z podstawowym angielskim poszukuje pracy. Marek. TEL. 532-3082

RENOWACJE piwnic. Własny sprzęt i samochód. TEL. 421-0628 Józef

DWÓCH doświadczonych malarzy z samochodem i narzędziami szuka pracy. TEL. 788-9879 Włodek

DOŚWIADCZONY masażysta-terapeuta oferuje zabieg leczniczy w zakresie kręgosłupa, stanów pourazowych i pooperacyjnych dla dzieci i dorosłych. TEL. 814-8041, 249-9828

MŁODY wykładowca podlogilindeum lub wykładowca dywanowa, PCV. Rydzard. TEL. 789-4239

MŁODY, posiadający SIN, znający się na mechanice i pracach budowlanych, podejmie każdą pracę. TEL. 602-0359

POSZUKUJĘ pracy, mężczyzna, SIN, samochód, jez. angielski, niemiecki, rosyjski, podejmie pracę. Doświadczenie w pracy w magazynie, w banku (ma studia finansowe) lub być pomocnikiem superintendenta. Marek. TEL. 823-4442

POSZUKUJĘ pracy przy sprzątaniu. TEL. 323-0458

FRYZJERKA posiadająca SIN podejmie każdą pracę. TEL. 503-4477

MALARZ z doświadczeniem kanadyjskim maluje, tapetuje po niskich cenach. Steve. TEL. 256-7997

PANI w średnim wieku, solidna, pracownia, lubiąca dzieci, niepaląca, podejmie każdą pracę. TEL. 255-3529

PANI w średnim wieku, solidna, uczciwa, pracownia, niepaląca, lubiąca dzieci, podejmie każdą pracę. TEL. 255-3529

PANI w średnim wieku, solidna, uczciwa, pracownia, niepaląca, lubiąca dzieci, podejmie każdą pracę. TEL. 255-3529

PANI w średnim wieku, solidna, uczciwa, pracownia, niepaląca, lubiąca dzieci, podejmie każdą pracę. TEL. 255-3529

PANI w średnim wieku, solidna, uczciwa, pracownia, niepaląca, lubiąca dzieci, podejmie każdą pracę. TEL. 255-3529

OSOBA do marketingu potrzebna. Konieczna dobra znajomość angielskiego. Teresa. TEL. 455-2088

POSZUKUJĘ ludzi myślących o swojej przyszłości i ich dzieci, praca dla małżeństwa na dorobku, będących od niedawna w Kanadzie - w marketingu. Informacja Waldek. TEL. 650-5492

FIRMA remontowo-budowlana poszukuje pracowników i subkontraktorów. Wiadomość na maszynie. TEL. 455-4554

POTRZEBNA pomoc do biura księgowego, umiejętność szybkiego posługiwania się komputerem i angielskiego niezbędna. Kursy podatkowe i księgowania przydatne. TEL. 233-3563 od godz. 9-5

ELEKTRONIK do pomocy potrzebny. TEL. 764-6350

DOBRY i doświadczony rzemieślnik z Polski potrzebny na pełny etat. TEL. 238-3009 po godz. 21

SZEROKIE możliwości dla ludzi serio myślących o zabezpieczeniu finansowym i o swojej przyszłości. Informacje na ten temat otrzymasz po przysłaniu koperty z własnym adresem, nr telefonu i znacznikiem pocztowym. 1343 # 210 Harrisonst, Victoria, B.C. V8S 3R9

POSZUKUJĘ ludzi chcących zarobić, angielski przydatny, ale niekonieczny. Zapewniamy bezpłatne wykształcenie. TEL. 890-9984 Krzysztof

POTRZEBNI do udziału w grupie biznesowej. Dzienny dopływ gotówki, bez limitu. Cookies and Cakes. SIN, angielski, energia. Tylko poważne propozycje. TEL. (416) 962-0078 lub 748-7900 Romek

ŚWIETNY biznes full i part time z codziennym dopływem gotówki. Nieograniczone możliwości zarobku. TEL. (416) 962-8554 lub 748-7900

PRACA chałupnicza. Wyjść zwinną kopertę ze znacznikiem. Polbarn Publisher, 167 Church Str. E. # 401, Brampton, Ont. L6V 1H4.

NOWA w Kanadzie o zasługach międzynarodowym malarzy z konsultantem wysokiej jakości produktów dla zdrowia i urody. Oferuje trening oraz bardzo korzystne warunki pracy. TEL. 277-5395 codziennie od 9-15. Ewa

POTRZEBNA niania dla chłopca 3 1/2 lat, z zamieszkaniem na miejscu, Mississauga. TEL. 828-4672

POTRZEBNA opiekunka dla dziecka z zamieszkaniem na 5 dni w tygodniu. TEL. 633-0037

POTRZEBNIJEMY dochodząca panią do opieki nad 2 małymi dziećmi i lekkich prac domowych. 2-3 dni w tygodniu, Scarborough. Okolica St. Claire i Kingston Rd. TEL. 265-0764

POTRZEBNA opiekunka do czwórki dzieci w wieku 15, 13, 8 i 4 lata. Gotowanie, sprzątanie. Musi znać angielski. Broadview i Gerrard. TEL. 881-0668 wieczorem

POTRZEBNA niepaląca pani do opieki nad dziećmi i pracami domowymi. Okolica Bloor i Dixie. TEL. 825-8175

UCZCIWA, obowiązkowa pani w średnim wieku, z SIN, zaopiekuję się starszą osobą, dziećmi, sprzątanie, bez zamieszkania. Dobrze gotuję i wypiekam. TEL. 538-1747 Zofia

Inne ogłoszenia drobne znajdziesz Państwo na str. 45

JAK PŁACIĆ mniej za ubezpieczenie samochodu, jak legalnie ukryć rzeczywiste dochody, jak uzyskać karty kredytowe, jak odkupić biznes bez gotówki? Odpowiedź: (807) 577-3675

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, okolica Royal York i Evans. TEL. 633-2529

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, Dufferin i Eglinton. TEL. 789-4239

MŁODY elektryk, mający doświadczenie w różnych dziedzinach poszukuje pracy. TEL. 683-3563

PRACOWNIA mężczyzna podejmie pracę w Brampton. TEL. 452-8968

ELEKTRYK-elektronik, SIN, samochód, poszukuje pracy z zamieszkaniem lub innej. TEL. 438-2273 Włodek

INŻYNIER elektronik z dobrym angielskim poszukuje pracy. Może być part time. TEL. 629-8842 Artur

SZUKAM pracy na weekendy, posiadam SIN, auto, znam podstawowy angielski. TEL. 631-0368

POSZUKUJĘ jakiegokolwiek pracy. TEL. 736-4394 Karol

MŁODY mężczyzna poszukuje pracy. Posiadam SIN. TEL. 783-5928

MECHANIK precyzyjny z wieloletnią praktyką na szlifierkach, tokarkach i frezarkach oczekuje propozycji pracy. TEL. 629-2499

DOŚWIADCZONY instalator sidingu poszukuje pracy. Posiadam SIN i narzędzia. TEL. 747-1345

SPAWACZ elektryczny z kilkunastoletnią praktyką w wykonywaniu spoiw wysokoprężnych, zbiorników ciśnieniowych, konstrukcji nośnych, z umiejętności montażu, cięcia palnikiem, itp. podejmie pracę. TEL. 537-9103

MŁODA, doświadczona fryzjerka z dyplomem mistrzowskim wykona usługi u siebie w domu lub w domu klienta. Modne strzyżenie, trwałe ondulacje, pasemka. TEL. 277-5876

MŁODY, posiadający SIN i samochód, znający angielski, szuka pracy. TEL. 229-1510 Bogdan

DONUT SHOP w centrum Brampton pilnie poszukuje dwóch pań w celu zatrudnienia. Jedną na pełny etat na nocną zmianę od godz. 23-7 rano - 5 dni w tygodniu, drugą na part time 3 razy w tygodniu od 7 do 12. Proszę dzwonić przed południem 454-4220 prosić Rula lub George'a

DO WYNAJĘCIA mieszkanie w dużym bloku. Trzeba osobliście zobaczyć się z superintendentem. 2940 Jane St.

POSZUKUJĘ 1- bądź 2-sypialniowe mieszkanie, okolica Sunnybrook. TEL. 663-7998

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

DUŻY pokój z używalnością kuchni, telefonu. Itp. Jane St./Eglinton Ave. TEL. 243-9598

WYNAJME dwa pokoje (tanio). Lakeshore Blvd. TEL. 251-9782 po g. 21

DUŻY pokój do wynajęcia. Może być dla 2 osób. Mississauga, okolica Dundas i Hurontario. TEL. 238-5176

POKÓJ do wynajęcia w 2-sypialniowym apartamencie dla niepalącej dziewczyny. Bathurst/Steeles. Krok do TTC. TEL. 512-1172 wiecz.

POSZUKUJĘ współlokatora do wspólnego zamieszkania w apartamencie. TEL. 535-5715

UMEBLOWANY duży słoneczny pokój, osobne wejście, używalność kuchni, łazienki, balkonów. Dobra komunikacja, okolica Royal York/ Evans. TEL. 255-4219

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, Dufferin i Eglinton. TEL. 789-4239

MŁODY elektryk, mający doświadczenie w różnych dziedzinach poszukuje pracy. TEL. 683-3563

PRACOWNIA mężczyzna podejmie pracę w Brampton. TEL. 452-8968

ELEKTRYK-elektronik, SIN, samochód, poszukuje pracy z zamieszkaniem lub innej. TEL. 438-2273 Włodek

INŻYNIER elektronik z dobrym angielskim poszukuje pracy. Może być part time. TEL. 629-8842 Artur

SZUKAM pracy na weekendy, posiadam SIN, auto, znam podstawowy angielski. TEL. 631-0368

POSZUKUJĘ jakiegokolwiek pracy. TEL. 736-4394 Karol

MŁODY mężczyzna poszukuje pracy. Posiadam SIN. TEL. 783-5928

MECHANIK precyzyjny z wieloletnią praktyką na szlifierkach, tokarkach i frezarkach oczekuje propozycji pracy. TEL. 629-2499

DOŚWIADCZONY instalator sidingu poszukuje pracy. Posiadam SIN i narzędzia. TEL. 747-1345

SPAWACZ elektryczny z kilkunastoletnią praktyką w wykonywaniu spoiw wysokoprężnych, zbiorników ciśnieniowych, konstrukcji nośnych, z umiejętności montażu, cięcia palnikiem, itp. podejmie pracę. TEL. 537-9103

MŁODA, doświadczona fryzjerka z dyplomem mistrzowskim wykona usługi u siebie w domu lub w domu klienta. Modne strzyżenie, trwałe ondulacje, pasemka. TEL. 277-5876

MŁODY, posiadający SIN i samochód, znający angielski, szuka pracy. TEL. 229-1510 Bogdan

DONUT SHOP w centrum Brampton pilnie poszukuje dwóch pań w celu zatrudnienia. Jedną na pełny etat na nocną zmianę od godz. 23-7 rano - 5 dni w tygodniu, drugą na part time 3 razy w tygodniu od 7 do 12. Proszę dzwonić przed południem 454-4220 prosić Rula lub George'a

DO WYNAJĘCIA mieszkanie w dużym bloku. Trzeba osobliście zobaczyć się z superintendentem. 2940 Jane St.

POSZUKUJĘ 1- bądź 2-sypialniowe mieszkanie, okolica Sunnybrook. TEL. 663-7998

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

POKÓJ do wynajęcia z kuchnią i łazienką, w świeżo odnowionym basemencie. Okolica Jane i Bloor. TEL. 768-9879

DO WYNAJĘCIA umebłowany duży, słoneczny pokój, osobne wejście, używalność kuchni, łazienki i balkonu. Dobre dojazd, spokojna okolica Royal York i Evans. TEL. 255-4219

DO WYNAJĘCIA od 1 marca townhouse, Dixie-Tomken, 3-sypialniowy, półtoraz łazienki, 5 appliances. Cena \$950 miesięcznie. TEL. 891-0561

DO WYNAJĘCIA umebłowany pokój dla pana lub pani w nowym domu, cena przystępna, bardzo dobre warunki. Mississauga, okolica Square One. TEL. 890-7955

DO WYNAJĘCIA umebłowana nowa kawalerka w basemencie. Osobne wejście, kuchnia, łazienka. Od zaraz. Mississauga, blisko Square One. TEL. 896-9535

Z POWODU wyjazdu sprzedam samochód Hyundai Stellar, 86 rok, w dobrym stanie, pełny automat, radio, magnetofon, stereo, 70 tys. km przebiegu. Możliwość rat. Po godz. 17. TEL. 638-7109

SPRZEDAM komplet do chrztu dla dziewczynki w wieku 4-8 miesięcy. TEL. 736-7898

SPRZEDAM szarobiałe futro z norek. TEL. 736-7898

88 NISSAN, 4 drzwi, automatic, cena \$3650; 85 VOLKSWAGEN, klimatyzacja, 5 biegów, \$3750; 84 HONDA Accord z klimatyzacją, \$2750 i 85 TOYOTA Tercel - \$4400. TEL. 896-3408

SPRZEDAM samochód Ford Escort, 82, standard, przebieg 106 tys. km, \$1500 lub na najlepszą ofertę. TEL. 423-9794

1982 Mustang GT, 5 litrów pojemności, California Car. Skórzane siedzenia, nowe opony. Certyfikowany. Cena \$3200. TEL. 512-1172

SPRZEDAM Plymouth Station Wagon. Certyfikowany. TEL. 694-8398

OKAZJA! Komputer Comodor 128, kolorowy monitor, 2 stacje dysków 5 1/2, 3 1/2 cala, myszka, ponad 250 gier i innych programów, podręczniki i magazyny komputerowe. Cena \$650. TEL. 439-1363

SPRZEDAM aparat fotograficzny Zenith 12 XP, 8mena prod. radzieckiej, Lornetka H35, 7/49. TEL. 423-9794

DO SPRZEDANIA 2 kg puszka czarnej kawioru rosyjskiego. Cena do ustalenia. TEL. 423-9794

KUPIE domowy słownik angielsko-polski pod redakcją Stanisławskiego. TEL. 569-2135 Wojtek

SPRZEDAM delikatny w London z powodu wyjazdu. TEL. (519) 438-1399 wiecz., lub 438-3227

SPRZEDAM plac 900 m2, Warszawa-Włochy. Dzwonić wieczorem 251-0373

SPRZEDAM nowy, bardzo modny damski komplet skórzany. Wąska spódnica, zblusowana góra, z miękkiej bardzo dobrej jakości skóry. TEL. 695-0853 po 19, w soboty i niedziele do południa.

SPRZEDAM TV i sprzęt stereo o wysokich parametrach technicznych produkcji najlepszych firm. Tylko dla znawców. TEL. 762-9511

TRZECH młodych, dyskretnych pań lubiących życie intymne, poznać panie dobrze sytuowane w celu intymnego zadowolenia. TEL. 636-5541, 7-8 wiecz.

UDAJĄCY SIĘ do USA prozenci są o przewiezienie przesyłki do Chicago. Wynagrodzenie na miejscu. TEL. 542-8978 prosić Malgorzatę

WYNAJME lub sprzedam duży nowy dom w Polsce, w pobliżu Kozalinna, blisko morza, ogrzewanie gazowe, telefon w domu, 10 pokoiów, 4 łazienki, mogą zamieszkać 3 niezależne rodziny na każdej kondygnacji. TEL. 255-4219 Toronto

1983 Mercury Lynx, automatyczny, certyfikowany, \$2000.; 1984 Chevrolet Cavalier Station Wagon, w dobrym stanie, certyfikowany - \$2950. TEL. 266-7222

1986 Plymouth Alliance Station Wagon, 73 tys. km, automatic, podgrzewanie silnika i akumulatora, certyfikowany, kolor jasny. \$3890. TEL. 249-9828

FORD Tempo 1987, 82 tys. km, automatic, granatowy, certyfikowany, \$5000. TEL. 249-9828

84 Saab 900 turbo, 5-biegowy, skórzane siedzenia, klimatyzacja, cruise control, 4-drzwiowy, w bardzo dobrym stanie. Sprzedam z powodu wyjazdu. Cena okazjna. TEL. 282-8999

Z POWODU wyjazdu tanio sprzedam samochód Plymouth Horizon 1981. Jest sprawny. TEL. 742-9508

SPRZEDAM wieżę Sony najnowszy model, na gwarancji. TEL. 615-8948

SPRZEDAM bardzo tanio nowe, długie, atrakcyjne futro z norek, modny fason. TEL. 253-1890

SPRZEDAM kurtkę z futra, przystępna cena, London, Ont. (519) 455-5102

SPRZEDAM w doskonałej lokalizacji, prywatnie, 3-sypialniowe mieszkanie własnościowe condo, 7 piętro, centralne air condition, balkon, garaż, niska cena, niskie finansowanie. TEL. 247-8447

TOWNHOUSE do sprzedania prywatnie, Hurontario/Dundas, 4 sypialnie, wykończona piwnica, patio, garaż, przystosowany do wynajęcia. Cena \$155 tys. TEL. 897-0620, 949-6064

Dokończenie ze str. 29

Mody Polskiej albo Pewexu, za cenę jednej albo więcej miesięcznych pensji, pantofelki robione chyba na miarę, gdyż nigdzie takich nie widziałam. Oblędi! Oczywiście, wtedy również nie wiedziałam o egzystencji Bazaru Różyckiego, gdzie dosłownie w cały świat można się było zaopatrzyć. Jeśli się miało gust i parę groszy, to nawet moją królową można było z łatwością zdystansować. Może akurat to nie jest najlepszy przykład, bowiem od lat zajmuje biedusia poczytne miejsce na liście najgorzej ubranych kobiet na świecie.

Bal był naprawdę wspaniały. Co chwilę pokazywano mi jakąś osobistość i szeptano w ucho kto to, względnie co to. Kto był w tym pałacu, wie jakle przepiękne są tam sale. Nie sposób je opisać. W tę noc doszedł bardzo efektowny wystrój balowy, nie korzystano z zyrandoli, a wyłącznie ze świateł kinkietów, tak laskawych dla pań. Szczególnie im dalej w noc lub dalej w leciech. Grały na zmianę dwie naprawdę doskonale orkiestry. Choć, jak na taki splendor, zdziwiona byłam nieciekawym bufetem. Natomiast zaopatrzenie baru przyprawiało o oczopląs. Do tego baru grawitował już podpity Kobiela, który łapał każdego za rękę i błagał o parę groszy na kieliszek... mleka. Nad ranem leżał sobie pod oknem i "odpoczywał" po znojnjej nocy, troskliwie okryty przez litościwych przyjaciół górą szali, obrusów, etoli, papierowych serwetek i nawet parą długich rękawiczek ze złotej lamy. Niezapomniana noc! Szalona noc!

CDN
NINA GEYSZTOR-ZAWIRSKA

ARTEX INTERNATIONAL
PREZENTUJE

UŚMIECHNIJ SIĘ

HRABINO

PROGRAM ROZRYWKOWY

UDZIAŁ BIORA

ALINA JANOWSKA
GRAŻYNA ŚWITAŁA
JAREMA STĘPOWSKI
MIECZYŚLAW
CZECHOWICZ
EUGENIUSZ
MAJCHRZAK

Scenariusz i reżyseria:

ZENON WIKTORCZYK

PRODUCENT: ANDRZEJ KOŁACZYŃSKI

TORONTO

Sobota 2 marca 1991 - godz. 8.00 wiecz.
Niedziela 3 marca 1991 - godz. 8.00 wiecz.

St. Lawrence Centre For The Arts
- 27 Front Street E.

Bilety prosimy zamawiać telefonicznie (416) 366-7723
(tylko karty kredytowe) lub nabywać w kasie teatru codziennie
w godz. 10:00 - 20:00

GRIMSBY

Niedziela 3 marca 1991 - godz. 3.00 po poł.
Place Polonaise

Występ zorganizowany wspólnie z Zarządem Głównym ZPwK
Bilety do nabycia przy wejściu

LONDON

Poniedziałek 4 marca 1991 - godz. 8.00 wiecz.
Sala parafii Matki Boskiej Częstochowskiej, 419 Hill St.
Bilety do nabycia przy wejściu

PACZKI DO POLSKI

NO GST

na wysyłki paczek do Polski i Z.S.R.R

przez POLIMEX

215 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L6
Tel. [416] 537-7914

7370 Bramalea Rd. Unit 10, Mississauga, Ont.
Tel. [416] 677-4527

**POLIMEX! TO NAJSTARSZA WYSPECJALIZOWANA
FIRMA WYSYŁKOWA Z TORONTO.
KORZYSTAJCIE PAŃSTWO Z JEJ USŁUG.**

OFERUJEMY SZEROKI WYBÓR KSIĄŻEK, KASET MUZYCZNYCH
ORAZ FILMÓW VIDEO PO POLSKU. KATALOGI WYSYŁAMY NA ŻYCZENIE.

U W A G A MISSISSAUGA I OKOLICE!

NOWY PRZEDSTAWICIEL POLIMEX

ELKA FOOD

197 LAKESHORE Rd. E., Mississauga, Ont.
TEL. 891-2125